

8051 Cơ Bản

Nguyễn Huy Thanh
Cơ Điện Tử 4 K47
Đại học BKHN
048392893

Leon_heaty@yahoo.com

Mục Lục:

Bài 1: Giới thiệu về vi điều khiển.

- 1.1)Tiêu chuẩn trong lựa chọn một bộ vi điều khiển.
- 1.2)Vi điều khiển và vi xử lí.
- 1.3)Sơ đồ chân vi điều khiển 8051.
- 1.4)Mạch 8051 tối thiểu. (6)
- 1.5)Cấu trúc sơ đồ khối của vi điều khiển 8051. (8)
- 1.6)Các thành viên khác của họ 8051. (9)
- 1.7)Ram nội và các thanh ghi SFR của 8051. (10)
- 1.8)Giới thiệu sơ qua các nguồn ngắn. (13)

BAI 2 : Ngôn ngữ lập trình C.

- 2.1.)Cấu trúc một chương trình. (14)
- 2.2)Các loại biến trong C. (16)
- 2.3)Hàm trong C. (17)
- 2.4)Các toán tử cơ bản. (19)
- 2.5)Các cấu trúc lệnh rẽ nhánh, kiểm tra. (19)

Bài 1: Giới thiệu về vi điều khiển.

Chú ý : Đây hoàn toàn là phần lý thuyết, mình đã rút gọn tối đa, do đó các bạn nên đọc hết. Chưa nên thực hành vội vì tôi sẽ hướng dẫn sau.

1.1) Tiêu chuẩn trong lựa chọn một bộ vi điều khiển: là khả năng sẵn sàng đáp ứng về số lượng trong hiện tại và tương lai. Đối với một số nhà thiết kế điều này là quan trọng hơn cả . Hiện nay, các bộ vi điều khiển 8 bit đứng đầu là họ 8051 có số lượng lớn nhất các nhà cung cấp đa dạng (nhiều nguồn). Nhà cung cấp có nghĩa là nhà sản xuất bên cạnh nhà sáng chế của bộ vi điều khiển. Trong trường hợp 8051 thì nhà sáng chế của nó là Intel, nhưng hiện nay có rất nhiều hãng sản xuất nó (cũng như trước kia đã sản xuất).

Các hãng này bao gồm: Intel, Atmel, Philips/Signetics, AMD, Siemens, Matra và Dallas, Semiconductor.

Bảng địa chỉ của một số hãng sản xuất các thành viên của họ 8051.

Hãng	Địa chỉ Website
Intel	www.intel.com/design/mcs51
Atmel	www.atmel.com
Philips/ Signetics	www.semiconductors.philips.com
Siemens	www.sci.siemens.com
Dallas Semiconductor	www.dalsemi.com

8051 là một bộ xử lý 8 bit có nghĩa là CPU chỉ có thể làm việc với 8 bit dữ liệu tại một thời điểm. Dữ liệu lớn hơn 8 bit được chia ra thành các dữ liệu 8 bit để cho xử lý. 8051 có tất cả 4 cổng vào - ra I/O mỗi cổng rộng 8 bit. Các nhà sản xuất đã cho xuất xưởng chỉ với 4K byte ROM trên chip.

Bảng các đặc tính của 8051 đầu tiên.

Đặc tính	Số lượng
ROM trên chip	4K byte
RAM	128 byte
Bộ định thời	2
Các chân vào - ra	32
Cổng nối tiếp	1
Nguồn ngắn	6

1.2) Vi điều khiển và vi xử lí:

Xin nhắc đến cái máy tính của bạn, con chip Intel hay ADM của bạn là 1 bộ vi xử lí, nó không có RAM, ROM, cổng IO và các thiết bị ngoại vi on Chip. Còn vi điều khiển chứa 1 bộ vi xử lí và RAM, ROM, cổng IO, và có thể có các thiết bị ngoại vi.

1.3)Sơ đồ chân vi điều khiển 8051:

Là IC đóng vỏ dạng DIP có 40 chân, mỗi chân có một kí hiệu tên và có các chức năng như sau:

Chân 40: nối với nguồn nuôi +5V.

Chân 20: nối với đất(Mass, GND).

Chân 29 (PSEN)(program store enable) là tín hiệu điều khiển xuất ra của 8051, nó cho phép chọn bộ nhớ ngoài và được nối chung với chân của OE (Outout Enable) của EPROM ngoài để cho phép đọc các byte của chương trình. Các xung tín hiệu PSEN hạ thấp trong suốt thời gian thi hành lệnh. Những mã nhị phân của chương trình được đọc từ EPROM đi qua bus dữ liệu và được chốt vào thanh ghi lệnh của 8051 bởi mã lệnh.(chú ý việc đọc ở đây là đọc các lệnh (khác với đọc dữ liệu), khi đó VXL chỉ đọc các bit opcode của lệnh và đưa chúng vào hàng đợi lệnh thông qua các Bus địa chỉ và dữ liệu)

Chân 30 (ALE : Adress Latch Enable) là tín hiệu điều khiển xuất ra của 8051, nó cho phép phân kênh bus địa chỉ và bus dữ liệu của Port 0.

Chân 31 (EA : Eternal Acess) được đưa xuống thấp cho phép chọn bộ nhớ mã ngoài đối với 8051.

Đối với 8051 thì : EA = 5V : Chọn ROM nội. EA = 0V : Chọn ROM ngoại.

32 chân còn lại chia làm 4 cổng vào ra:

Vào ra tức là có thể dùng chân đó để đọc mức logic (0;1 tương ứng với 0V ; 5V)vào hay xuất mức logic ra(0;1)

P0 từ chân 39 → 32 tương ứng là các chân P0_0 → P0_7

P1 từ chân 1 → 8 tương ứng là các chân P1_0 → P1_7

P2 từ chân 21 → 28 tương ứng là các chân P2_0 → P2_7

P3 từ chân 10 → 17 tương ứng là các chân P3_0 → P3_7

		P0	P1	P2	P3	Port's Bit
1	P1.0	P0.0	P1.0	P2.0	P3.0	D0
2	P1.1	P0.0	P1.1	P2.1	P3.1	D1
3	P1.2	P0.1	P1.2	P2.2	P3.2	D2
4	P1.3	P0.2	P1.3	P2.3	P3.3	D3
5	P1.4	P0.3	P1.4	P2.4	P3.4	D4
6	P1.5	P0.4	P1.5	P2.5	P3.5	D5
7	P1.6	P0.5	P1.6	P2.6	P3.6	D6
8	P1.7	P0.6	P1.7	P2.7	P3.7	D7
9	RESET	P0.7				
10	RXD	EA/VP				
11	TXD	ALE/P				
12	INT0	PSEN	29			
13	INT1	28				
14	T0	P2.7	27			
15	T1	P2.6	26			
16	WB	P2.5	25			
17	RD	P2.4	24			
18	X2	P2.3	23			
19	X1	P2.2	22			
20	VSS	P2.1	21			
		P2.0	20			

Riêng cổng 3 có 2 chức năng ở mỗi chân như trên hình vẽ:

P3.0 – RxD : chân nhận dữ liệu nối tiếp khi giao tiếp RS232(Cổng COM).

P3.1 _ TxD : phân truyền dữ liệu nối tiếp khi giao tiếp RS232.

P3.2 _ INT0 : interrupt 0 , ngắt ngoài 0.

P3.3 _ INT1: interrupt 1, ngắt ngoài 1.

P3.4 _ T0 : Timer0 , đầu vào timer0.

P3.5 _ T1 : Timer1, đầu vào timer 1.

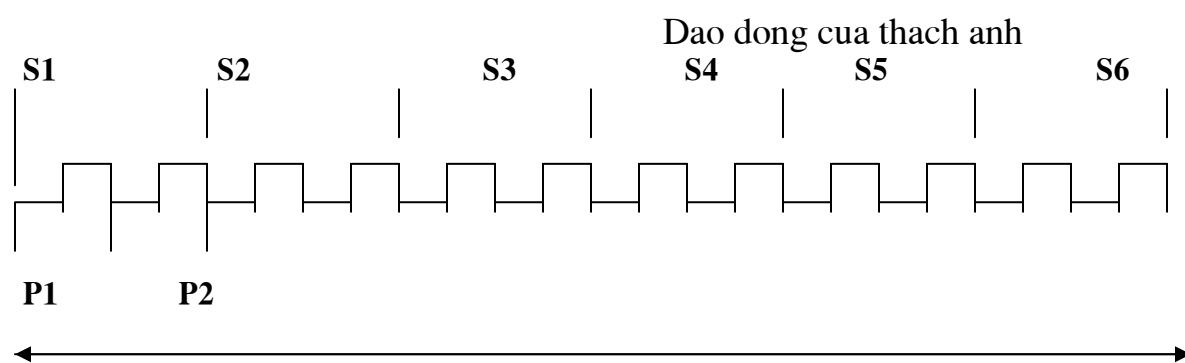
P3.6_ WR: Write, điều khiển ghi dữ liệu.

P3.7 _ RD: Read , điều khiển đọc dữ liệu.

Chân 18, 19 nối với thạch anh tạo thành mạch tạo dao động cho VĐK

Tần số thạch anh thường dùng trong các ứng dụng là : 11.0592Mhz(giao tiếp với cổng com máy tính) và 12Mhz

Tần số tối đa 24Mhz. Tần số càng lớn VĐK xử lí càng nhanh.

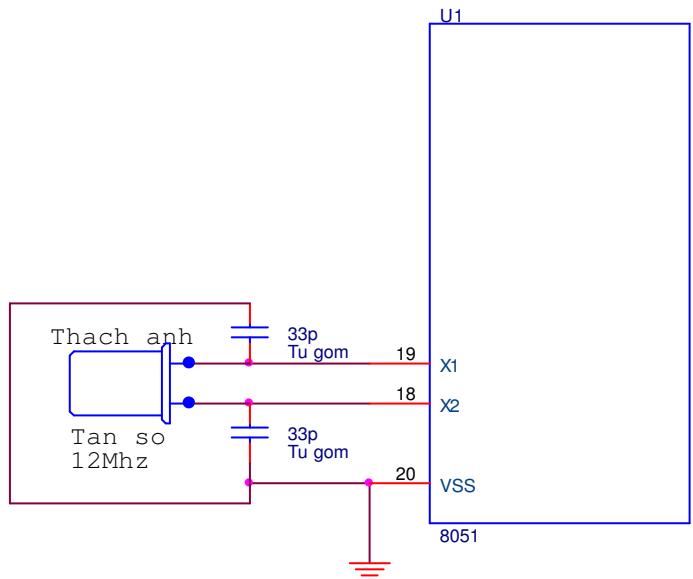
1 chu kì máy

1 chu kì máy = 12 dao động của thạch anh tần số thạch anh là 12 Mhz
có nghĩa là tần số làm việc của chip là 1Mhz <-> chu kì là 1uS.Lệnh lập trình
cho vi điều khiển có lệnh vi điều khiển mất 1 chu kì máy mới thực hiện

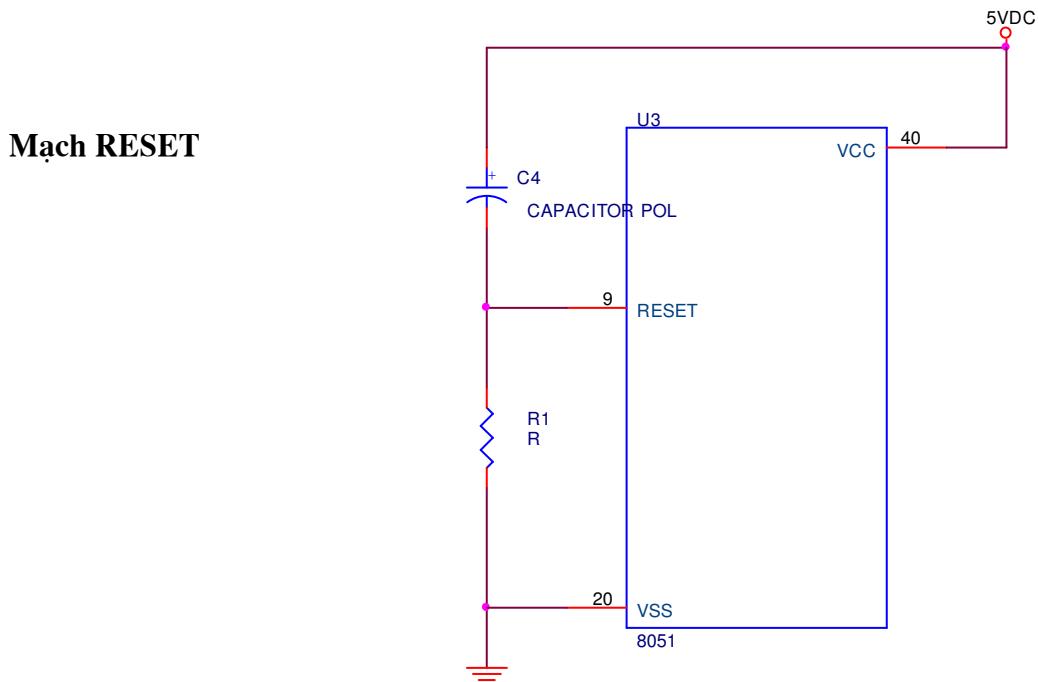
xong, có lệnh nhiều hơn một chu kỳ máy. Cụ thể khi lập trình sẽ biết lệnh đó bao nhiêu chu kỳ máy.

1.4) Mạch 8051 tối thiểu:

Mạch tạo dao động:

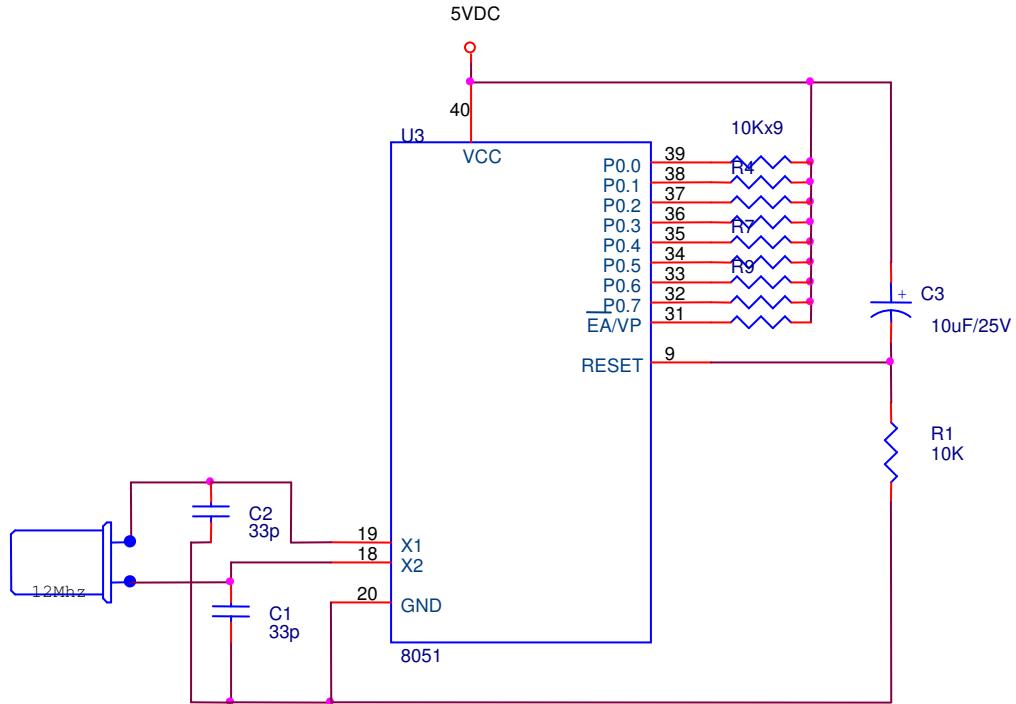

Chân 9 được mắc với 1 mạch ngoài tạo thành mạch reset. Khi reset VĐK hoạt động lại từ đầu.(Ram bị xóa, các thanh ghi bị xóa)

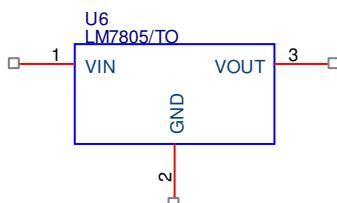
Mạch vi điều khiển đơn giản nhất:

Mạch này chưa có khối
các bạn dùng con IC sau:

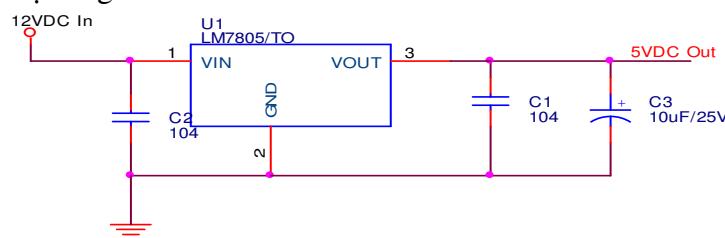
Sơ đồ chân:

nguồn để tạo nguồn 5V

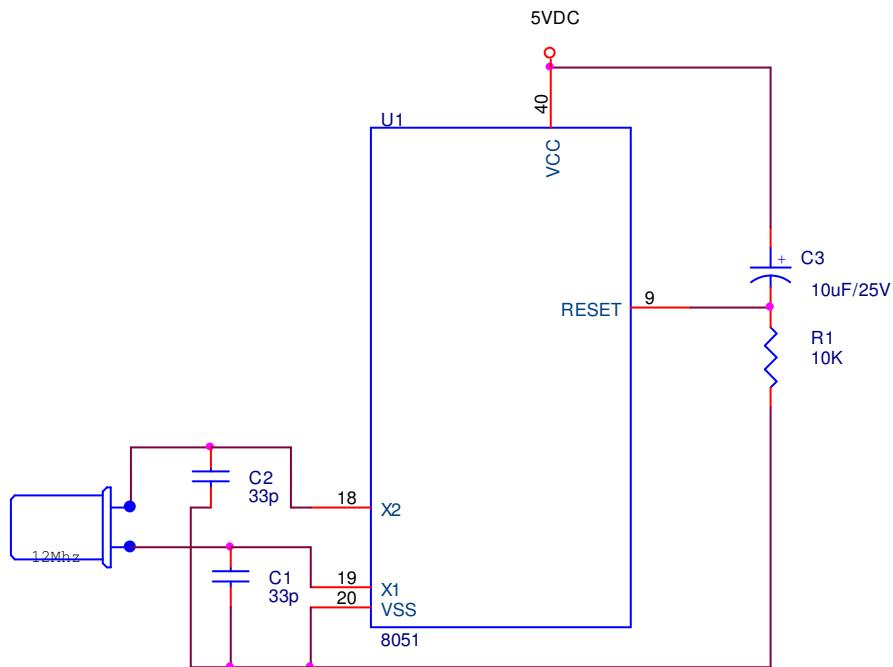

Giới thiệu IC ổn áp 7805 : Đầu vào > 7V đầu ra 5V 500mA. Mạch ổn áp:
cần cho VĐK vì nếu nguồn cho VĐK không ổn định thì sẽ treo, không chạy
đúng, hoặc reset liên tục, thậm chí là tép chíp.

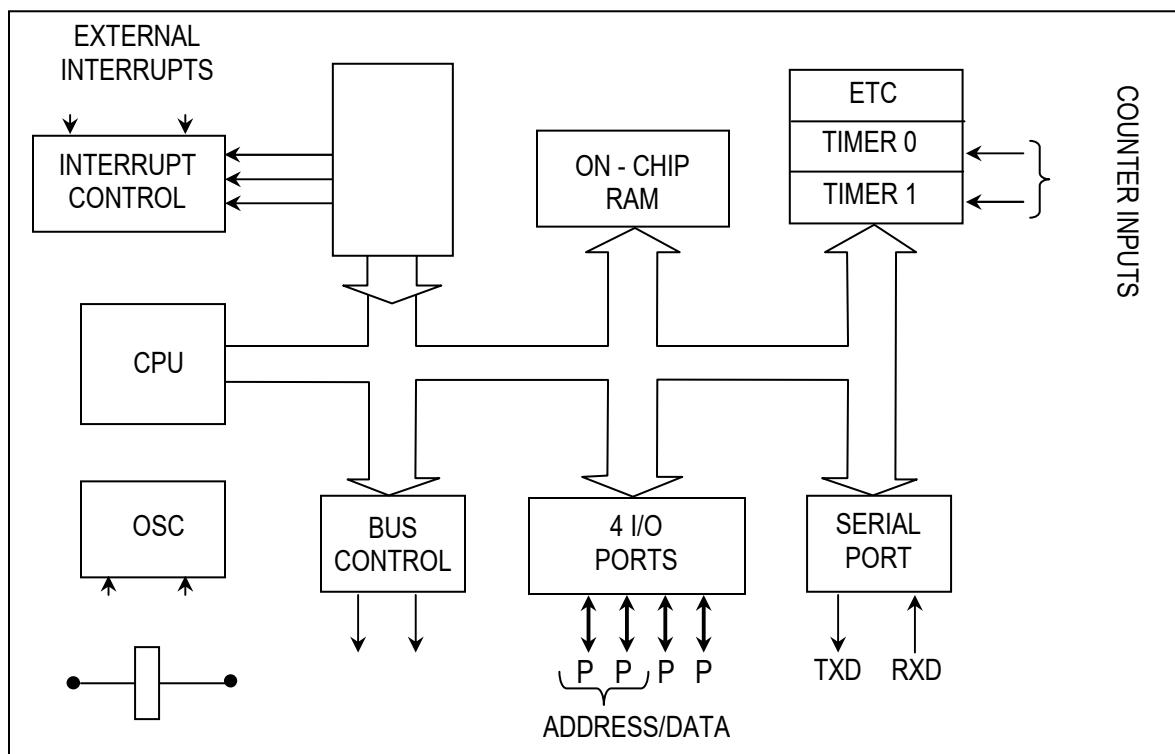
Mạch nguồn

Mạch vi điều khiển cơ bản

1.5) Cấu trúc sơ đồ khối của vi điều khiển 8051:

Chú ý:Sơ đồ khối bên trong con 8051 có những tài nguyên . Interrupt, Ram, Timer, Serial port.

1.6) Các thành viên khác của họ 8051:

Có hai bộ vi điều khiển thành viên khác của họ 8051 là 8052 và 8031.

Bộ vi điều khiển 8052: 8052 có tất cả các đặc tính chuẩn của 8051 ngoài ra nó có thêm 128 byte RAM và một bộ định thời nữa. Hay nói cách khác là 8052 có 256 byte RAM và 3 bộ định thời. Nó cũng có 8K byte ROM. Trên chíp thay vì 4K byte như 8051.

Bảng : So sánh các đặc tính của các thành viên họ 8051.

Đặc tính	8051	8052
ROM trên chíp	4K byte	8K byte
RAM	128 byte	256 byte
Bộ định thời	2	3
	32	32
<i>Chân vào - ra</i>		
Cổng nối tiếp	1	1
Nguồn ngắt	6	8

Do vậy tất cả mọi chương trình viết cho 8051 đều chạy trên 8052 nhưng điều ngược lại là không đúng. Đặc biệt : Một nhà sản xuất chính của họ 8051 khác nữa là Philips Corporation. Hàng này có một dải lựa chọn rộng lớn cho các bộ vi điều khiển họ 8051. Nhiều sản phẩm của hãng đã có kèm theo các đặc tính như các bộ chuyển đổi ADC, DAC, chân PWM, cổng I/O mở rộng .

Update sản phẩm 8051 mới tại các trang web của các nhà sản xuất địa chỉ đã có ở phần giới thiệu. Chủ yếu: www.atmel.com

1.7) Ram nội và các thanh ghi SFR của 8051:

F0	F7	F6	F5	F4	F3	F2	F1	F0
E0	E7	E6	E5	E4	E3	E2	E1	E0
D0	D7	D6	6D	6C	6B	6A	69	68
B8	-	-	-	BC	BB	BA	B9	B8
B0	B7	B6	B5	B4	B3	B2	B1	B0
A8	AF	AE	AD	AC	AB	AA	A9	A8

A0	A7	A6	A5	A4	A3	A2	A1	A0
99	Không định địa chỉ từng bít							
98	9F	9E	9D	9C	9B	9A	99	98
90	97	96	95	94	93	92	91	90
8D	Không định địa chỉ từng bít							
8C	Không định địa chỉ từng bít							
8B	Không định địa chỉ từng bít							
8A	Không định địa chỉ từng bít							
89	Không định địa chỉ từng bít							
88	8F	8	8D	8C	8B	8A	89	88
E								
87	Không định địa chỉ từng bít							
83	Không định địa chỉ từng bít							
82	Không định địa chỉ từng bít							
81	Không định địa chỉ từng bít							
80	87	86	8	84	83	82	81	80
5								
THANH GHI CHỨC NĂNG ĐẶC BIỆT								

Các thanh ghi SFR có địa chỉ nằm giữa 80H và FFH các địa chỉ này ở trên 80H, vì các địa chỉ từ 00 đến 7FH là địa chỉ của bộ nhớ RAM bên trong 8051. Không phải tất cả mọi địa chỉ từ 80H đến FFH đều do SFR sử dụng, nhưng vị trí ngăn nhớ từ 80H đến FFH chưa dùng là để dữ trữ và lập trình viên 8051 cũng không được sử dụng.

Bảng : chức năng của thanh ghi chức năng đặc biệt SFR

SFR định địa chỉ từng bit(những thanh ghi cân nhở đổi khi lập trình cơ bản

C)

Thanh ghi / Bit	Ký hiệu	Chức năng					
TMOD		Chọn model cho bộ định thời 1					
7	GATE	Bít điều khiển cổng. Khi được set lên 1, bộ định thời chỉ hoạt động trong khi INT1 ở mức cao					
6	C/T	Bít chọn chức năng đếm hoặc định thời: 1= đếm sự kiện 0= định thời trong một khoảng thời gian					
5	M1	Bit chọn chế độ thứ nhất					
4	M0	Bit chọn chế độ thứ 2					
		M1	M0	Chế độ			
		0	0	0	Chế độ định thời 13 bit		
		0	1	1	Chế độ định thời 16 bit		
		1	0	2	Chế độ tự động nạp lại 8 bit		
		1	1	3	Chế độ định thời chia sẻ		
3	GATE	Bit điều khiển cổng cho bộ định thời 0					
2	C/T	Bit chọn chức năng đếm / định thời cho bộ định thời 0					
1	M1	Bit chọn chế độ thứ nhất cho bộ định thời 0					
0	M0	Bit chọn chế độ thứ 2 cho bộ định thời 0					
TF1	TR1	TF1	TR0	IE1	IT1	IE0	IT0
Thanh ghi / Bit	Ký hiệu	Chức năng					
TCON		Điều khiển bộ định thời					
TCON.7		TF1	Cờ tràn của bộ định thời 1. Cờ này được set bởi phần cứng khi có tràn, được xoá bởi phần mềm, hoặc bởi phần cứng khi bộ vi xử lý trả đến trình phục vụ ngắt				
TCON.6		TR1	Bit điều khiển hoạt động của bộ định thời 1. Bit này được set hoặc xoá bởi phần mềm để điều khiển bộ định thời hoạt động hay ngưng				
TCON.5		TF0	Cờ tràn của bộ định thời 0				
TCON.4		TR0	Bit điều khiển hoạt động của bộ định thời 0				
TCON.3		IE1	Cờ ngắt bên ngoài 1 (kích khởi cảnh). Cờ này được set bởi phần cứng khi có cạnh âm (cuống) xuất hiện trên chân INT1, được xoá bởi phần mềm, hoặc phần cứng khi CPU trả đến trình				

phục vụ ngắt						
TCON.2	IT1	Cờ ngắt bên ngoài 1 (kích khởi cảnh hoặc mức). Cờ này được set hoặc xoá bởi phần mềm khi xảy ra cảnh âm hoặc mức thấp tại chân ngắt ngoài				
TCON.1	IE0	Cờ ngắt bên ngoài 0 (kích khởi cảnh)				
TCON.0	IT0	Cờ ngắt bên ngoài 0 (kích khởi cảnh hoặc mức)				
EA	ET2	ES	ET1	EX1	EX0	ET0
Điều khiển các nguồn ngắt						
IE		(0: không cho phép; 1: cho phép)				
IE.7	EA	Cho phép/ không cho phép toàn cục				
IE.6	---	Không sử dụng				
IE.5	ET2	Cho phép ngắt do bộ định thời 2				
IE.4	ES	Cho phép ngắt do port nối tiếp				
IE.3	ET1	Cho phép ngắt cho bộ định thời 1				
IE.2	EX1	Cho phép ngắt từ bên ngoài (ngắt ngoài 1)				
IE.1	EX0	Cho phép ngắt từ bên ngoài (ngắt ngoài 0)				
IE.0	ET0	Cho phép ngắt do bộ định thời 0				

Chú ý:

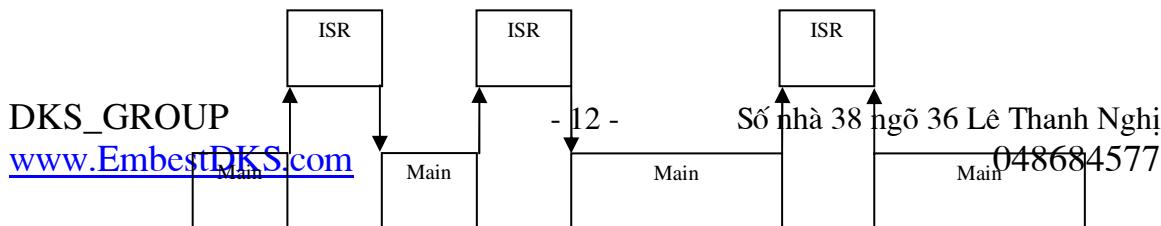
3 thanh ghi này cũng rất cơ bản, nhớ tên thanh ghi, tên các bít trong thanh ghi, chức năng từng thanh ghi và từng bít trong thanh ghi.

1.8) Giới thiệu sơ qua các nguồn ngắt:

Ngắt do	Cờ	Địa chỉ vector
Reset hệ thống	RST	0000H
Ngắt ngoài 0	IE0	0003H
Bộ định thời 0	TF0	000BH
Ngắt ngoài 1	IE1	0013H
Bộ định thời 1	TF1	001BH
Port nối tiếp	RI hoặc TI	0023H
Bộ định thời 2	TF2 hoặc EXF2	002BH

Timer

Program execution without interrupt

* * * * *

Một chương trình chính không có ngắt thì chạy liên tục, còn chương trình có ngắt thì cứ khi nào điều kiện ngắt được đảm bảo thì con trỏ sẽ nhảy sang hàm ngắt thực hiện xong hàm ngắt lại quay về đúng chỗ cũ thực hiện tiếp chương trình chính. Tôi có 1 ví dụ như sau: Bạn đang ăn cơm , có tiếng điện thoại , bạn đặt bát cơm ra nghe điện thoại , nghe xong lại quay về bưng bát cơm lên ăn tiếp. Thì quá trình ăn cơm của bạn là chương trình chính,có điện thoại gọi đến là điều kiện ngắt, bạn ra nghe điện thoại là thực hiện chương trình ngắt(Interrupt Service Routine),quay về ăn cơm tiếp là tiếp tục thực hiện chương trình chính.

Ngắt đối với người mới học vi điều khiển là rất khó hiểu, vì đa số các tài liệu đều không giải thích ngắt để làm gì. Có nhiều loại ngắt khác nhau nhưng tất cả đều có chung 1 đặc điểm, ngắt dùng cho mục đích đa nhiệm. Đa tức là nhiều, nhiệm tức là nhiệm vụ. Thực hiện nhiều nhiệm vụ .

Các bạn nhìn vào tiền trình của hàm main với chương trình có ngắt : Chương trình chính đang chạy, ngắt xảy ra, thực hiện hàm ngắt rồi quay lại chương trình chính. Chương trình trong vi điều khiển khác với ví dụ ăn cơm nghe điện thoại của tôi ở chỗ , thời gian thực hiện hàm chính là rất lớn, thời gian thực hiện hàm ngắt là rất nhỏ, cho nên thời gian thực thi hàm ngắt không ảnh hưởng nhiều lắm đến chức năng hàm chính. Như vậy trong hàm ngắt các bạn làm 1 việc, trong hàm chính các bạn làm 1 việc như vậy coi như các bạn làm được 2 việc(đa nhiệm) trong 1 quang thời gian tương đối ngắn cõ mS, chứ thực ra tại 1 thời điểm vi điều khiển chỉ thực thi 1 lệnh.

Ví dụ : Bạn thử nghĩ xem làm thế nào để vừa điều chế xung PWM để điều chỉnh tốc độ động cơ , vừa đọc các cảm biến đầu vào mà tốc độ động cơ phụ thuộc đầu vào cảm biến.

BAI 2: NGÔN NGỮ LẬP TRÌNH C

21.)Cấu trúc một chương trình:

```
//Đính kèm các file  
#include <file.h>  
#include <file.c>  
//Khai báo biến toàn cục  
unsigned char x,y;  
int z;
```



```

long n=0;
//Khai báo và định nghĩa các hàm
void Hàm1(void)
{
    ...//Các câu lệnh
}

void Hàm2(unsigned char x)
{
    ...//Các câu lệnh
}

//Hàm chính bắt buộc chương trình nào cũng phải có
void main(void)
{
    ...//Các câu lệnh
}
  
```

Các câu lệnh trong hàm chính có thể có lời gọi các hàm đã khai báo ở trên hoặc không.

Khi có lời gọi hàm nào thì chương trình nhảy đến hàm đó thực hiện hàm đó xong con trỏ lại quay về chương trình chính(hàm main) thực hiện tiếp các hàm hoặc câu lệnh.

Các câu lệnh trong C kết thúc bằng dấu ";"

Các lời giải thích được đặt trong dấu: Mở đầu bằng “/*” kết thúc bằng “*/”

Nếu lời giải thích trên 1 dòng thì có thể dùng dấu: “//”

Khi lập trình nên giải thích các câu lệnh khối lệnh làm gì để sau khi chương trình lớn dễ sửa lỗi.

2.2) Các loại biến trong C:

Dạng biến	Số Bit	Số Byte	Miền giá trị
char	8	1	-128 đến +127
unsigned char	8	1	0 đến 255
short	16	2	-32,768 đến +32,767
unsigned short	16	2	0 đến 65,535

int	16	2	-32,768 đến +32,767
unsigned int	16	2	0 đến 65,535
long	32	4	-2,147,483,648 đến+2,147,483,647
unsigned long	32	4	0 đến 4,294,697,295

Khai báo biến:

Cấu trúc: Kiểu biến Tên biến;

VD: unsigned char x;

Khi khai báo biến có thể gán luôn cho biến giá trị ban đầu.

VD :

Thay vì: unsigned char x;

x=0;

Ta chỉ cần : unsigned char x=0;

Có thể khai báo nhiều biến cùng một kiểu một lúc

VD: unsigned int x,y,z;

Ngoài ra để dùng cho vi điều khiển trình dịch chuyên dụng còn hỗ trợ các loại biến sau:

Dạng biến	Số Bit	Số Byte	Miền giá trị
bit	1	0	0 ; 1
sbit	1	0	0 ; 1
sfr	8	1	0 đến 255
sf16	16	2	0 đến 65,535

Trong đó bit có thể dùng như các biến của C++ nhưng các loại biến còn lại thì liên quan đến các thanh ghi hoặc địa chỉ cổng của 8051.

Có nghĩa là khi khai báo biến kiểu bit thì không cần định địa chỉ trong RAM cho các biến đó, còn khi khai báo biến kiểu sbit, sfr, sf16 thì phải định rõ địa chỉ trong RAM vì nó là các dạng biến đặc biệt gọi là special function registers (= các thanh ghi có chức năng đặc biệt viết tắt là SFR)

VD:

Bit Kiemtra;

Sfr P10=0x90;

Các SFR không cần phải học thuộc chỉ cần biết, và chúng được khai báo trong thư viện

AT89X51.H và AT89X52.H

2.3)Hàm trong C:

Hàm trong C có cấu trúc như sau:

Có hai loại hàm:

Hàm trả lại giá trị:

Cấu trúc: Kiểugiatrihamtrảlại Tênhàm (Biênlàmtrongvàohàm)
 {
 // Các câu lệnh xử lí ở đây
 }

Ví dụ : unsigned char Cong(unsigned char x, unsigned char y)
 {
 // Các câu lệnh xử lí ở đây
 }

Hàm không trả lại giá trị:

Cấu trúc: void Tênhàm (Biênlàmtrongvàohàm)
 {
 // Các câu lệnh xử lí ở đây
 }

Ví dụ : void Cong(unsigned char x, unsigned char y)
 {
 // Các câu lệnh xử lí ở đây
 }

Hàm có thể có biến truyền vào hoặc không.

Ví dụ:

Hàm không có biến truyền vào:
 unsigned char Tênhàm(void)
 {
 // Các câu lệnh xử lí ở đây
 }

Hàm có biến truyền vào:
 void Tênhàm(unsigned char x)
 {
 // Các câu lệnh xử lí ở đây

}

Số biến truyền vào tùy ý(miễn đủ bộ nhớ), ngăn cách bởi dấu “,”

Ví dụ:

```
Void TênHàm(unsigned char x, unsigned char y, unsigned char z)
{
    // Các câu lệnh xử lí ở đây
}
```

Ngoài ra riêng cho vi điều khiển phần mềm Keil C còn có một loại hàm đó là hàm ngắt:

Cấu trúc:

```
Void Tênhàm(void) interrupt nguồnngắt using băngthanhghi
{
}
```

Hàm ngắt không được phép trả lại giá trị hay truyền tham biến vào hàm.

Tên hàm bất kì

Interrupt là từ khóa chỉ hàm ngắt

Nguồn ngắt từ 0 tới 5 theo bảng vector ngắt

Ngắt do	Cờ	Địa chỉ vector
Reset hệ thống	RST	0000H
Ngắt ngoài 0	IE0	0003H
Bộ định thời 0	TF0	000BH
Ngắt ngoài 1	IE1	0013H
Bộ định thời 1	TF1	001BH
Port nối tiếp	RI hoặc TI	0023H
Bộ định thời 2	TF2 hoặc EXF2	002BH

Không tinh ngắt reset he thong bat dau dem tu ngat ngoai 0 nguon ngat la 0.

Băng thanh ghi trên ram chọn từ 0 đến 3

2.4) Các toán tử cơ bản:

Phép gán: =

VD: x=y; // x phải là biến y có thể là biến hoặc giá trị nhưng phải phù hợp kiểu

Phép cộng: +

Phép trừ: -

Phép nhân: *

Phép chia: /

Các toán tử logic:

Bằng : ==

And: &&

Or: ||

Not: !

Dịch trái: <<

Dịch phải: >>

2.5) Các cấu trúc lệnh rẽ nhánh, kiểm tra thường dùng:

Câu lệnh rẽ nhánh if:

Cấu trúc: if (Điều kiện) { // Các câu lệnh xử lí }

Giải thích: Nếu Điều kiện đúng thì xử lí các câu lệnh bên trong còn sai thì nhảy qua

Câu lệnh lựa chọn switch:

Cấu trúc: switch(Biến)

```
{
    case giatri1: { // Các câu lệnh break; }
    case giatri2: { // Các câu lệnh break; }
    case giatri3: { // Các câu lệnh break; }
    ...
    case giatriN: { // Các câu lệnh break; }
}
```

Giải thích: Tùy vào Biến có giatri1 thì thực hiện các câu lệnh sau đó tương ứng rồi thoát khỏi cấu trúc nhờ câu lệnh break;

Biến có giatri2 thì thực hiện các câu lệnh sau đó tương ứng rồi thoát

....
Biến có giatriN thì thực hiện các câu lệnh sau đó tương ứng rồi thoát

Câu lệnh vòng lặp xác định for:

Cấu trúc: for(n=m; n<l; n++) { // Các câu lệnh xử lí }

Giải thích:

Trong đó m,l là giá trị (m>l), còn n là biến

Thực hiện lặp các câu lệnh (l-m) lần

Câu lệnh vòng lặp không xác định while:

Cấu trúc:

While(Điều kiện)

```
{
    //Các câu lệnh
}
```

Giải thích:

Thực hiện lặp các câu lệnh khi điều kiện đúng, nếu câu lệnh sai thi thoát khỏi vòng lặp

2.6) Bô tiền xử lí:

#define : Dùng để định nghĩa. Ví dụ:

#define dung 1

#define sai 0

có nghĩa là dung có giá trị bằng 1. Trong chương trình có thể có đoạn code như sau:

bit kiemtra

if (bit==dung) { // Các câu lệnh}

if (bit==sai) { // Các câu lệnh}

Việc này giúp lập trình dễ sửa lỗi hơn.

Một số web hay :

www.dientuvietnam.net

www.atmel.com

www.svbkol.org

www.keil.com

www.diendandientu.com

www.iguanalabs.com

www.microchip.com

www.elechtro-tech-online.com

www.diendansv.hutech.edu.vn

www.ttvnol.com

www.8052.com

www.kmitl.ac.th

www.ftdichip.com

Bài 2(Tiếp) Phần 2: Sử dụng Keil C.

Sau khi cài đặt mở ra các bạn được hình sau:

1> Khởi tạo cho Project:

group

Hello - µVision2 - [C:\Keil\c51\EXAMPLES\HELLO\HELLO.C]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

Simulator

Project Workspace

```

/*
 * HELLO.C
 *
 * Copyright 1995-1999 Keil Software, Inc.
 */

#include <REG52.H>           /* special function register declarations */
                             /* for the intended 8051 derivative */

#include <stdio.h>            /* prototype declarations for I/O functions */

#ifndef MONITOR51             /* Debugging with Monitor-51 needs */
char code reserve [3] _at_ 0x23; /* space for serial interrupt if */
#endif                         /* Stop Execution with Serial Intr. */
                             /* is enabled */

/*
 * The main C function. Program execution starts
 * here after stack initialization.
 */
void main (void) {

/*
 * Setup the serial port for 1200 baud at 16MHz.
 */
#ifndef MONITOR51
    SCON = 0x50;           /* SCON: mode 1, 8-bit UART, enable rcvr */
    TMOD |= 0x20;          /* TMOD: timer 1, mode 2, 8-bit reload */
    TH1  = 221;            /* TH1: reload value for 1200 baud @ 16MHz */
    TR1  = 1;              /* TR1: timer 1 run */
    TMOD |= 0x01;          /* TMOD: set TM to round robin, timer 1 is UART */
#endif
}

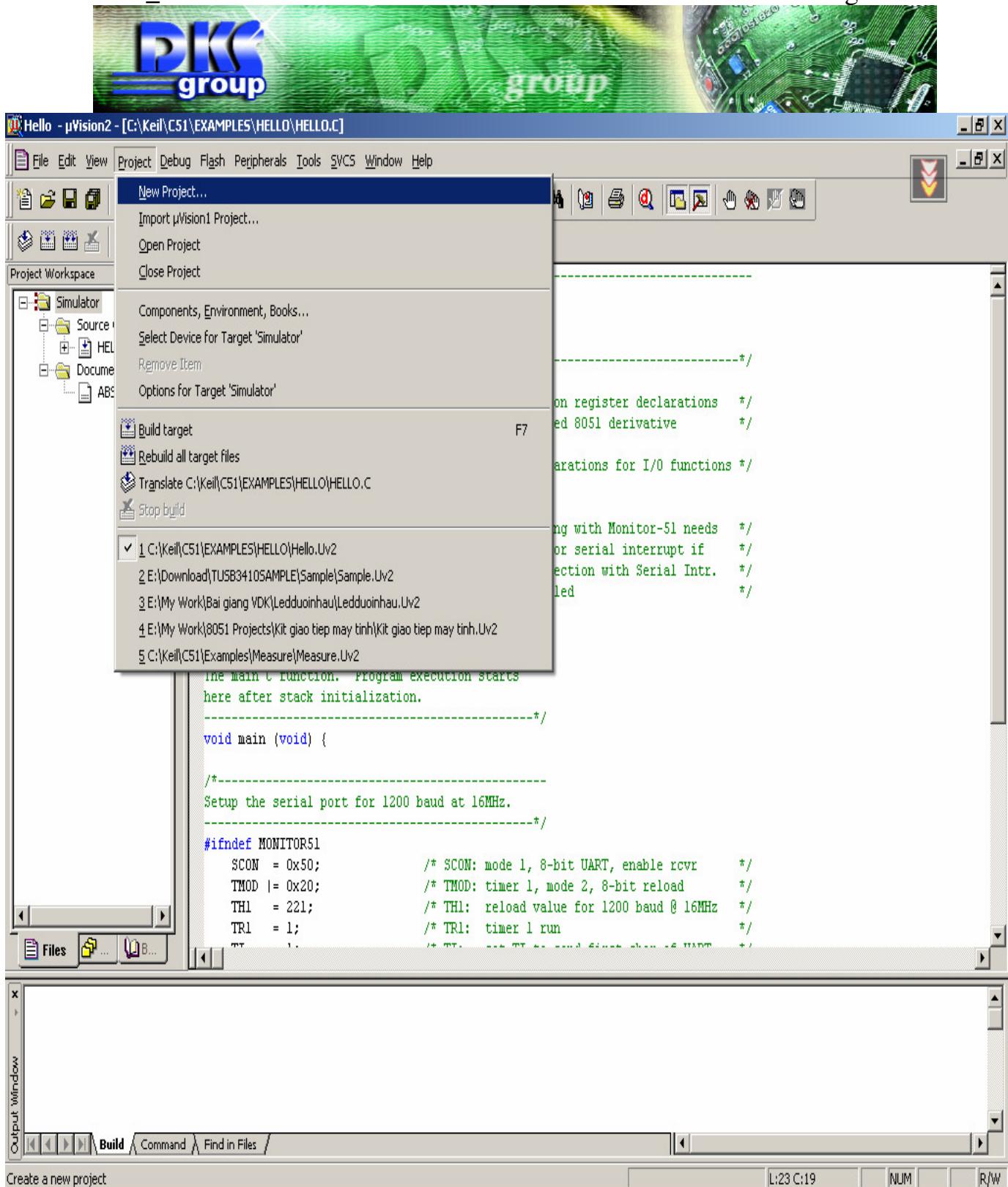
```

Output Window

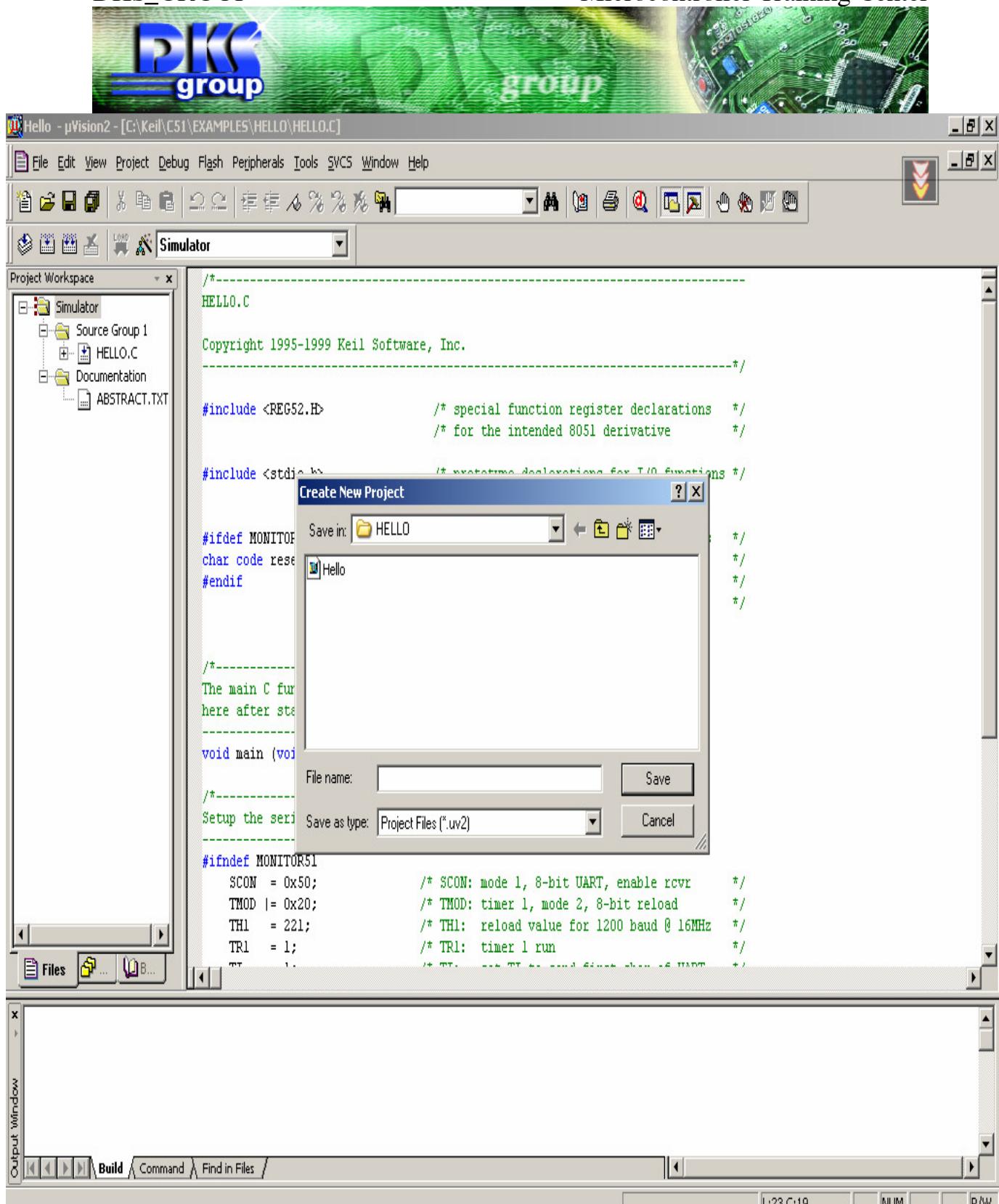
Build Command Find in Files

For Help, press F1 L:23 C:19 NUM R/W

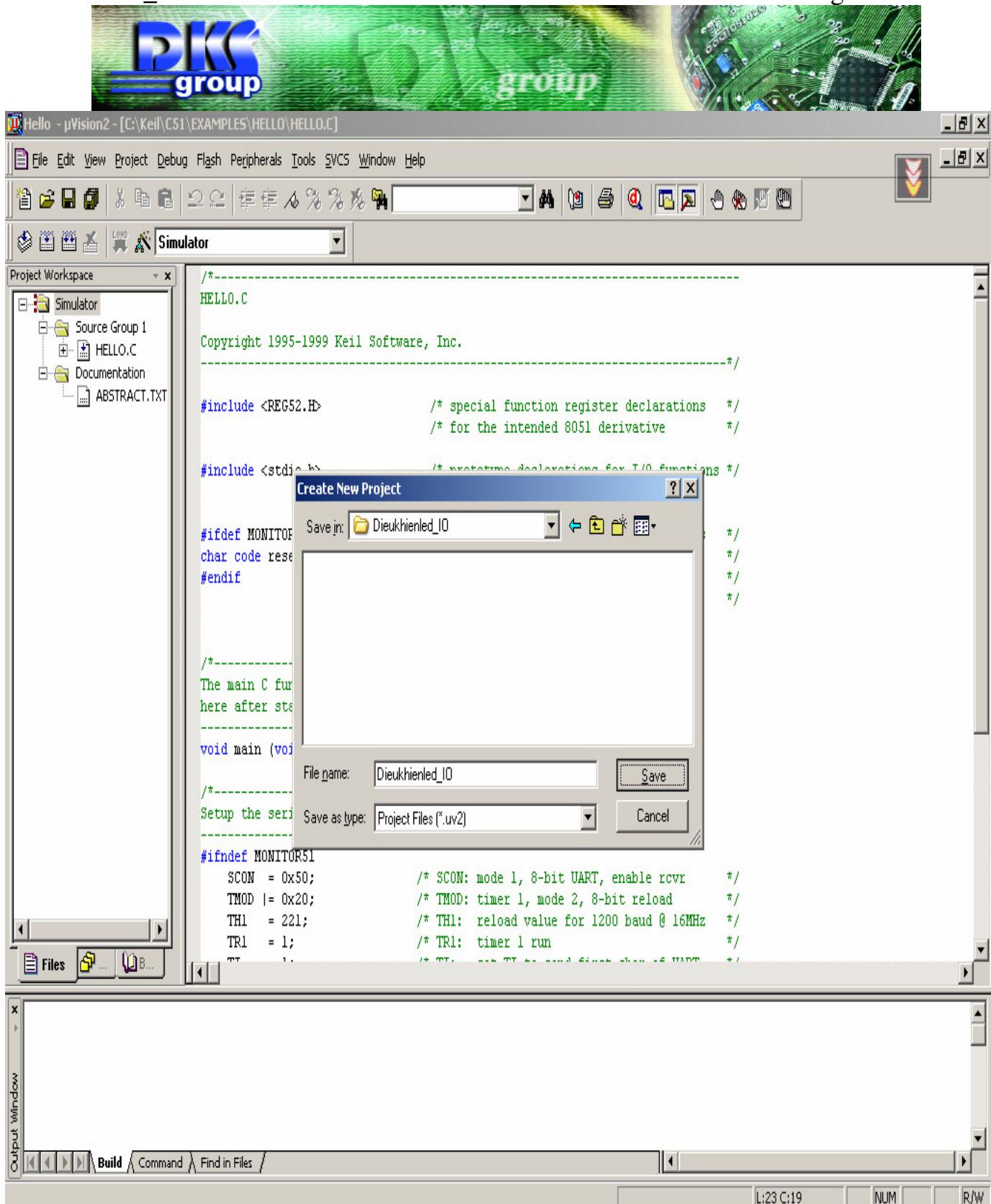
Để tạo 1 project mới chọn Project → New project như sau:

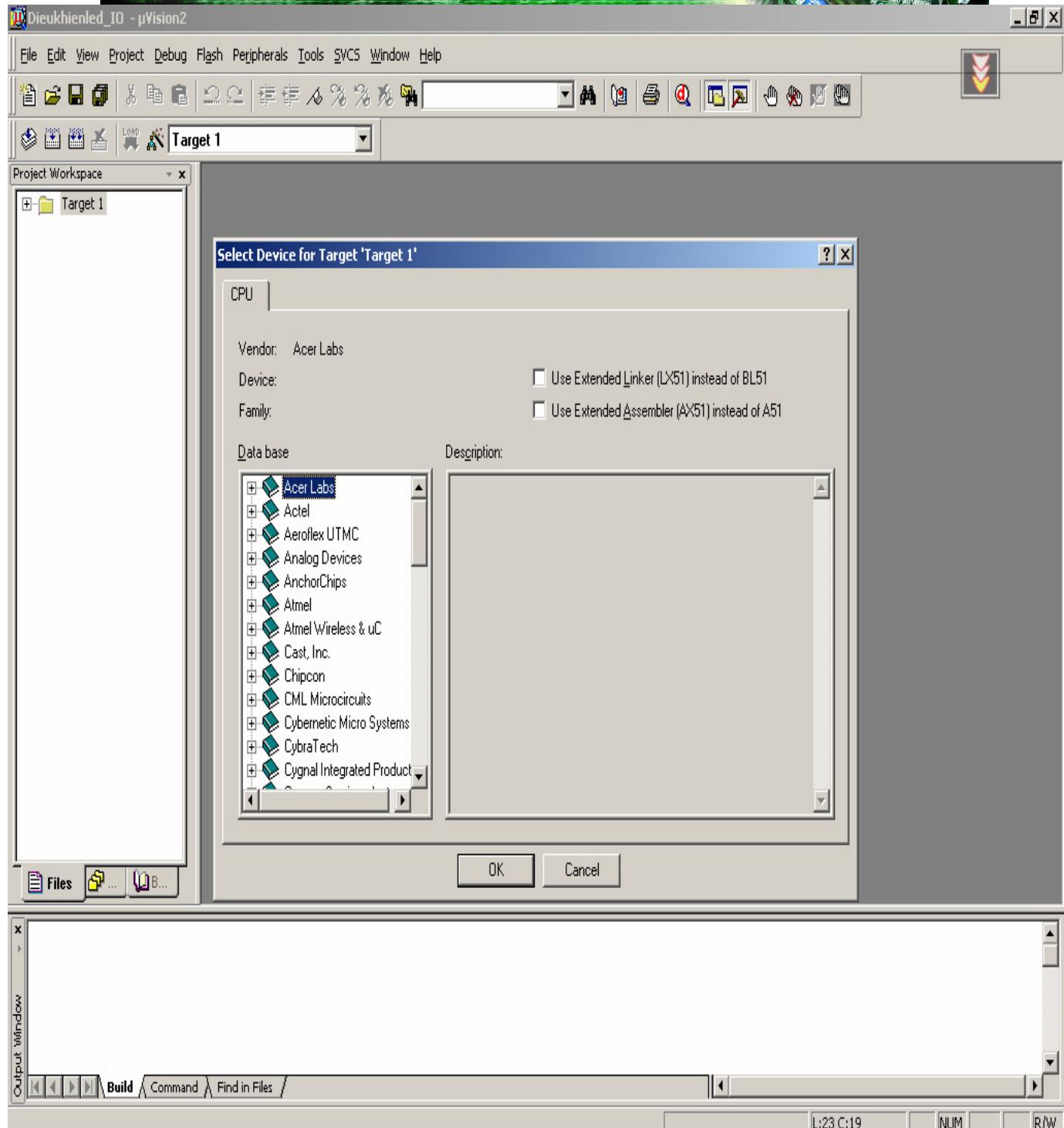
Được hình sau:

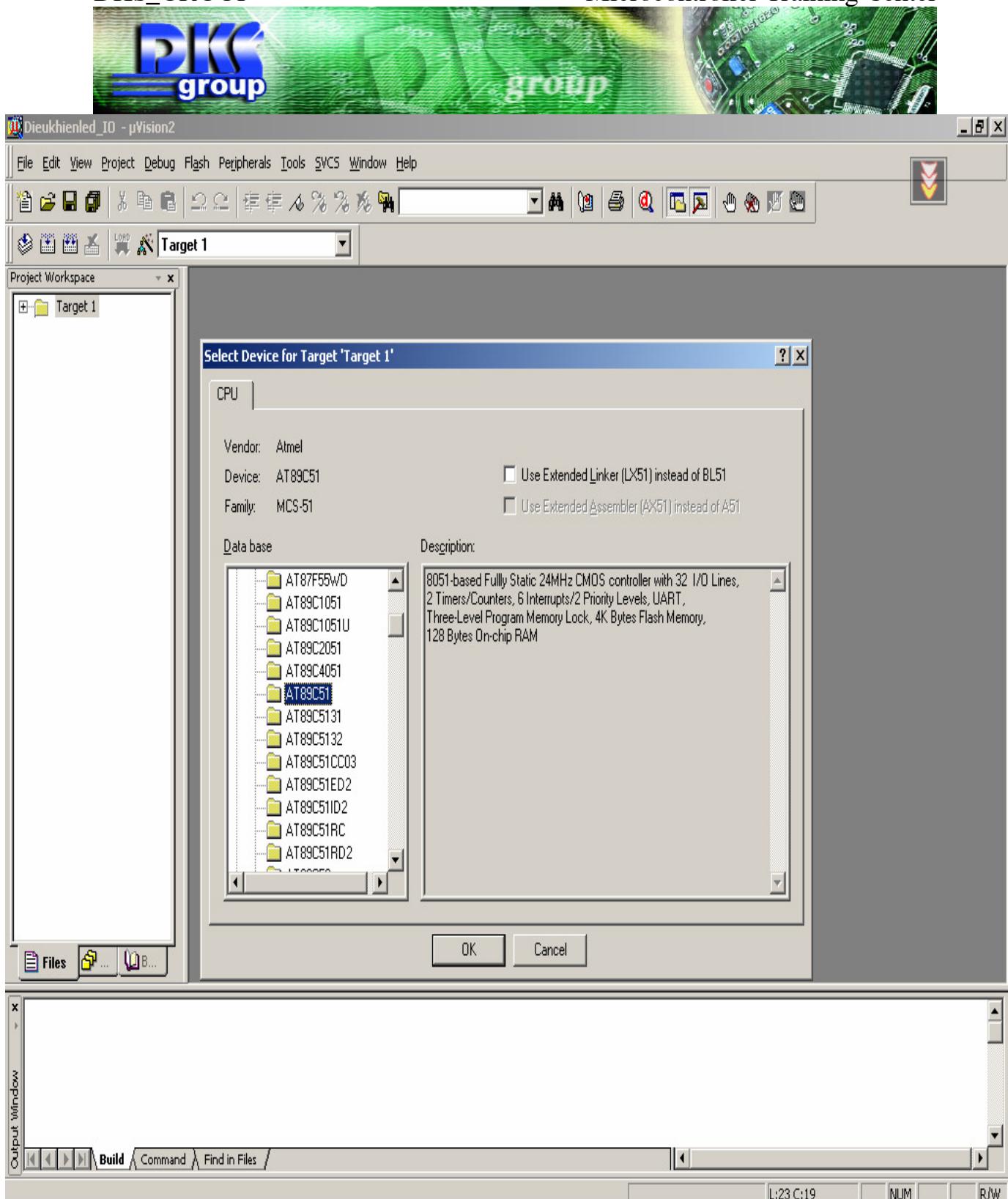
Đánh tên và chuyển đến thư mục bạn lưu project. Bạn nên tạo mỗi một thư mục cho 1 project. Rồi chọn Save.

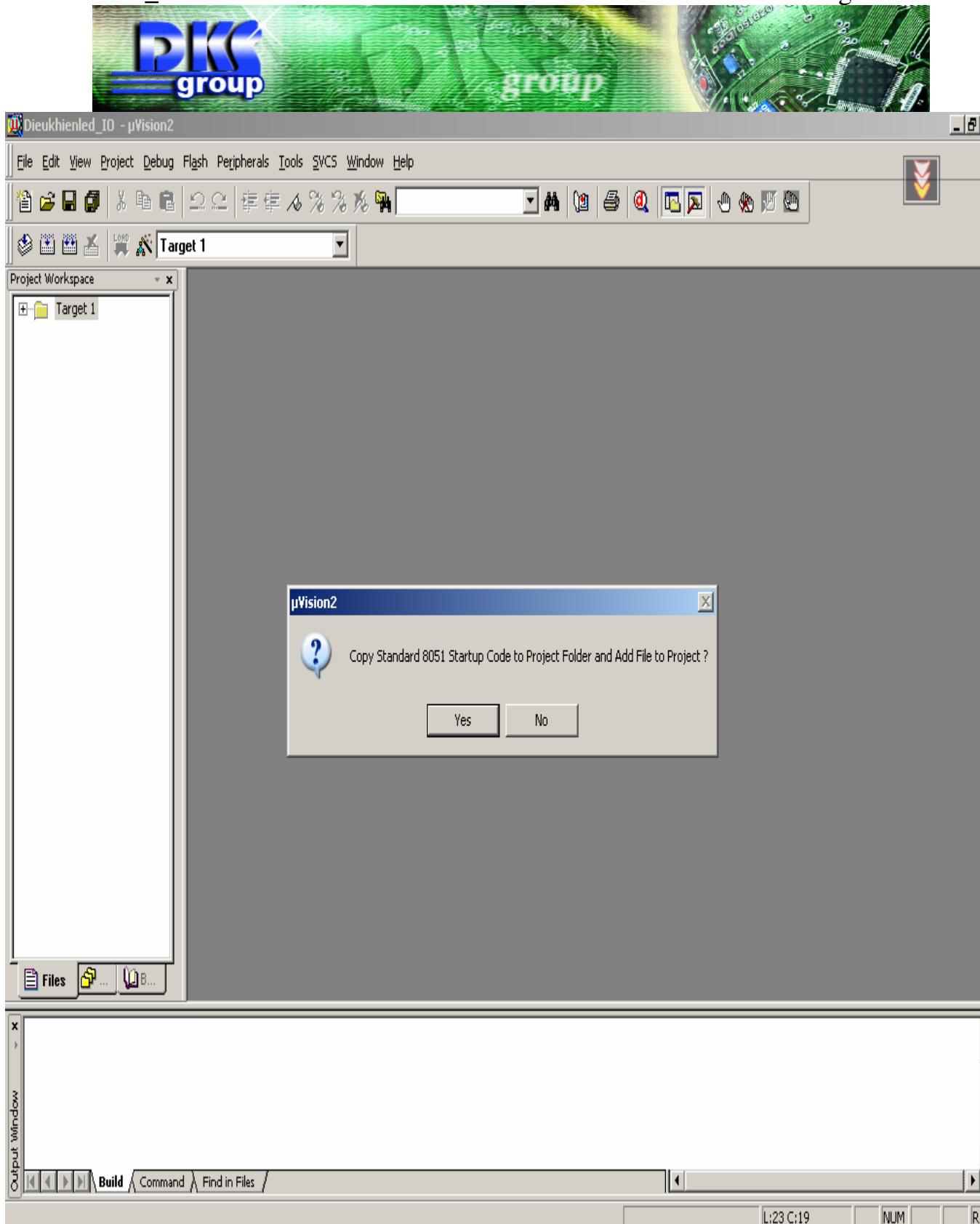
Được hình sau:

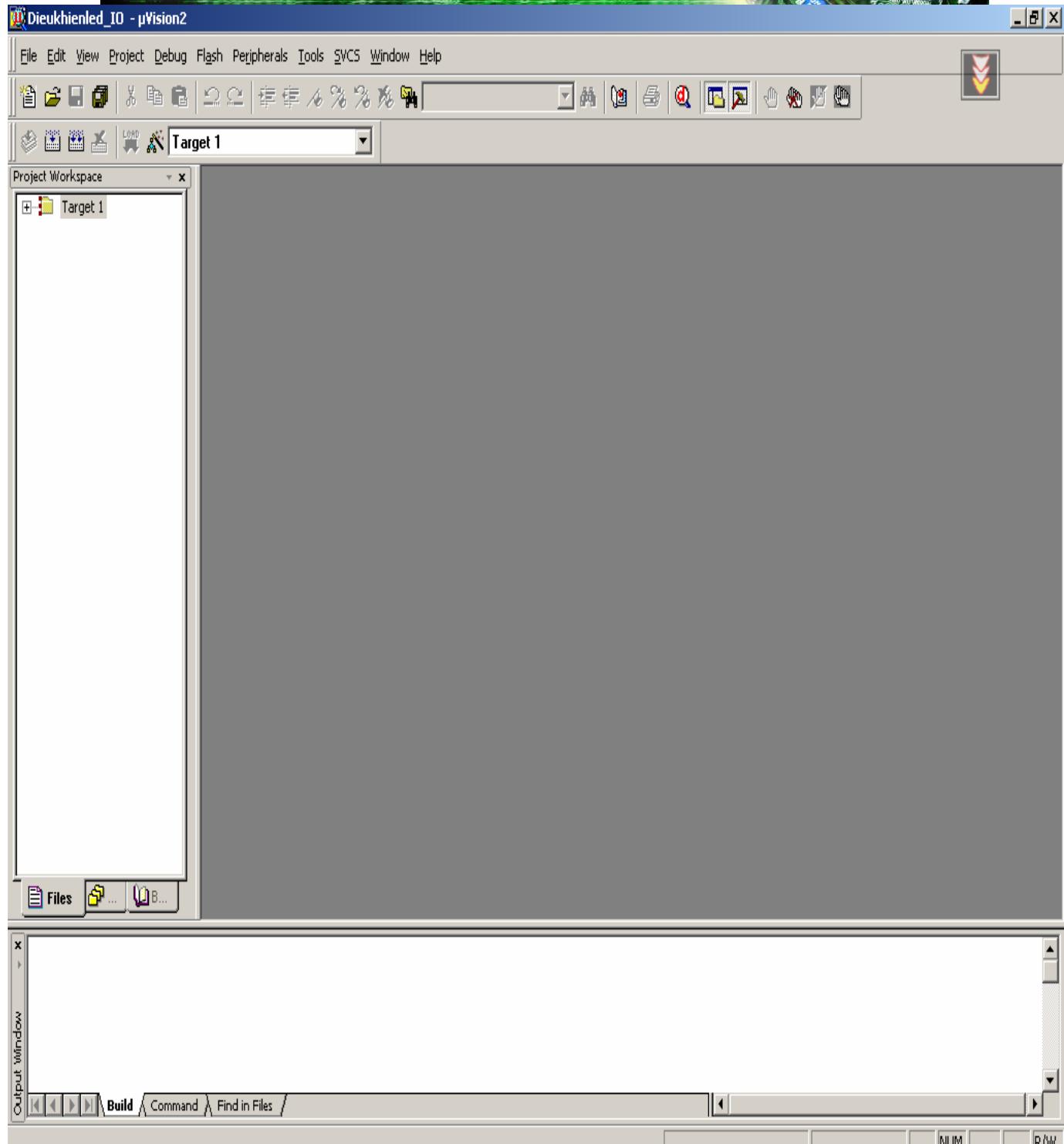
Trong này có 1 loạt các hãng điện tử sản xuất 8051. Bạn lập trình cho con nào thì chọn con đó, kích chuột vào các dấu + để mở rộng các con IC của các hãng. Ở đây ta lập trình cho AT89C51 của hãng Atmel nên ta chọn như sau:

Khi chọn chip thì ngay lập tức cái bảng hiện ra 1 số tính năng của chíp các bạn có thể nhìn thấy. 8051 based Fully Static 24Mhz Nhập OK được cửa sổ như sau:

Chọn No. Chọn Yes chỉ làm cho file lập trình của bạn thêm nặng . Được cửa sổ sau:

Để tạo 1 file code các bạn chọn File → New hoặc ấn Ctrl+N. Như sau:

Dieukhienled_IO - µVision2

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

New... Ctrl+N
Open... Ctrl+O
Close
Save Ctrl+S
Save As...
Save All

Device Database...

Print Setup...
Print Ctrl+P
Print Preview

1 C:\Keil\...\HELLO\HELLO
2 E:\Download\...\Sample\INC\USB
3 E:\Download\...\INC\TYPES
4 C:\KEIL\CS1\INC\REG51
5 E:\Download\...\Sample
6 E:\My Work\...\Leddoinhau

Exit

Files

Output Window

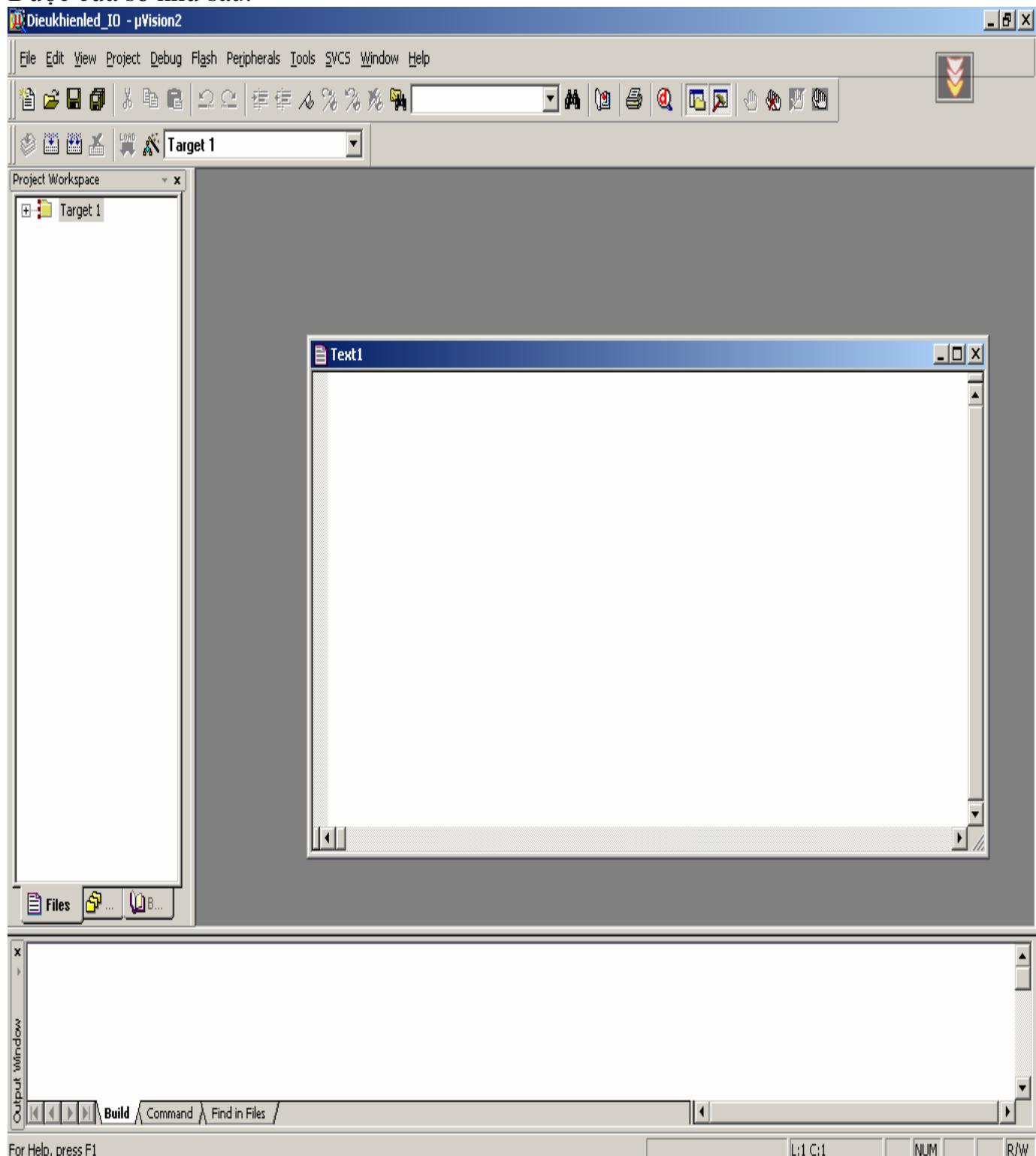
Build Command Find in Files

Create a new file NUM R/W

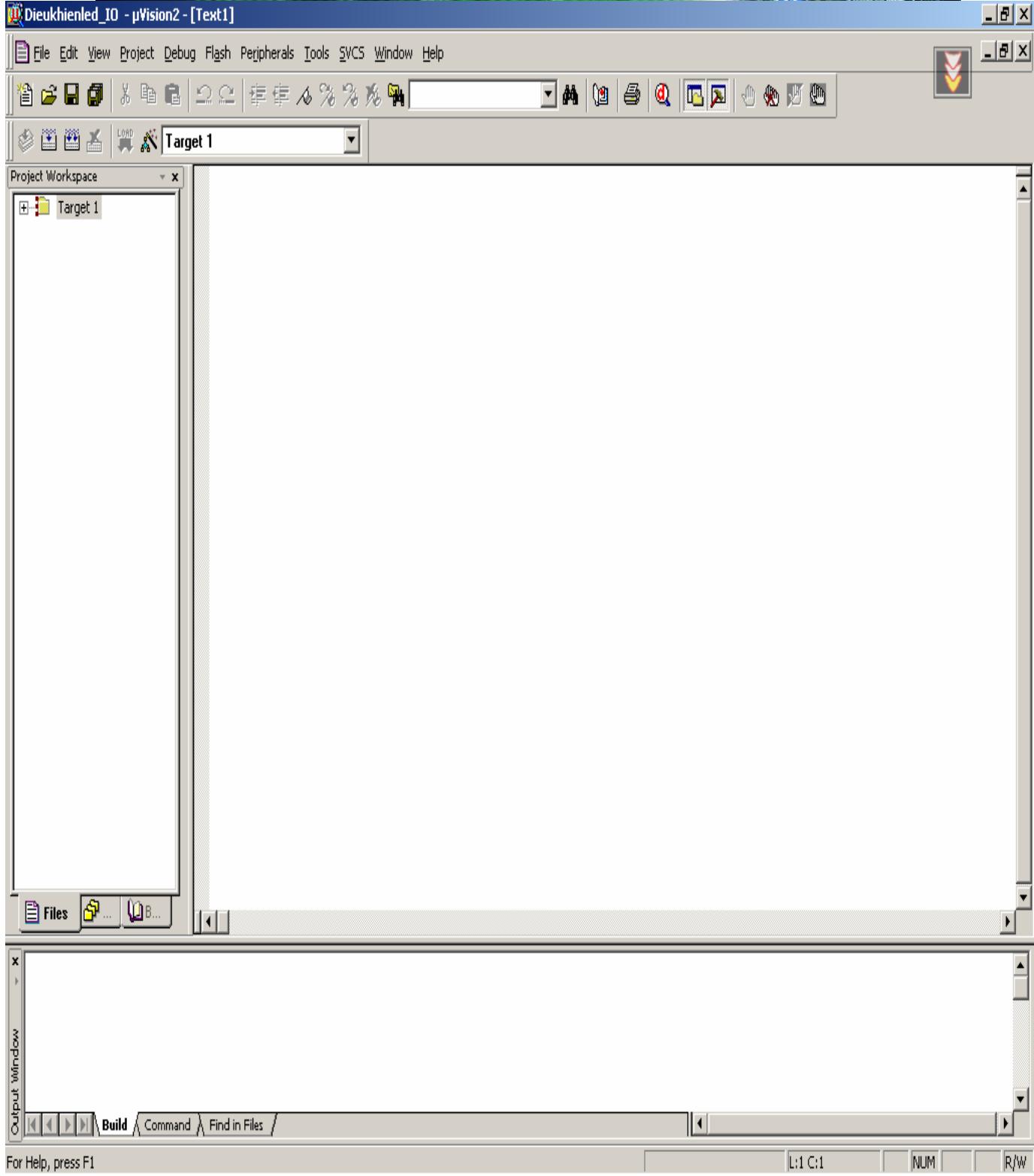
A screenshot of the µVision2 software interface. The window title is 'Dieukhienled_IO - µVision2'. The left side shows the 'File' menu with various options like 'New...', 'Open...', and a list of recent projects. The main workspace is currently empty. At the bottom, there's an 'Output Window' tab and a toolbar with icons for file operations like 'Create a new file', 'NUM', and 'R/W'.

Được cửa sổ như sau:

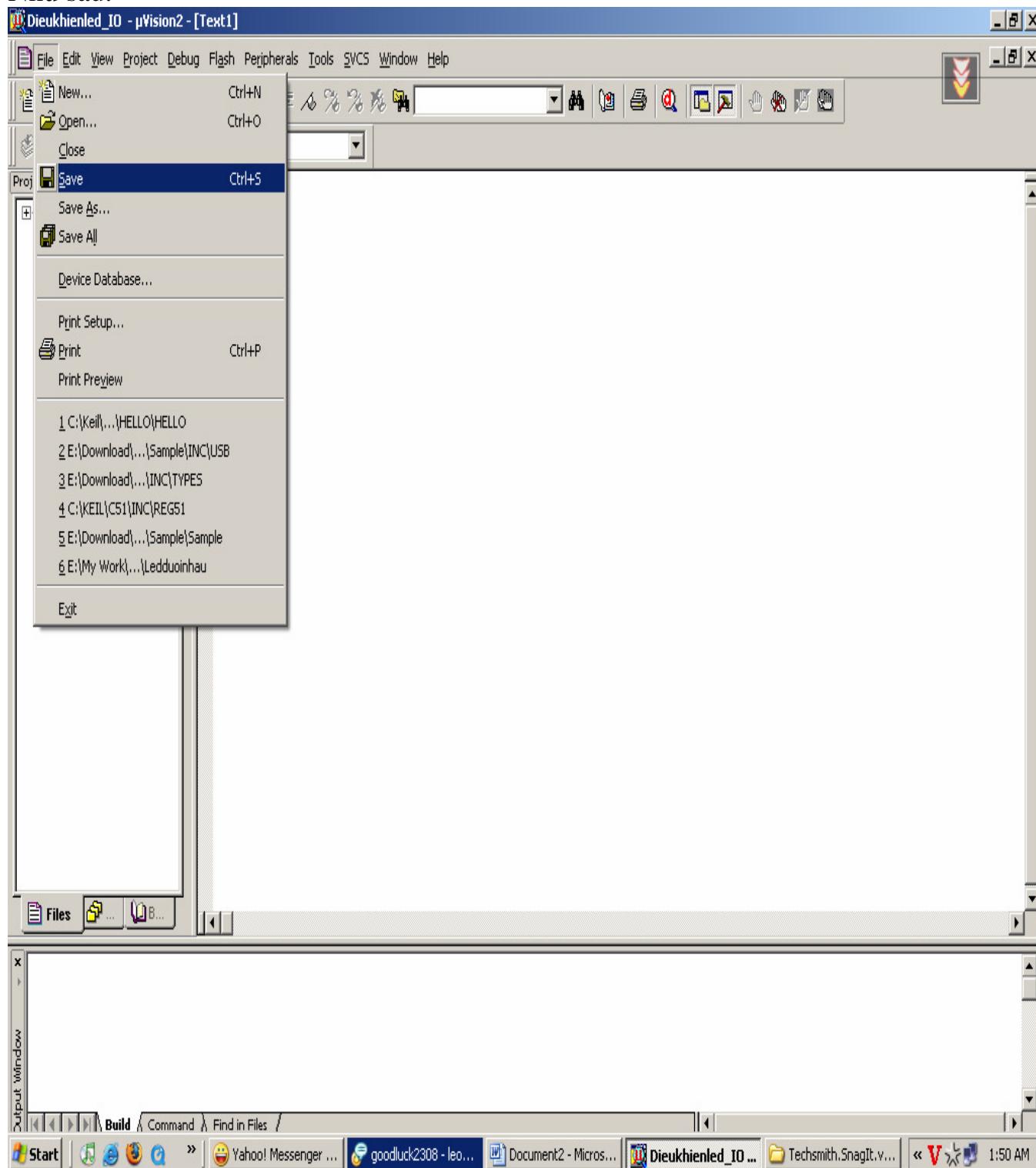

Cho cửa sổ Text 1 to ra được như sau:

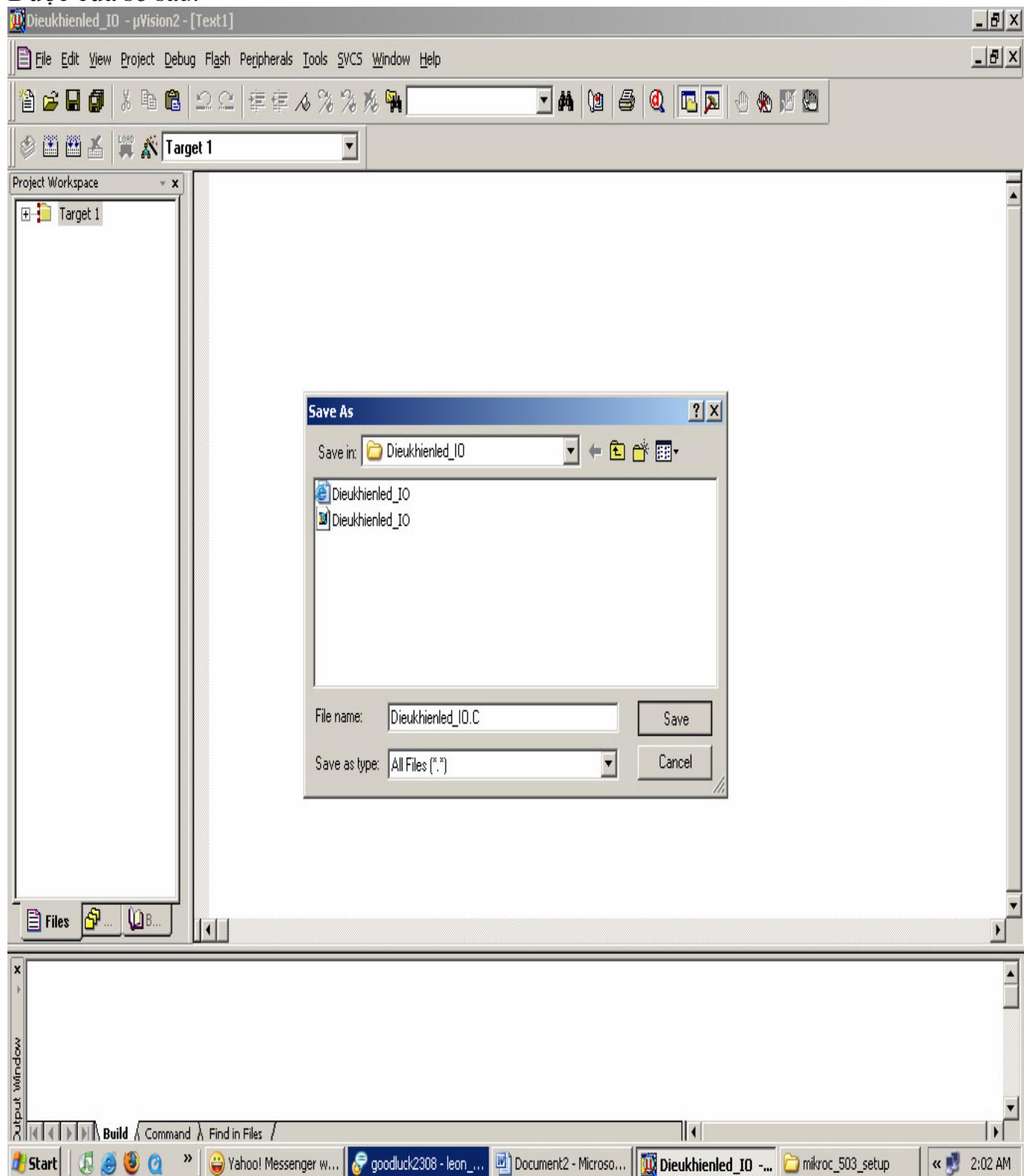

Tiếp theo bạn chọn File → Save As... hoặc Ctrl+S. Để nhớ file mặc dù chưa có gì.
Như sau:

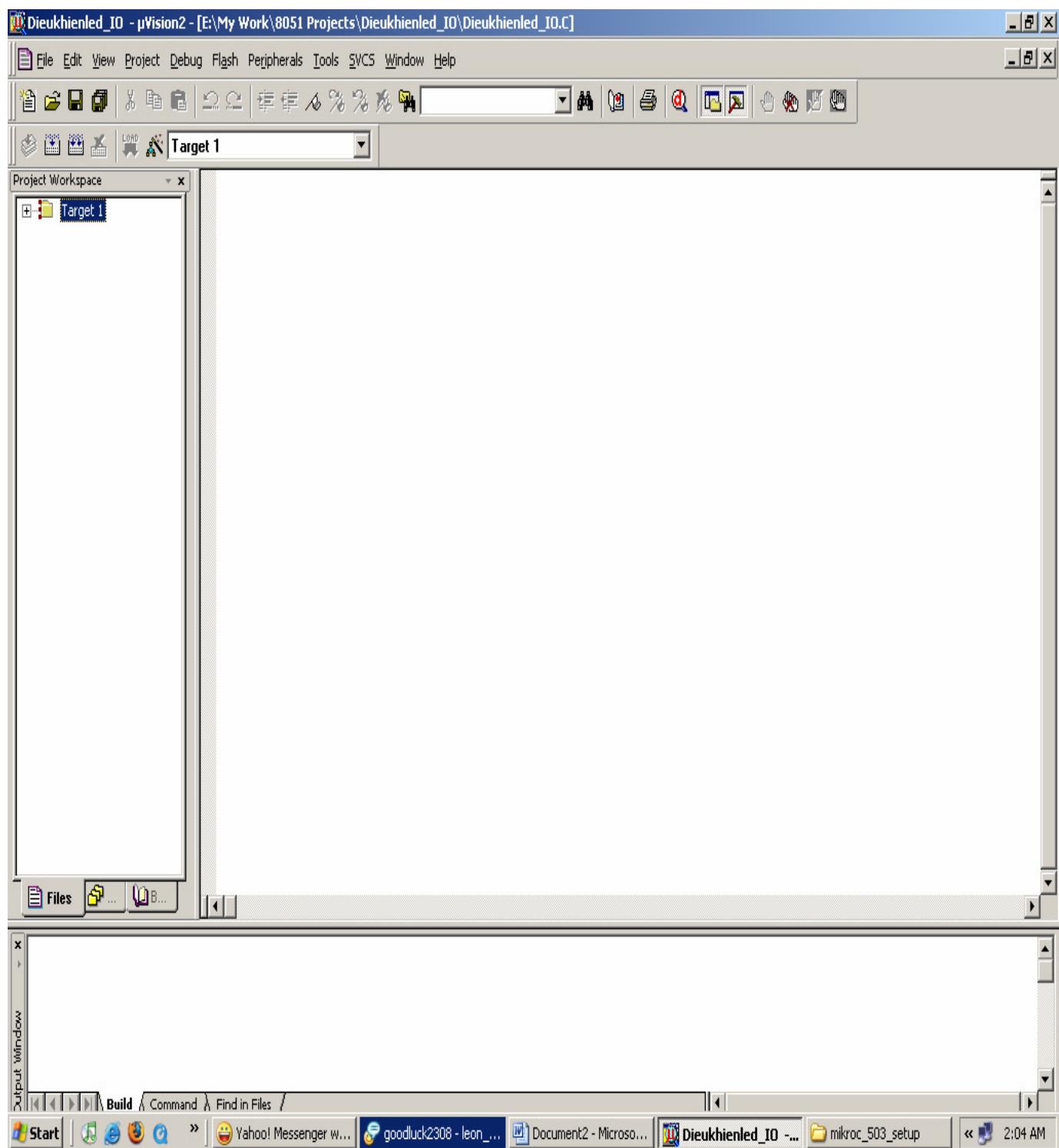

Được cửa sổ sau:

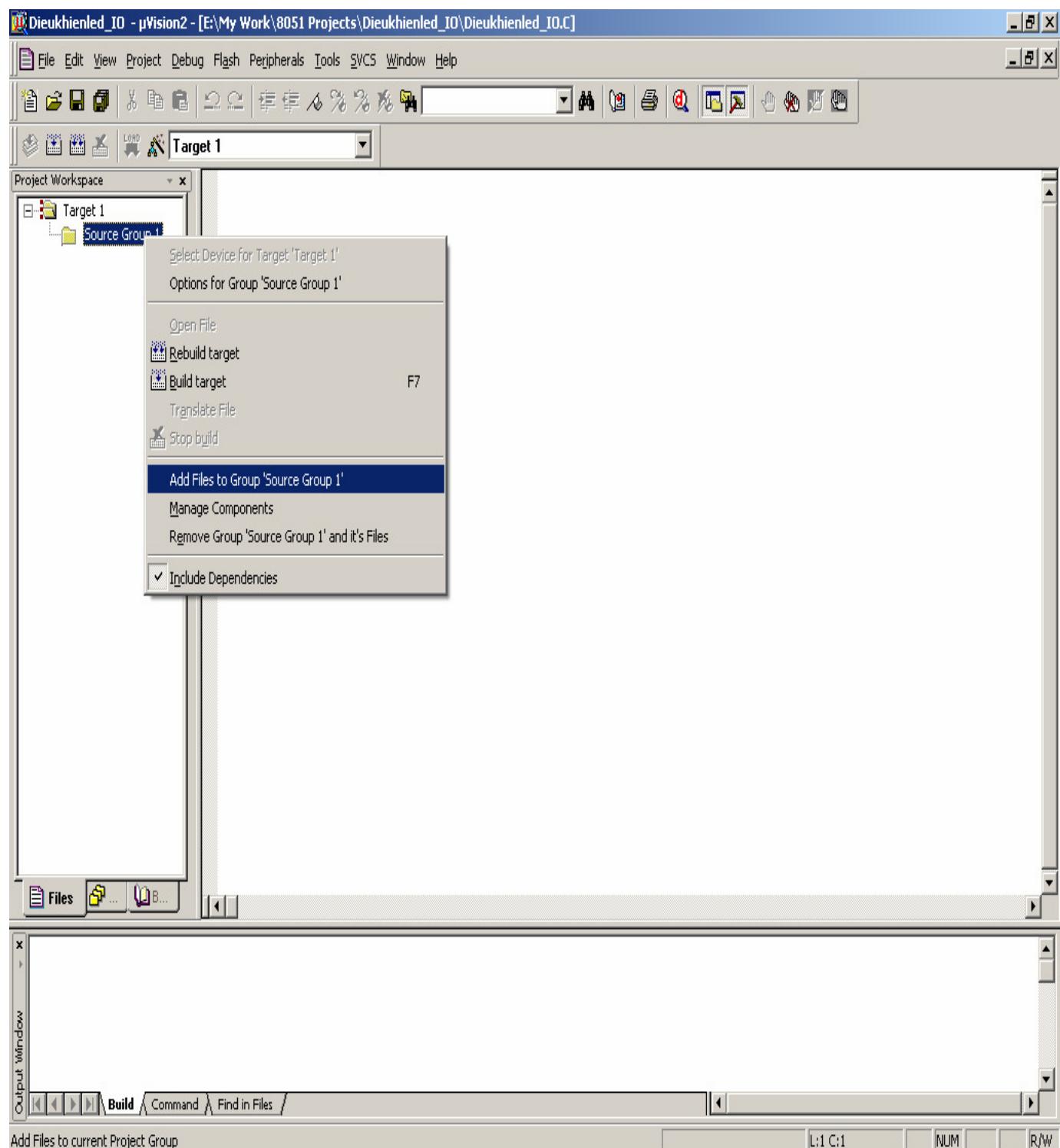

Các bạn nhập tên vào text box file name. Chú ý tên gì cũng được nhưng không được thiếu đuôi mở rộng .C . Nhấn Save. Được cửa sổ sau:

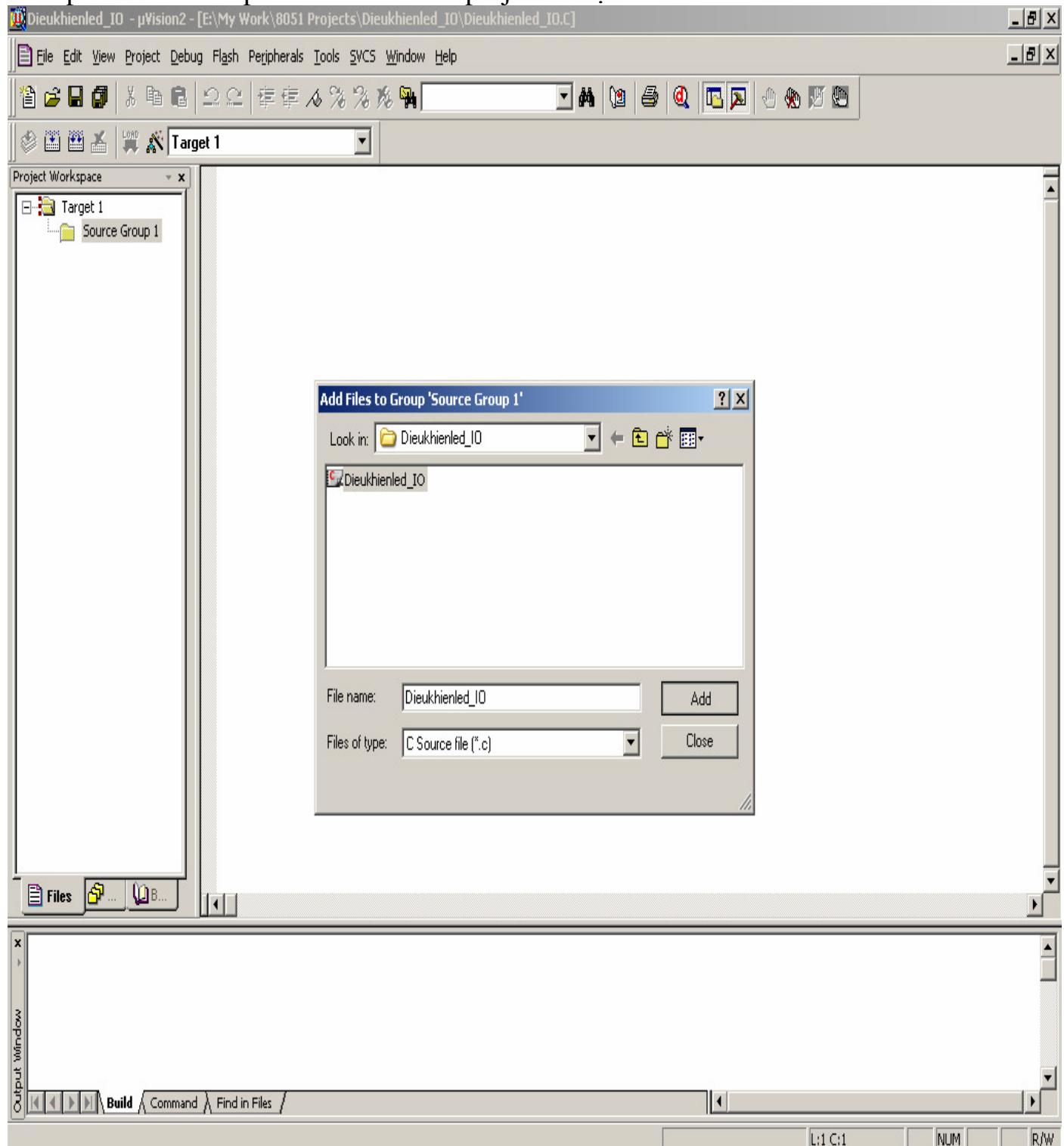

Trong ô bên trái màn hình, cửa sổ project workspace, các bạn mở rộng cái target 1 ra được như sau:

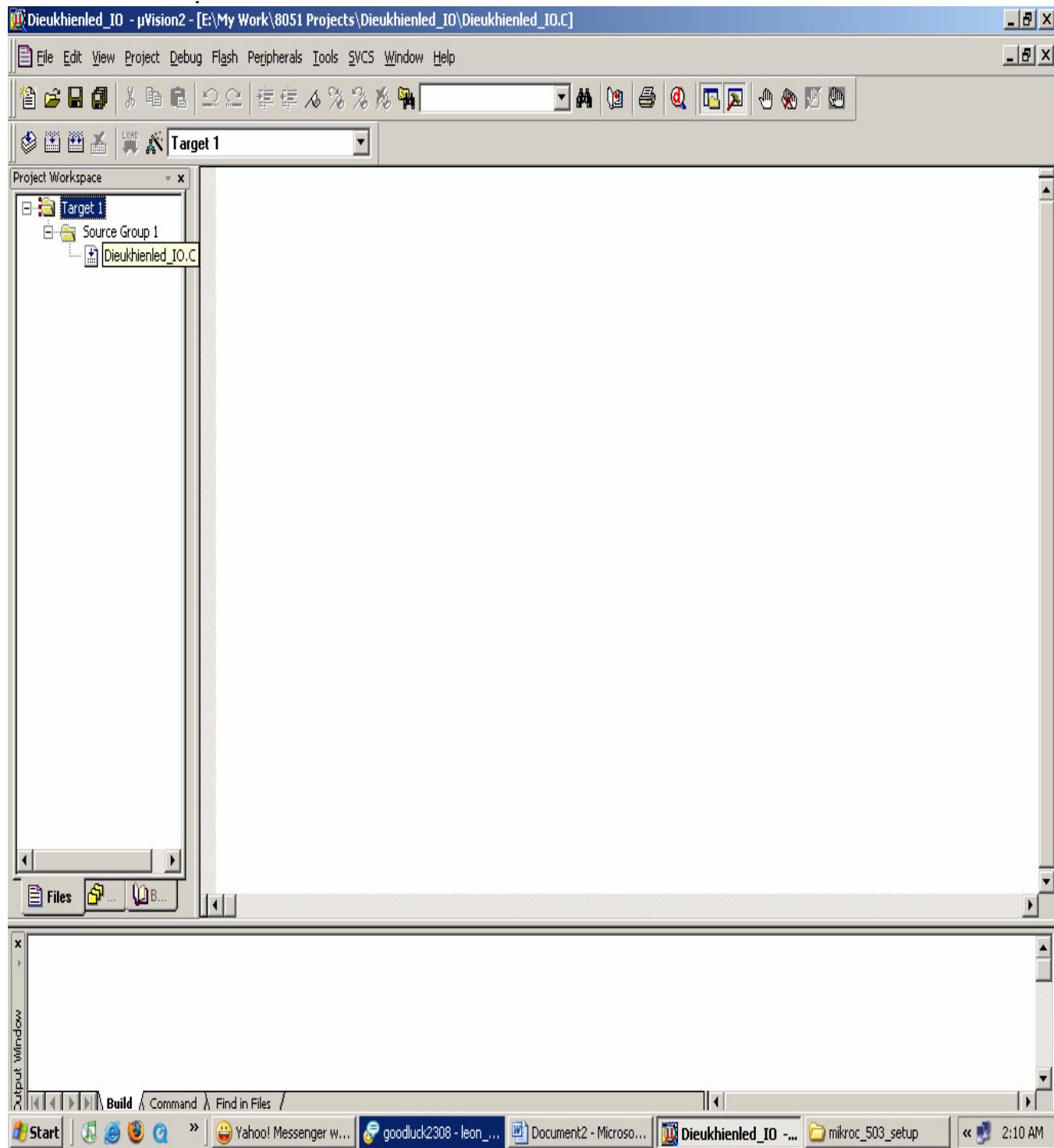

Nhấp chuột phải vào thư mục Suorce Group1 được hình như trên. Chọn Add files to Group “Source Group1” để add file vào project. Được như sau:

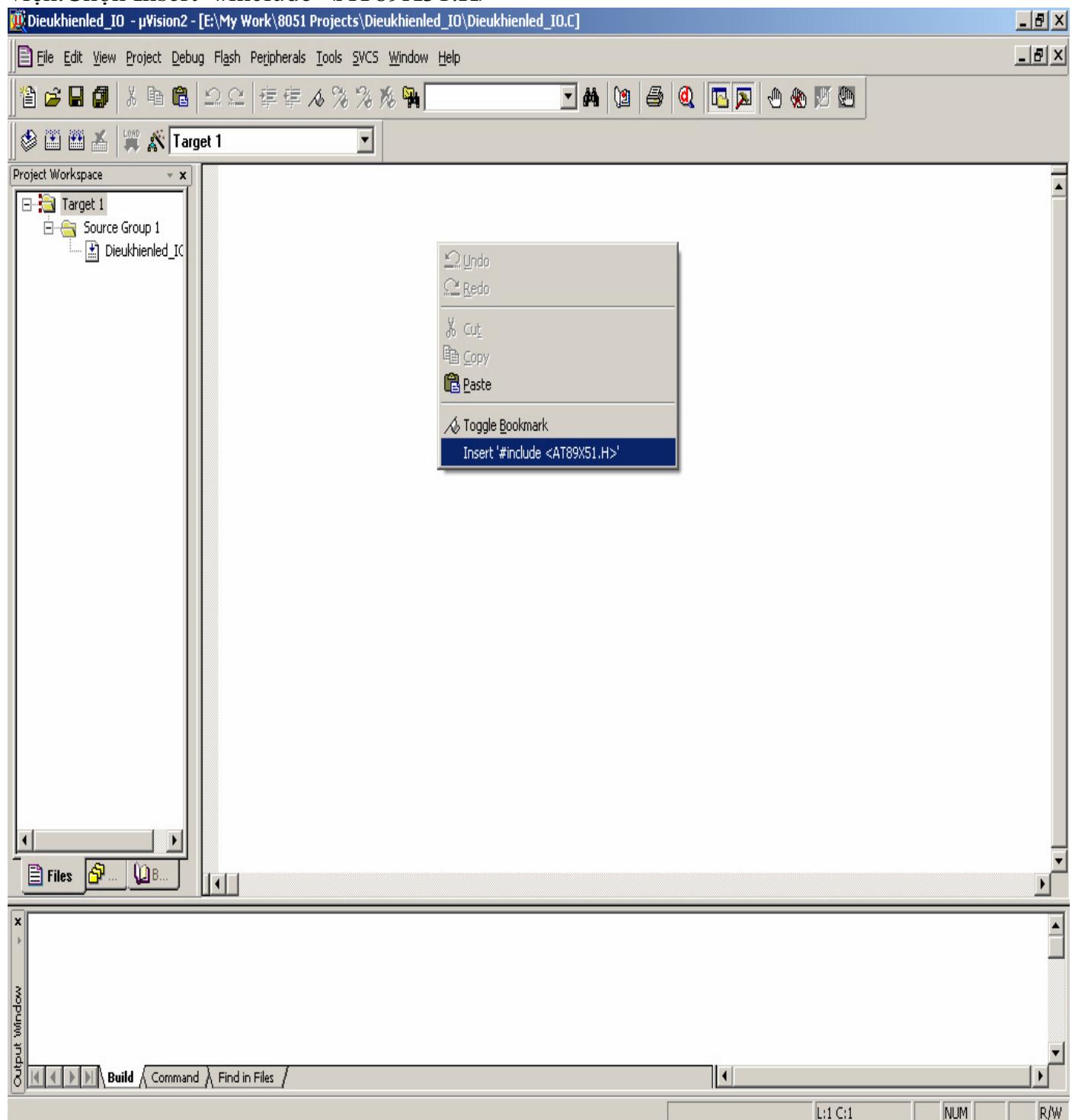

Chọn file .C mà các bạn vừa nhó. Của tôi là Dieukhienled_IO . Nhấn Add 1 lần rồi ấn Close. Nếu bạn ấn Add 2 lần nó sẽ thông báo là file đã add bạn chỉ việc OK rồi nhấn Close. Được như sau:

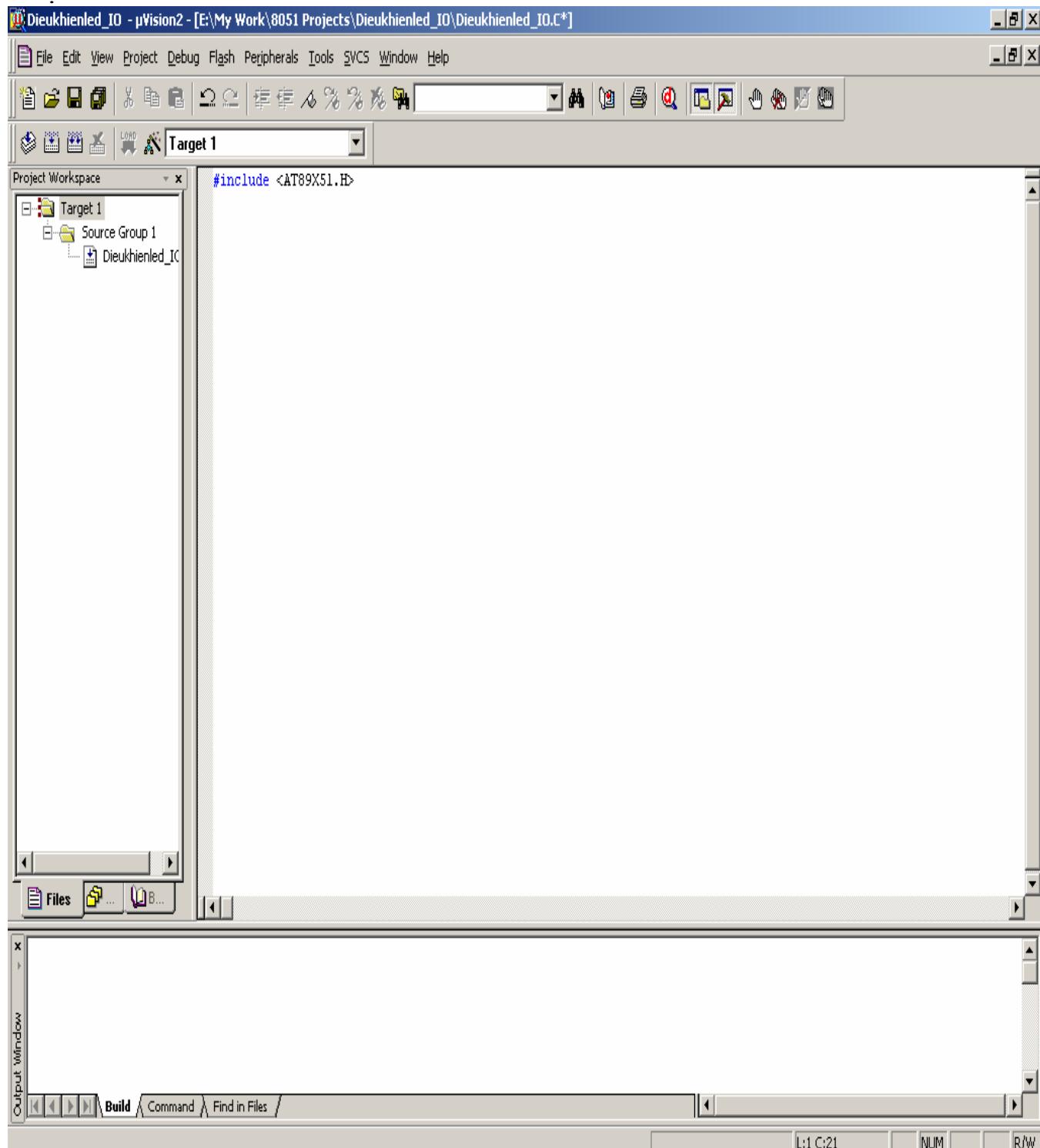

Bây giờ nhìn trong Source Group 1 đã thấy file Dieukhienled_IO.C . Các bạn nhấp chuột phải vào vùng soạn thảo file Dieukhienled_IO.C như sau, để thêm file thư viện.Chọn Insert ‘#include <AT89X51.H>’

Các bạn đã biết file đó là gì nếu các bạn đã học bài trước kí theo yêu cầu của tôi.
Được nhu sau:

Phần cuối cùng của công việc khởi tạo là các bạn viết lời giải thích cho dự án của mình .Phần này rất cần thiết vì nó để người khác hiểu mình làm gì tron project này và khi mình cần sử dụng lại code đọc lại mình còn biết nó là cái gì.

Các bạn tạo lời giải thích theo mẫu sau:

Dieukhienled_IO - µVision2 - [E:\My Work\8051 Projects\Dieukhienled_IO\Dieukhienled_IO.C]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

Target 1

Project Workspace

```
/*
=====
Mo ta:
    Dieu khien den led.

Phan cung:
    8 led noi tu +5V qua dien tro han dong vao 8 chan cong 1.

Thach anh:
    12 Mhz

Tac gia:
    Nguyen Huy Thanh.

Thoi gian:
    Bat dau: 2h22 10/7/2005
    Hoan thanh:
=====
*****Bo tien xu li*****
#include <AT89X51.H> // Dinh kem file thu vien

*****
*****Khai bao bien toan cuc*****
/*****Khai bao ham*****
/*****Ham chinh*****
|/**********
|/*****Output Window*****/
|Build Command Find in Files /| L:30 C:1 NUM R/W
```


2> Soạn thảo chương trình:

Các bạn viết chương trình của bài 3 vào đây làm ví dụ. Khi viết xong 1 dòng lệnh nên giải thích dòng lệnh đó làm gì. Như sau:

 A screenshot of the µVision2 IDE. The title bar says "Dieukhienled_IO - µVision2 - [E:\My Work\8051 Projects\Dieukhienled_IO\Dieukhienled_IO.C]". The menu bar includes File, Edit, View, Project, Debug, Flash, Peripherals, Tools, SVCS, Window, Help. The toolbar has various icons for file operations. The main window shows a code editor with a C program. The code starts with comments about the project's purpose, hardware, and authorship. It includes #include directives for AT89X51.H and defines constants for LED pin mappings. The code is well-organized with descriptive comments. Below the code editor is a status bar showing file paths and build information. The bottom of the screen shows the Windows taskbar with icons for Start, Task View, File Explorer, and others.


```

/*
 * =====
 * Mo ta:
 *     Dieu khien den led.
 *
 * Phan cung:
 *     8 led noi tu +5V qua dien tro han dong vao 8 chan cong 1.
 *
 * Thach anh:
 *     12 Mhz
 *
 * Tac gia:
 *     Nguyen Huy Thanh.
 *
 * Thoi gian:
 *     Bat dau:    2h22 10/7/2005
 *     Hoan thanh:
 * =====
 */
*****Bo tien xu li*****
#include <AT89X51.H> // Dinh kem file thu vien
#define bat 0 // Dinh nghia gia tri bat den led
#define tat 1 // Dinh nghia gia tri tat den led
*****Khai bao bien toan cuc*****
sbit Led1=P1^0; //Khai bao bien Led1 kieu bit chan P1_0
sbit Led2=P1^1; // ...
sbit Led3=P1^2;
sbit Led4=P1^3;
sbit Led5=P1^4;
sbit Led6=P1^5;
sbit Led7=P1^6;
sbit Led8=P1^7;//Khai bao bien Led8 kieu bit chan P1_7
*****Khai bao ham*****

```

Các bạn nên chia chương trình như tôi làm. Với 1 file nhỏ thì nó hơi rườm rà. Nhưng với 1 file lớn khoảng 1000 dòng code thì nó lại rất sáng sủa. Các bạn nên tạo 1 file

mẫu rồi nhớ vào 1 file text đê ở đâu đó mỗi lần dùng chỉ việc copy rồi paste qua chử không nên mỗi lần tạo một cái như vậy lại phản tác dụng. Phía trên là phần bộ tiền xử lí và khai báo biến. Tiếp theo là viết hàm trẽ.

Dieukhienled_IO - µVision2 - [E:\My Work\8051 Projects\Dieukhienled_IO\Dieukhienled_IO.C]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

Target 1

Project Workspace

```

Target 1
  Source Group 1
    Dieukhienled_IO

/*****Khai bao bien toan cuc*****/
sbit Led1=P1^0; //Khai bao bien Led1 kieu bit chan P1_0
sbit Led2=P1^1; // ...
sbit Led3=P1^2;
sbit Led4=P1^3;
sbit Led5=P1^4;
sbit Led6=P1^5;
sbit Led7=P1^6;
sbit Led8=P1^7;//Khai bao bien Led8 kieu bit chan P1_7
/*****Khai bao ham*****/

/*-----Ham tre-----
   Ham tao thoi gian tre.
   Dau vao: 1 bien thoi gian.
   Dau ra: khong
-----*/
void tre(long time)
{
    long n;// Khai bao bien cuc bo
    for(n=0; n<time)//Lap time lan
    {
        ; // Khong lam gi nop
    }
}
/*****

```

Output Window

Build Command Find in Files

L:30 C:36 NUM R/W

Tiếp theo là viết hàm main. Như sau:

Dieukhienled_IO - µVision2 - [E:\My Work\8051 Projects\Dieukhienled_IO\Dieukhienled_IO.C]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

Target 1

Project Workspace

```

#include <reg52.h>
#include <intrins.h>

//-----Khai bao ham-----
void tre(long time)
{
    long n;// Khai bao bien cuc bo
    for(n=0; n<time)//Lap time lan
    {
        ; // Khong lam gi nop
    }
}

//-----Ham chinh-----
void main(void)
{
    while(1)// Lap vo han
    {
        Led1= bat;// Bat led 1
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        Led1= tat;// Tat led 1
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
    }
}
  
```

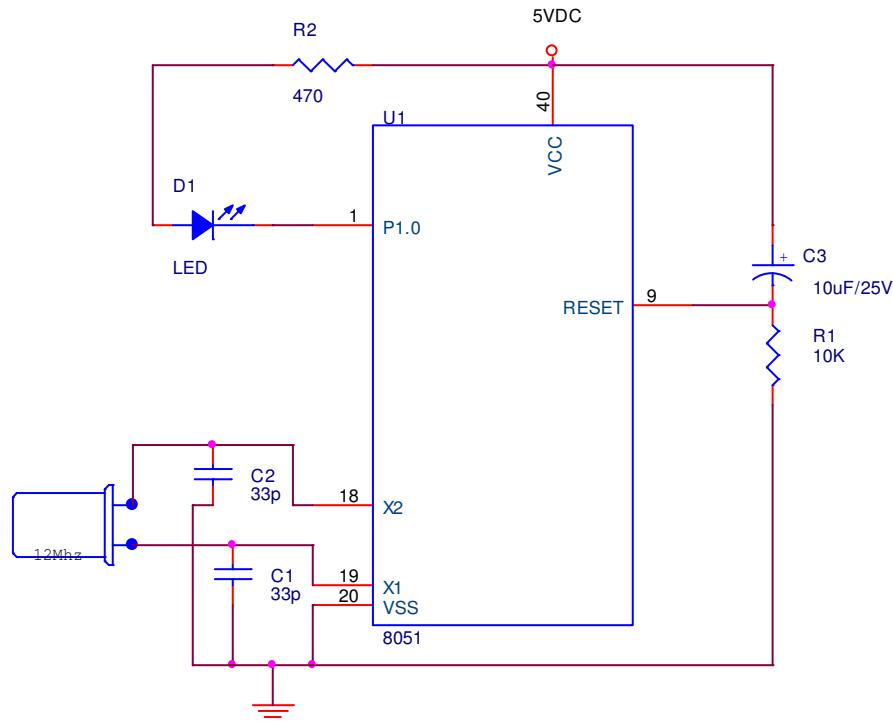
Output Windows

Build Command Find in Files L:60 C:44 NUM R/W

Rồi nhấn Ctrl+S. Hoặc chọn File → Save để nhớ file vừa soạn thảo.

Các bạn nhìn vào code có thể các bạn đã hiểu con AT89C51 nó làm gì nếu các bạn đã nắm vững các bài trước. Còn nếu không hiểu thì tôi sẽ giải thích lại cho các bạn. Đây là sơ đồ nguyên lý của 1 led. Project là 8 led(vì để phục vụ cho bài 3) nhưng tôi chỉ giải thích 1 led là các bạn hiểu. **Mục đích là làm con led nhấp nháy.**

Biến Led1 được khai báo (gán cho) chân P0_1 của vi điều khiển bằng câu lệnh sbit Led1=P1^0;. Giá trị bật bat được định nghĩa là 0.

Khi các bạn gán : Led1=bat; trong hàm main thì chân P1_0 của AT89C51 có mức logic là 0V. Theo sơ đồ nguyên lý: 5V → Trở 470 → Led1 → P1_0 (0 V). Có chênh lệch áp → có dòng điện qua led → Led sáng. Các bạn có thể tính toán chỗ này dễ dàng là tại sao lại là trở 470 Ôm. Điện áp mất ở led là Uak (0,6 đến 0,7V) lấy =0,6V. Điện áp chân P1_0 là 0V. Điện áp hai đầu trở : 5V -0,6V = 4,4V. Dòng qua trở = dòng qua led = 4,4V/470 Ôm xấp xỉ 10 mA. Với dòng 10mA đến 15mA là led đủ dòng để sáng và sáng rất đẹp. Nếu dòng yếu thì led mờ, còn dòng lớn thì các bạn biết sao rồi đấy.

Khi các bạn gán: Led1=tat; tức là chân P1_0 có giá trị 1 tương ứng điện áp của nó là 5V . Hiệu điện thế giữa hai đầu +5V và P1_0 là 0V . Nên không có dòng qua led → Led tắt.Nhưng nếu trong hàm main các bạn viết chỉ có như sau:

```
While(1)
{
```



```
Led1=bat;
```

```
Led1=tat;
```

}

Khi chạy debug thì vẫn thấy led nhấp nháy. Nhưng khi nạp chương trình vào chíp lắp vào mạch thì led không nháy hoặc chỉ sáng mờ hoặc tắt ngóm. Vì lệnh Led1=bat; là lệnh 1 chu kì máy , tần số thạch anh là 12 Mhz, 1 chu kì máy có thời gian là 1uS. Vừa bật lên 1 uS rồi lại tắt ngay. Led không đáp ứng được tần số cao vậy nên không nhấp nháy. Do đó cần tối hàm trễ . Bật led lên trễ 1 thời gian khá lâu(0,5 giây), rồi tắt led đi khá lâu(0,5s) rồi lại bật lại tạo thành vòng lặp sẽ được led nhấp nháy.

Tác dụng của câu lệnh while(1) . Điều kiện bên trong vòng while là 1 luôn luôn đúng nên nó là vòng lặp vô hạn lần. Nếu không có vòng while(1) thì led của các bạn chỉ sáng lên 1 lần rồi tắt vì hết chương trình rồi còn đâu. Phần này nếu bạn nào mới học điện tử thế nào cũng có câu hỏi thắc mắc cứ nhắn tin hoặc gửi mail.

3> Dịch chương trình:

Soạn thảo song nhấn Ctrl +S để nhớ . Nhớ xong các bạn biên dịch chương trình bằng cách ấn phím F7 hoặc chọn Build target là biểu tượng ngay trên cửa sổ workspace như trên hình:

```

Dieukhienled_IO - µVision2 - [E:\My Work\8051 Projects\Dieukhienled_IO\Dieukhienled_IO.C]
File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help
Target 1
Project View Build target Target 1
Build target Target 1
Source Group 1
Dieukhienled_IO.C
=====
Mo ta:
Dieu khien den led.
Phan cung:
8 led noi tu +5V qua dien tro han dong vao 8 chan cong 1.
Thach anh:
12 Mhz
Tac gia:
Nguyen Huy Thanh.
Thoi gian:
Bat dau: 2h22 10/7/2005
Hoan thanh:
=====
*****Bo tien xu li*****
#include <AT89X51.H> // Dinh kem file thu vien
#define bat 0 // Dinh nghia gia tri bat den led
#define tat 1 // Dinh nghia gia tri tat den led
*****
*****Khai bao bien toan cuc*****
sbit Led1=P1^0; //Khai bao bien Led1 kieu bit chan P1_0
sbit Led2=P1^1; // ...
sbit Led3=P1^2;
sbit Led4=P1^3;
sbit Led5=P1^4;
sbit Led6=P1^5;
sbit Led7=P1^6;
sbit Led8=P1^7;//Khai bao bien Led8 kieu bit chan P1_7
*****
*****Khai bao ham*****

```


Các bạn sẽ thấy như sau:

Dieukhienled_IO - µVision2 - [E:\My Work\8051 Projects\Dieukhienled_IO\Dieukhienled_IO.C]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

Target 1

Project Workspace

```

/*
 * =====
 * Mo ta:
 *     Dieu khien den led.
 * Phan cung:
 *     8 led noi tu +5V qua dien tro han dong vao 8 chan cong 1.
 * Thach anh:
 *     12 Mhz
 * Tac gia:
 *     Nguyen Huy Thanh.
 * Thoi gian:
 *     Bat dau: 2h22 10/7/2005
 *     Hoan thanh:
 * =====
 */
// Bo tien xu li *****
#include <AT89X51.H> // Dinh kem file thu vien
#define bat 0 // Dinh nghia gia tri bat den led
#define tat 1 // Dinh nghia gia tri tat den led

// *****
// Khai bao bien toan cuc *****
sbit Led1=P1^0; //Khai bao bien Led1 kieu bit chan P1_0
sbit Led2=P1^1; // ...
sbit Led3=P1^2;
sbit Led4=P1^3;
sbit Led5=P1^4;
sbit Led6=P1^5;
sbit Led7=P1^6;
sbit Led8=P1^7;//Khai bao bien Led8 kieu bit chan P1_7
// *****

// *****
// Khai bao ham *****

```

Output Window

```

compiling Dieukhienled_IO.C...
linking...
Program Size: data=17.0 xdata=0 code=96
"Dieukhienled_IO" - 0 Error(s), 0 Warning(s).

```

Output Window Build Command Find in Files L:3 C:28 NUM R/W

Trong cửa sổ Output Window ngay phía trên dòng chữ này có các dòng chữ
 Compiling ...
 Linking...

Program Size: data =17.0 code =96

... 0 error , 0 Warning .

Như vậy là OK. Nếu không được như vậy nó sẽ báo lỗi và các bạn kiểm tra xem soạn thảo đúng chưa. Tôi ví dụ xóa 1 dấu ; ở trong hàm main ở dòng : Led1=bat; , giờ bỏ đi thành Led1= bat .Rồi dịch lại (ấn F7) trình biên dịch sẽ báo như sau:

The screenshot shows the µVision2 IDE interface. The top menu bar includes File, Edit, View, Project, Debug, Flash, Peripherals, Tools, SVCS, Window, and Help. Below the menu is a toolbar with various icons. The central workspace shows a C program for a microcontroller. The code includes comments in Vietnamese explaining the functions of the program. The bottom window displays the build log, showing a syntax error: 'DIEUKHIENLED_IO.C(58): error C141: syntax error near 'tre''. The status bar at the bottom right shows 'L:57 C:18'.

```

=====
Khai bao ham ****
-----
Ham tre
Ham tao thoi gian tre.
Dau vao: 1 bien thoi gian.
Dau ra: khong
-----
void tre(long time)
{
    long n;// Khai bao bien cuc bo
    for(n=0; n<time)//Lap time lan
    {
        ; // Khong lam gi nop
    }
}

=====
*****
Ham chinh ****
void main(void)
{
    while(1)// Lep vo han
    {
        Led1= bat// Bat led 1
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        Led1= tat;// Tat led 1
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
    }
}

=====
Build target 'Target 1'
compiling Dieukhienled_IO.C...
DIEUKHIENLED_IO.C(58): error C141: syntax error near 'tre'
Target not created

```

Syntax error near tre. Sai cú pháp gần trẽ. Các bạn nhấp đúp trái chuột vào dòng thông báo này con trỏ sẽ ở ngay dòng dưới dòng có lỗi thêm dấu nhìn dấu mũi tên

màu xanh ở hình dưới đây, gõ vào dấu ; và dịch lại là OK.” Trong chương trình lớn đôi khi con trỏ chỉ đến gần chỗ có lỗi thôi và bạn phải tự tìm ra lỗi.”

Dieukhienled_IO - µVision2 - [E:\My Work\8051 Projects\Dieukhienled_IO\Dieukhienled_IO.C]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

Target 1

Project Workspace

```

Target 1
  Source Group 1
    Dieukhienled_IK

*****Khai bao ham*****
-----Ham tre-----
Ham tao thoi gian tre.
Dau vao: 1 bien thoi gian.
Dau ra: khong
-----*/
void tre(long time)
{
    long n;// Khai bao bien cuc bo
    for(n=0; n<time)//Lap time lan
    {
        ; // Khong lam gi nop
    }
}

*****Ham chinh*****
void main(void)
{
    while(1)// Lap vo han
    {
        Led1= bat// Bat led 1
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        Led1= tat;// Tat led 1
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
    }
}

Build target 'Target 1'
compiling Dieukhienled_IO.C...
DIEUKHienLED_IO.C(58): error C141: syntax error near 'tre'
Target not created

```

Output Window

L:58 C:1 NUM R/W

Sau khi dịch lại được hình sau:

Dieukhienled_IO - µVision2 - [E:\My Work\8051 Projects\Dieukhienled_IO\Dieukhienled_IO.C]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

Target 1

```

Project Workspace
  Target 1
    Source Group 1
      Dieukhienled_IC.c

*****Khai bao ham*****
/*
-----Ham tre-----
Ham tao thoi gian tre.
Dau vao: l bien thoi gian.
Dau ra: khong
*/
void tre(long time)
{
    long n;// Khai bao bien cuc bo
    for(n=0; n<time)//Lap time lan
    {
        ; // Khong lam gi nop
    }
}

*****Ham chinh*****
void main(void)
{
    while(1)// Lap vo han
    {
        Led1= bat;// Bat led 1
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        Led1= tat;// Tat led 1
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
    }
}

Build target 'Target 1'
compiling Dieukhienled_IO.C...
linking...
Program Size: data=17.0 xdata=0 code=96
"Dieukhienled_IO" - 0 Error(s), 0 Warning(s).

```

Output Window

4> Chạy mô phỏng và sửa lỗi.

Trước khi debug chúng ta khởi tạo như sau. Các bạn vào Option for target 1.

Dieukhienled_IO - µVision2 - [E:\My Work\8051 Projects\Dieukhienled_IO\Dieukhienled_IO.C]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

Target 1

Project Workspace Options for Target

```

Target 1
Source Group 1
  Dieukhienled_1C

/*****Khai bao ham*****
-----
Ham tre
Ham tao thoi gian tre.
Dau vao: 1 bien thoi gian.
Dau ra: khong
-----
void tre(long time)
{
    long n;// Khai bao bien cuc bo
    for(n=0; n<time)//Lap time lan
    {
        ; // Khong lam gi nop
    }
}

/*****Ham chinh*****
void main(void)
{
    while(1)// Lap vo han
    {
        Led1= bat;// Bat led 1
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        Led1= tat;// Tat led 1
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
    }
}

Build target 'Target 1'
compiling Dieukhienled_IO.C...
linking...
Program Size: data=17.0 xdata=0 code=96
"Dieukhienled_IO" - 0 Error(s), 0 Warning(s).

```

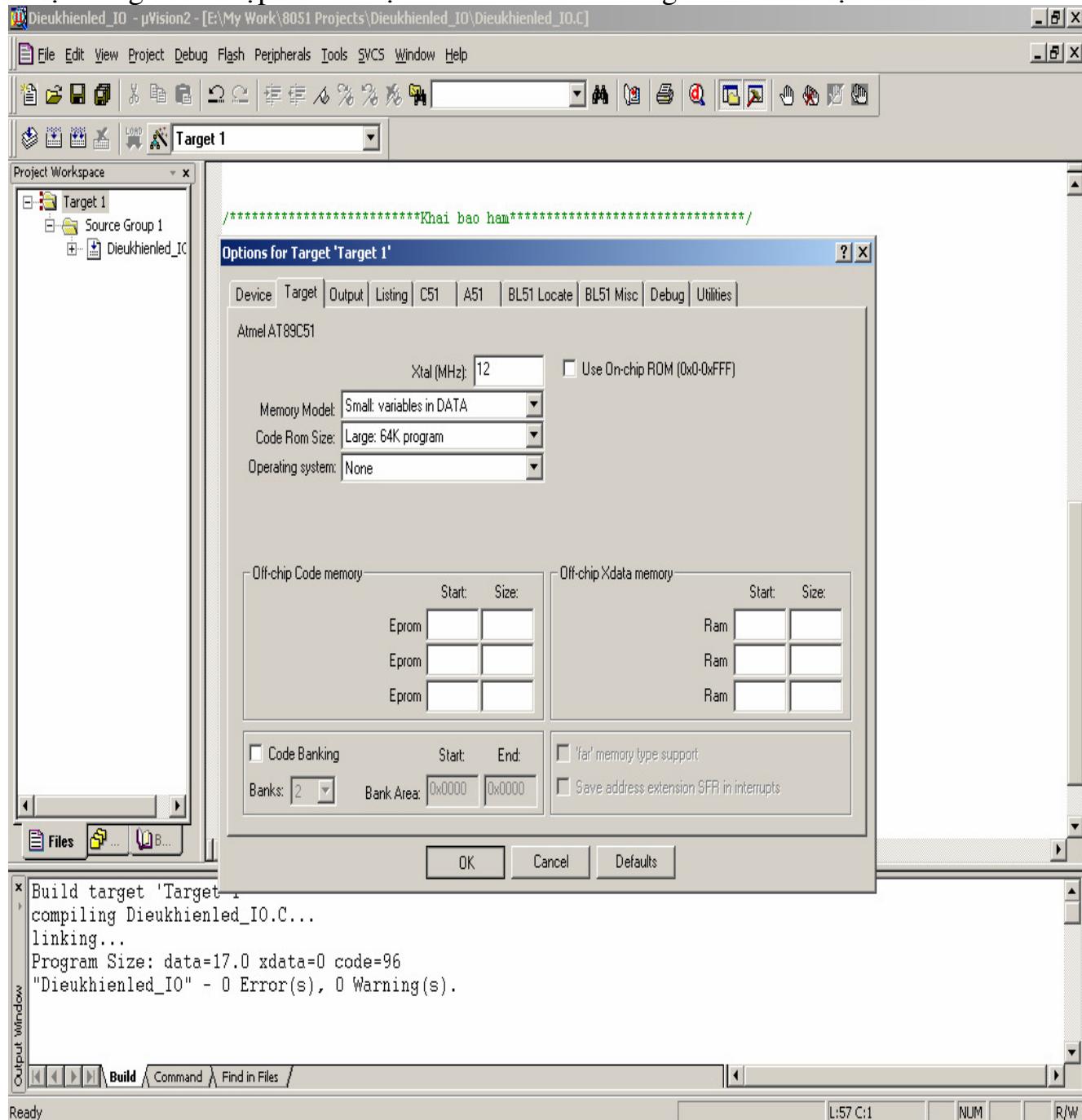
Output Window

Build Command Find in Files

Options for Target

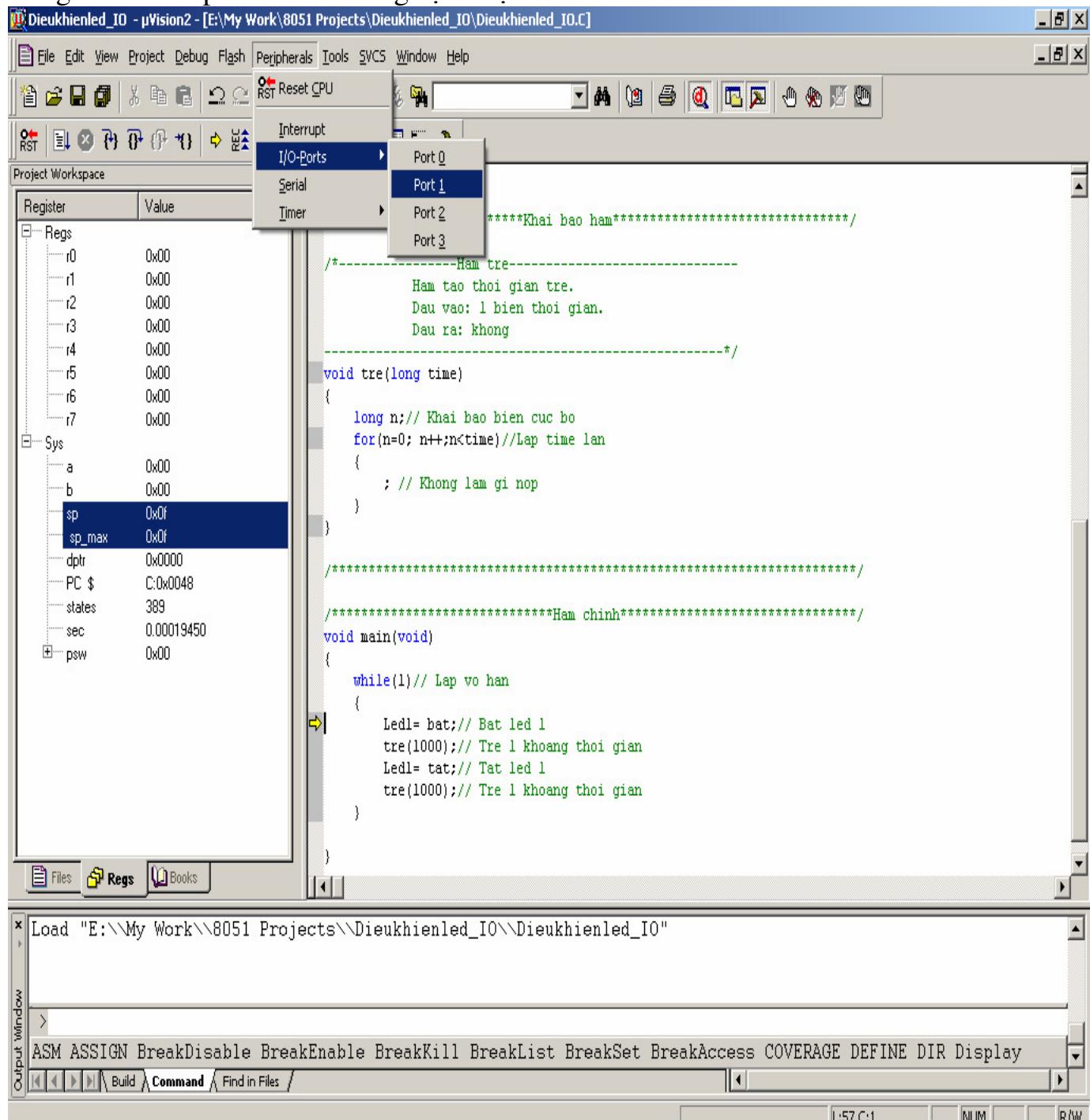
Được bảng sau. Nhập tần số thạch anh là 12 Mhz đúng với tần số thạch anh.

Chọn OK.

Để debug các bạn nhấn tổ hợp phím Ctrl + F5. Hoặc nhấn vào icon có chữ D màu đỏ trong cái kính lúp trên thanh công cụ. Được cửa sổ sau:

Trong menu Peripherals(các thiết bị ngoại vi) chọn IO port , Port 1. Được như sau:

group

Dieukhienled_IO - µVision2 - [E:\My Work\8051 Projects\Dieukhienled_IO\Dieukhienled_IO.C]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

RST

Project Workspace

Register	Value
Regs	
r0	0x00
r1	0x00
r2	0x00
r3	0x00
r4	0x00
r5	0x00
r6	0x00
r7	0x00
Sys	
a	0x00
b	0x00
sp	0x0f
sp_max	0x0f
dptr	0x0000
PC \$	C:0x0048
states	389
sec	0.00019450
psw	0x00

```

*****Khai bao ham*****
-----Ham tre-----
Ham tao thoi gian tre.
Dau vao: 1 bien thoi gian.
Dau ra: khong
-----1
void tre(long time)
{
    long n;// Khai bao bien cuc bo
    for(n=0; n++<time)//Lap time lan
    {
        ; // Khong lam gi nop
    }
}

*****Ham chinh*****
void main(void)
{
    while(1)// Lap vo han
    {
        Led1= bat;// Bat led 1
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        Led1= tat;// Tat led 1
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
    }
}

```

Parallel Port 1

Port 1

P1: 0xFF 7 Bits 0

Pins: 0xFF

Output Window

Load "E:\\My Work\\8051 Projects\\Dieukhienled_IO\\Dieukhienled_IO"

>

ASM ASSIGN BreakDisable BreakEnable BreakKill BreakList BreakSet BreakAccess COVERAGE DEFINE DIR Display

Ready

Các bạn thấy 1 cửa sổ nhỏ Parallel Port 1 xuất hiện đó là cái mô phỏng cho cổng 1 của AT89C51. Dầu tích tương đương chân ở mức cao(5V) , không tích chân ở mức

thấp (0V). Trong menu peripherals còn các ngoại vi khác như timer , interrupt, serial. Các bài sau dùng đến các bạn nhớ lấy trong này.

Để chạy chương trình các bạn nhấp chuột phải vào màn hình soạn thảo.

Rồi ấn F11. Mỗi lần ấn sẽ chạy 1 lệnh. Khi debug nếu các bạn chờ hàm delay lâu quá 1000 lần lặp . Các bạn nhấn Ctrl + F11 để bỏ qua hàm.

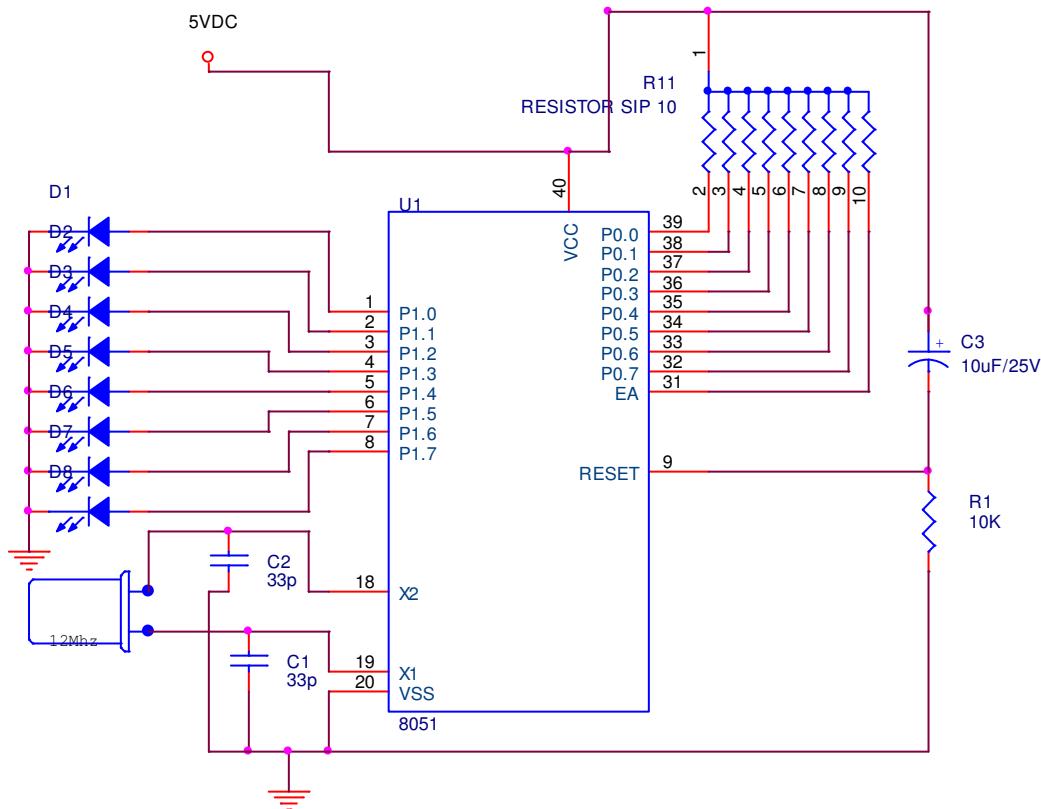
Hoặc ấn F10 để chạy từng dòng lệnh. Các bạn sẽ thấy chân P1_0 thay đổi giá trị. Bảng bên trái , ô Project workspace bây giờ có các thanh ghi. Các bạn có thể thấy chúng thay đổi. Nhưng các bạn không cần quan tâm đến các thanh ghi này. Vì mình học ngôn ngữ C mà. Nếu học assembly thì mới phải sử dụng chúng. Cũng mệt đây. Cái bạn quan tâm nhất là cái sec. Nó cũng thay đổi. Vì thạch anh là 12Mhz, nên mỗi chu kì máy là 10^{-6} giây. Các bạn căn cứ vào đấy để biết lệnh nào mất bao nhiêu chu kì máy, làm thời gian thực thì cần lăm đấy. Thoát khỏi debug lại ấn Ctrl+F5 hoặc ấn vào icon debug.

Bài 3: Điều khiển IO.

3.1) Lắp mạch :

- Khởi nguồn 5V các bạn để như lắp mạch đèn nháy.
- Các bạn lắp mạch theo sơ đồ sau:

- Hướng dẫn lắp mạch:

* Qui định : nếu linh kiện nào tôi không nhắc đến chiều thì các bạn lắp linh kiện chiều nào cũng được.

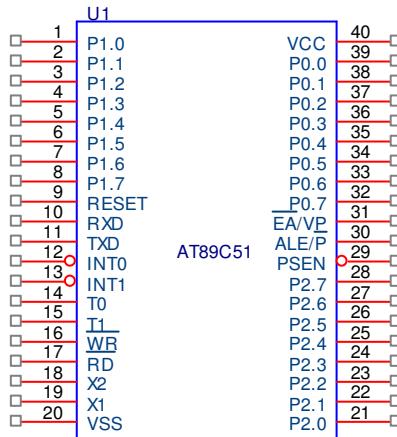
Hàng dọc ngoài là nguồn 5 V.

Hàng dọc trong là GND.

Thứ tự chân các bạn phải nhớ không giống thứ tự sắp xếp tron hình vẽ mạch. Cách đếm chân các bạn để con chip xuôi mà các bạn nhìn dòng chữ AT89C51/52 xuôi, chân 1 là chân gần dấu tròn và hình tam giác nhỏ màu trắng. Đếm từ trên xuống dưới trái qua phải. Sơ đồ chân con IC thật sẽ đếm đúng thế này. Khi lắp mạch phải đếm chân.

Không nên lắp nguồn 12V vào vội chỉ khi nạp chíp xong lắp vào mạch mới lắp nguồn.

Khi muốn gỡ chíp ra phải rút nguồn ra rồi mới gỡ chíp.

* Chuẩn bị board như sau:

Lắp 4 dây nối ngắn nối các sòng.

Lắp 1 dây nối nối hàng trên cùng với hàng dưới cùng làm nguồn +5V.

Lắp 1 dây nối nối hàng gần trên cùng với hàng gần dưới cùng làm GND.

Lắp chíp như hình.

* Bước 1 lắp mạch dao động:

Lắp 1 con tụ 33pF từ chân 19 xuống chân 20.(Đừng hỏi tại sao).

Lắp 1 con tụ 33pF từ chân 18 xuống chân 20.

Lấy dây câu từ chân 20 xuống GND.

Lắp 1 con thạch anh 12M vào chân 18 và 19.

* Bước 2 lắp mạch reset.

Lắp 1 con trở 10K(nâu đen cam) từ chân 9 xuống GND.

Lắp 1 con tụ 10uF/50V cực dương lên +5V, cực âm vào chân 9.

* Bước 3 lắp trở băng.

Để chíp chạy với ROM trong chân EA phải lên +5V qua 1 điện trở.

Cổng 0 là cổng có cực máng hở muốn thực hiện được IO thì phải có điện trở treo.(Thấy cái này lạ xem lại bài 2). Nên lắp 1 con trở băng 10 chân vào cổng 0 và chân EA.

Chân 1 của trở băng (Chân đầu tiên có nốt tròn màu trắng) vào chân 40.

Chân 10 của trở băng vào chân 31.

Nếu không có trở băng các bạn có thể thay trở băng 10 chân bằng 9 con trở thường vì trở băng 10 chân chính là 9 con trở đấu chung 1 đầu như trong sơ đồ mạch phía trên.

* Bước 4 lắp led:

Để dễ dàng khi lắp mạch nên chúng ta lắp led theo sơ đồ như trên.

Lắp chân dài của 1 led vào chân 1 vi điều khiển chân ngắn vào GND.

Tương tự lắp 7 led còn lại vào chân 2 đến chân 8.

* **Bước 5** cắm 1 dây nhỏ từ chân 40 lên nguồn 5V.

3.2) Nguyên lí hoạt động:

Led nối từ chân vđk xuống đất vậy nếu chân vi điều khiển 5V thì led sẽ sáng, nếu chân vi điều khiển 0V thì led sẽ tối.

Điện áp 5V vì sao led không cháy mà lại còn sáng yếu?

Vì vi điều khiển 8051 chỉ có thể cung cấp dòng nhỏ không đủ 10mA ở 1 chân nên led sáng yếu. Còn nếu muốn led sáng đẹp thì lắp như sau từ dương 5V → Chân dài của led → Chân ngắn của led → Chân vi điều khiển. Cái này sẽ nói sau.

* **Bước 5** lắp nguồn:

Lắp 1 dây từ chân 40 lên hàng nguồn 5V.

3.3) Lập trình :

Trước hết điều khiển 1 led. Để điều khiển 1 led thì các bạn chỉ việc gán chân nối với led đó bằng 0 hoặc 1, thì điện áp ở chân đó sẽ là 0V hoặc 5V, tùy vào điện áp đèn sẽ sáng hoặc tối.

Code như sau:

```
/* =====
```

Mo ta:

Dieu khien den led.

Phan cung:

8 led noi tu +5V qua dien tro han dong vao 8 chan cong 1.

Thach anh:

12 Mhz

Tac gia:

Nguyen Huy Thanh.

Thoi gian:

Bat dau: 1h03 16/7/2005

Hoan thanh: 1h07 16/7/2005

```
===== */
```

```
*****Bo tien xu li*****
```

```
#include <AT89X51.H> // Dinh kem file thu vien
```

```
#define bat 1 // Dinh nghia gia tri bat den led
```

```
#define tat 0 // Dinh nghia gia tri tat den led
```



```
*****Khai bao bien toan cuc*****
```

```
sbit Led1=P1^0; //Khai bao bien Led1 kieu bit chan P1_0
```

```
sbit Led2=P1^1; // ...
```

```
sbit Led3=P1^2;
```

```
sbit Led4=P1^3;
```

```
sbit Led5=P1^4;
```

```
sbit Led6=P1^5;
```

```
sbit Led7=P1^6;
```

```
sbit Led8=P1^7;//Khai bao bien Led8 kieu bit chan P1_7
```

```
*****
```

```
*****Khai bao ham*****
```

```
/*-----Ham tre-----
```

```
Ham tao thoi gian tre.
```

```
Dau vao: 1 bien thoi gian.
```

```
Dau ra: khong
```

```
-----*/
```

```
void tre(long time)
```

```
{
```

```
    long n;// Khai bao bien cuc bo
```

```
    for(n=0; n<time; n++)//Lap time lan
```

```
{
```

```
    ; // Khong lam gi nop
```

```
}
```

```
}
```

```
*****
```

```
*****Ham chinh*****
```

```
void main(void)
```

```
{
```

```
    while(1)// Lap vo han
```

```
{
```

```
    Led1= bat;// Bat led 1
```



```

tre(1000); // Tre 1 khoang thoi gian
Led1=tat; // Tat led 1
tre(1000); // Tre 1 khoang thoi gian
}

}

/*****
Nên tự gõ chứ không nên copy paste.
* CHÚ Ý: Code này khác code trong bài 3 sử dụng Keil C đây nhé. Chỗ
#define bat 1 và #define tat 0. Vì led lắp kiểu khác mà.

```

Dieukhienled_IO - µVision2 - [E:\My Work\8051 Projects\Dieukhienled_IO\Dieukhienled_IO.C]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

Target 1

Project Workspace

Target 1

```

/*
=====
Mo ta:
    Dieu khien den led.
Phan cung:
    8 led noi tu +5V qua dien tro han dong vao 8 chan cong 1.
Thach anh:
    12 Mhz
Tac gia:
    Nguyen Huy Thanh.
Thoi gian:
    Bat dau: 2h22 10/7/2005
Hoan thanh:
=====

/*****
Bo tien xu li *****/
#include <AT89X51.H> // Dinh kem file thu vien
#define bat 1 // Dinh nghia gia tri bat den led
#define tat 0 // Dinh nghia gia tri tat den led

/*****
Khai bao bien toan cuc *****/
sbit Led1=P1^0; //Khai bao bien Led1 kieu bit chan P1_0
sbit Led2=P1^1; // ...
sbit Led3=P1^2;
sbit Led4=P1^3;
sbit Led5=P1^4;
sbit Led6=P1^5;
sbit Led7=P1^6;
sbit Led8=P1^7;//Khai bao bien Led8 kieu bit chan P1_7
/*****

```

Output Window

Build Command Find in Files

For Help, press F1 L:18 C:14 NUM R/W

Dieukhienled_IO - µVision2 - [E:\My Work\8051 Projects\Dieukhienled_IO\Dieukhienled_IO.C*]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

Target 1

Project Workspace

```

=====
Khai bao bien toan cuc=====
sbit Led1=P1^0; //Khai bao bien Led1 kieu bit chan P1_0
sbit Led2=P1^1; // ...
sbit Led3=P1^2;
sbit Led4=P1^3;
sbit Led5=P1^4;
sbit Led6=P1^5;
sbit Led7=P1^6;
sbit Led8=P1^7;//Khai bao bien Led8 kieu bit chan P1_7
=====

=====
Khai bao ham=====
-----Ham tre-----
Ham tao thoi gian tre.
Dau vao: 1 bien thoi gian.
Dau ra: khong
-----
void tre(long time)
{
    long n;// Khai bao bien cuc bo
    for(n=0; n<time)//Lap time lan
    {
        ; // Khong lam gi nop
    }
}
=====

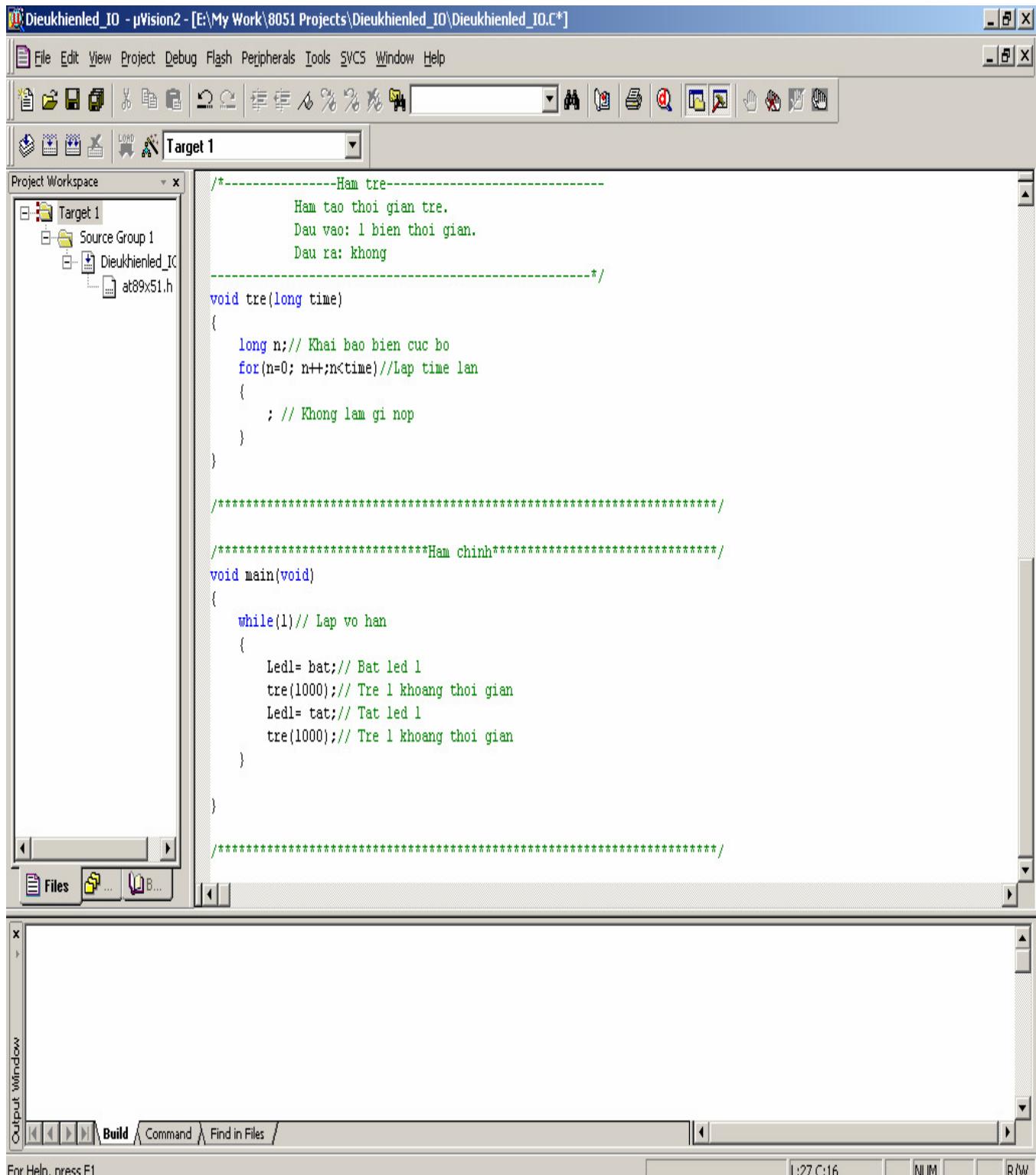
=====

```

Output Window

Build Command Find in Files

For Help, press F1 L:27 C:16 NUM R/W

The screenshot shows the µVision2 IDE interface with the project "Dieukhienled_IO" open. The code editor displays the following C program:

```
/*-----Ham tre-----  
Ham tao thoi gian tre.  
Dau vao: 1 bien thoi gian.  
Dau ra: khong  
-----*/  
  
void tre(long time)  
{  
    long n;// Khai bao bien cuc bo  
    for(n=0; n<time)//Lap time lan  
    {  
        ; // Khong lam gi nop  
    }  
}  
  
/******Ham chinh*****/  
void main(void)  
{  
    while(1)// Lap vo han  
    {  
        Ledl= bat;// Bat led 1  
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian  
        Ledl= tat;// Tat led 1  
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian  
    }  
}
```


* Để có thể nạp chương trình vào chíp thì phải tạo ra file .hex. Để tạo ra file .hex làm như sau . Vào Option for target chô chỉnh tần số thạch anh.

Dieukhienled_IO - µVision2 - [E:\My Work\8051 Projects\Dieukhienled_IO\Dieukhienled_IO.C*]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

Target 1

Project Workspace Options for Target

```

--Ham tre-----
Ham tao thoi gian tre.
Dau vao: 1 bien thoi gian.
Dau ra: khong

void tre(long time)
{
    long n;// Khai bao bien cuc bo
    for(n=0; n<time)//Lap time lan
    {
        ; // Khong lam gi nop
    }
}

/************Ham chinh*****/
void main(void)
{
    while(1)// Lap vo han
    {
        Led1= bat;// Bat led 1
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        Led1= tat;// Tat led 1
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
    }
}

```

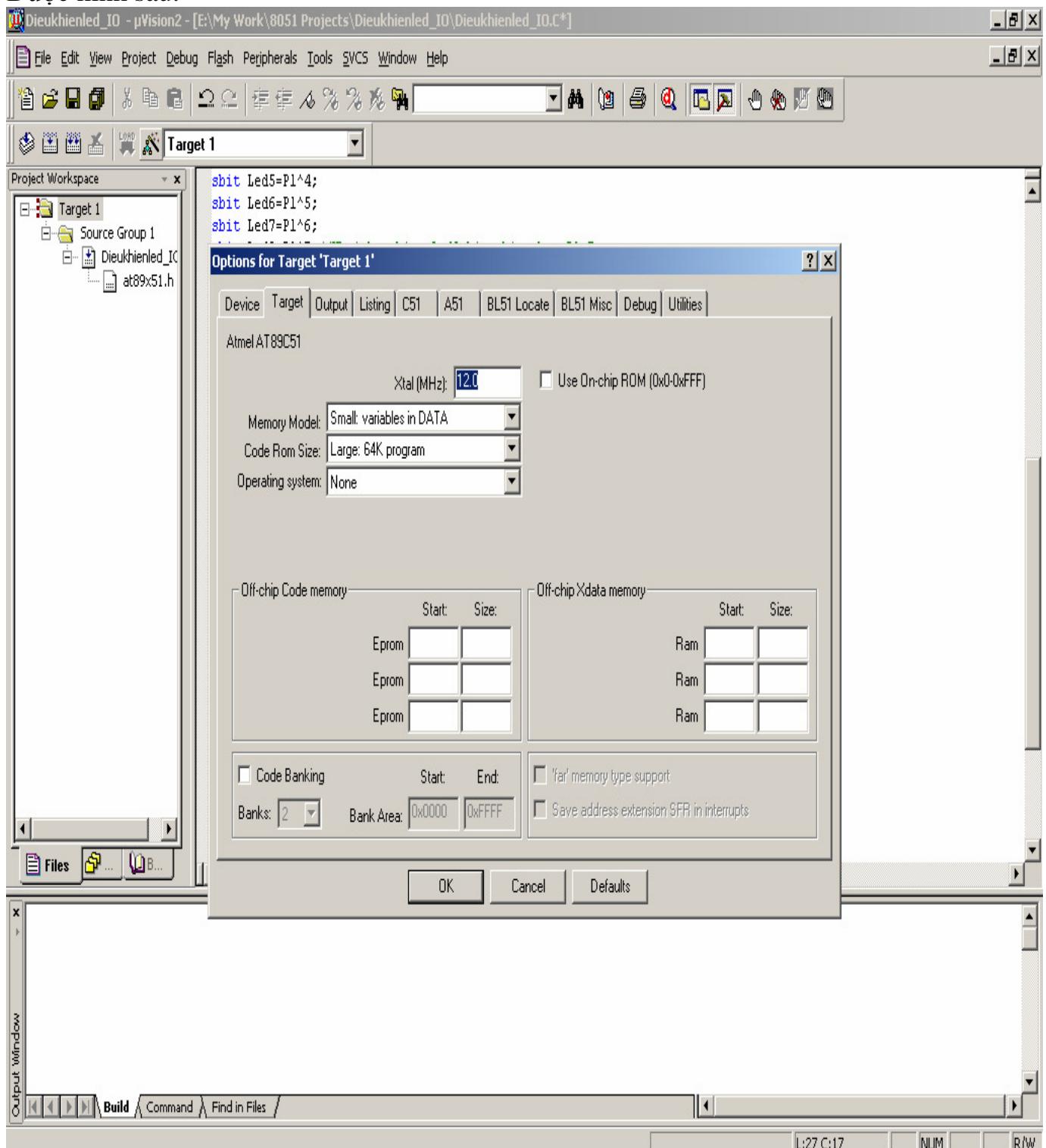
Output Window

Build Command Find in Files

Options for Target

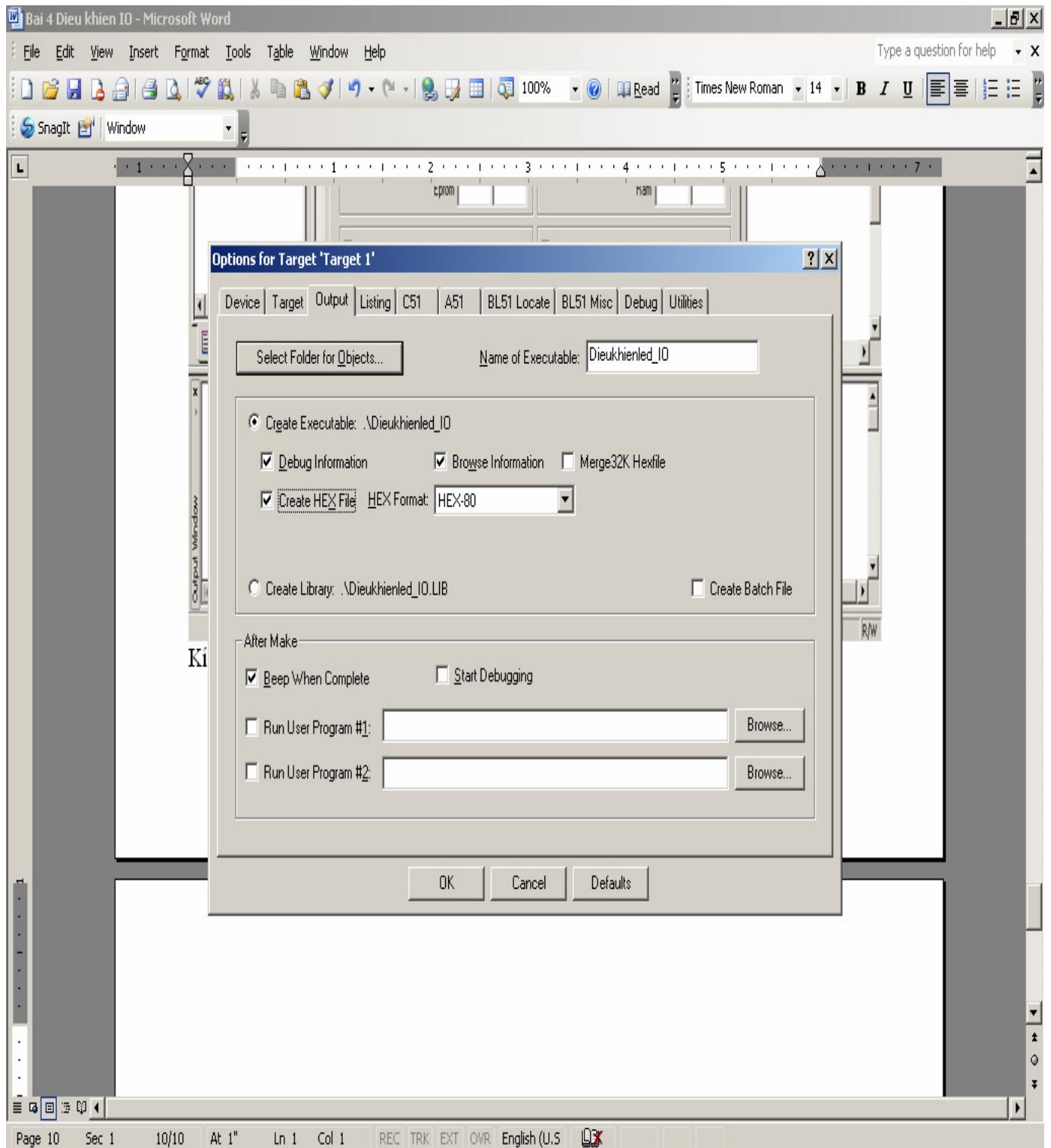

Được hình sau:

Kích vào tab Output. Được hình sau:

Tích vào check : Create Hex File. Nhập OK. Nhấn f7 để biên dịch lại . Khi đó dưới cửa sổ output window được chữ Creating hex file...

```

sbit Led5=P1^4;
sbit Led6=P1^5;
sbit Led7=P1^6;
sbit Led8=P1^7;//Khai bao bien Led8 kieu bit chan P1_7
/*****Khai bao ham*****/
/*-----Ham tre-----
Ham tao thoi gian tre.
Dau vao: 1 bien thoi gian.
Dau ra: khong
-----*/
void tre(long time)
{
    long n;// Khai bao bien cuc bo
    for(n=0; n<time)//Lap time lan
    {
        ; // Khong lam gi nop
    }
}

/*****Ham chinh*****/
void main(void)
{
    while(1)// Lap vo han
    {
        Led1= bat;// Bat led 1
}

```

Build target 'Target 1'
compiling Dieukhienled_IO.C...
linking...
Program Size: data=17.0 xdata=0 code=96
creating hex file from "Dieukhienled_IO"...
"Dieukhienled_IO" - 0 Error(s), 0 Warning(s).

Creating hex file from “Dieukhienled_IO” như ngay trên hình.

3.4) Nạp chíp:

Cắm đầu cổng COM vào cổng COM máy tính.

Cắm nguồn vào mạch nạp.

Cho chíp vào socket 40 chân màu xanh. Rất chú ý phải cho đúng chiều chíp không là hỏng. Chiều chíp giống chiều con chíp có sẵn trong mạch(Chíp MASTER).

Mở phần mềm EZDL4 lên. Thấy có chữ identifying target chip

Nhay. Gạt cần nhở ở socket 40 chân để kẹp chíp cho tiếp xúc.

Trên EZDL4 sẽ thấy chữ AT89C51 hoặc AT89C52 tùy các bạn dùng loại chíp nào.

Kích vào Send. Chọn đường dẫn đến thư mục lưu project của bạn chọn file : Dieukhienled_IO.hex . Nhấn OK. Chờ mạch báo chữ Complete thì gạt nãy trên socket lấy chíp ra cắm vào mạch.

3.5) Kết quả:

Cắm nguồn vào mạch . Chú ý không cắm ngược âm dương.

Nếu mạch không chạy **rút nguồn ra** kiểm tra các chỗ sau:

- 1) Kiểm tra mạch dao động xem tụ đúng giá trị không, lắp đúng sơ đồ không, lắp có lỏng không.
- 2) Kiểm tra xem tụ ở mạch reset chân 9 lắp đúng cực không, có lỏng không. Dùng đồng hồ đo chân 9 nếu 0V hoặc xấp xỉ 0V là OK.
- 3) Trở bằng lắp đúng chiều chưa, chân 1 vào chân 40. Dùng đồng hồ đo chân 31(EA) xem có bằng 5V không , nếu 5V thì OK.
- 4) Kiểm tra chân 20 nối GND chưa, chân 40 nối +5V chưa dùng đồng hồ để đo điện áp.
- 5) Kiểm tra xem lắp đúng chiều led chưa.
- 6) Các bạn có thể lắp lỏng chíp hoặc do chất lượng board lấy tay tì mạnh con chíp xuống board .

Nếu vẫn không chạy thì liên lạc với tôi.

3.6) Điều khiển 8 led từng chiếc 1:

Các bạn có thể sửa lại hàm main như sau:

```
void main(void)
```

```
{
```

```
    while(1)// Lap vo han
```

```
{
```

```
    Led1= bat;// Bat led 1
```

```
    tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
```

```
    Led1= tat;// Tat led 1
```

```
    tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
```



```
Led2= bat;// Bat led 2  
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian  
Led2= tat;// Tat led 2  
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian  
Led3= bat;// Bat led 3  
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian  
Led3= tat;// Tat led 3  
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian  
Led4= bat;// Bat led 4  
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian  
Led4= tat;// Tat led 4  
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian  
Led5= bat;// Bat led 5  
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian  
Led5= tat;// Tat led 5  
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian  
Led6= bat;// Bat led 6  
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian  
Led6= tat;// Tat led 6  
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian  
Led7= bat;// Bat led 7  
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian  
Led7= tat;// Tat led 7  
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian  
Led8= bat;// Bat led 8  
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian  
Led8= tat;// Tat led 8  
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian  
}  
}
```

Để điều khiển 8 led.

Dieukhienled_IO - µVision2 - [E:\My Work\8051 Projects\Dieukhienled_IO\Dieukhien8led_IO.C]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

Target 1

```

void main(void)
{
    while(1)// Lap vo han
    {
        Led1= bat;// Bat led 1
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        Led1= tat;// Tat led 1
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        Led2= bat;// Bat led 2
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        Led2= tat;// Tat led 2
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        Led3= bat;// Bat led 3
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        Led3= tat;// Tat led 3
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        Led4= bat;// Bat led 4
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        Led4= tat;// Tat led 4
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        Led5= bat;// Bat led 5
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        Led5= tat;// Tat led 5
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        Led6= bat;// Bat led 6
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        Led6= tat;// Tat led 6
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        Led7= bat;// Bat led 7
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        Led7= tat;// Tat led 7
    }
}
```

Build target 'Target 1'
compiling Dieukhien8led_IO.C...
linking...
Program Size: data=17.0 xdata=0 code=167
creating hex file from "Dieukhienled_IO"...
"Dieukhienled_IO" - 0 Error(s), 0 Warning(s).

Output Window Build Command Find in Files L:54 C:2 NUM R/W

Ngoài chương trình này các bạn có thể cho thứ tự các led tắt bật khác nhau để có các kiểu nháy khác nhau.

3.7) Điều khiển out cả cổng:

Nếu các bạn nhảm chán với việc điều khiển từng chân 1 viết code rất tốn công các bạn có thể xuất giá trị ra cả cổng.

Trước hết các bạn cần nắm các điều như sau:

- 1 cổng có 8 bit tổ hợp 8bit có $2^8 = 256$ trạng thái. Khi các bạn đưa ra cổng 1 giá trị a(thập phân) từ 0 đến 255 thì số a sẽ được đổi ra hệ nhị phân rồi đưa ra các bit(chân) của cổng. Ví dụ:

Nếu có lệnh: P1=1; vì $1_{(10)} = 0000\ 0001_{(2)}$ nên chân P1_0(bit 0) sẽ bằng 1(5V) còn lại các từ P1_1(bit 1) đến P1_7(bit 7) sẽ bằng 0(0V).

P1=10; vì $10_{(10)} = 0000\ 1001_{(2)}$ thì sẽ có P1_0 và P1_3 bằng 1(5V) còn lại các chân khác sẽ là 0(0V).

- Các bạn có thể đưa ra cổng 1 giá trị số hex từ 0 đến ff tương ứng từ 0 đến 255.

Các số cơ sở trong hệ hex.

(HEX)	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F
(10)											10	11	12	13	14	15

Cách đổi số hex ra số thập phân: có số hex : $N_{(16)}=abf1$ đổi ra hệ số 10

$$N_{(10)}=1.16^0 + 15.16^1 + 11.16^2 + 10.16^3 = \text{Bấm máy tính hộ nhé.}$$

Đổi số nhị phân sang hex: Gộp 4 số nhị phân thành 1 số hex

Ví dụ: $0010\ 0001_{(2)} = 21_{(16)}$ 4 số đầu có bit 1 = 1 nên $1 \times 2^1 = 2$
4 số sau có bit 0 = 1 nên $1 \times 2^0 = 1$.

“Các bạn thấy vất vả với phần này dù bạn có hiểu hay không hiểu 1 lát nữa sẽ biết cách làm liền.”

Cách đưa ra như sau:

Ví dụ lệnh P1=1; tương đương với P1=0x01;

P1=10; tương đương với P1=0x0A;

Chương trình xuất ra cả cổng tương đương với chương trình điều khiển 8 led từng cái 1 như sau:

```
void main(void)
{
    while(1)// Lap vo han
    {
        P1=0x01;// Bat led 1
        tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
        P1=0x00;// Tat led 1
    }
}
```



```

tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
P1=0x02;// Bat led 2
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
P1=0x00;// Tat led 2
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
P1=0x04;// Bat led 3
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
P1=0x00;// Tat led 3
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
P1=0x08;// Bat led 4
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
P1=0x00;// Tat led 4
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
P1=0x10;// Bat led 5
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
P1=0x00;// Tat led 5
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
P1=0x20;// Bat led 6
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
P1=0x00;// Tat led 6
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
P1=0x40;// Bat led 7
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
P1=0x00;// Tat led 7
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
P1=0x80;// Bat led 8
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
P1=0x00;// Tat led 8
tre(1000);// Tre 1 khoang thoi gian
}

}

```

Như vậy gõ code vẫn mỏi tay lắm để đạt được mục đích 8 đèn nháy liên tiếp các bạn có thể làm như sau:

*****Ham chinh*****

```

void main(void)
{

```



```
unsigned char n; // Khai bao them bien n cho vong for
```

```
while(1)// Lap vo han
```

```
{
```

```
P1=0x01;// Bat led 1
```

```
for(n=0 ; n<8;n++)// Lap 8 lan
```

```
{
```

```
P1=P1<<1; // Dich bit xang trai  
tre(1000);
```

```
}
```

```
}
```

```
}
```

```
*****
```

Debug quan sát sự thay đổi của cổng 1 để thấy được lợi hại của phép dịch bit xang trái.

Để hiểu thao tác xuất ra cổng , chân, các bạn làm cho mình 1 ví dụ nữa như sau:

```
*****Ham chinh*****
```

```
void main(void)
```

```
{
```

```
unsigned char n; // Khai bao them bien n cho vong for
```

```
while(1)// Lap vo han
```

```
{
```

```
P1=0x01;// Bat led 1
```

```
for(n=0 ; n<256;n++)// Lap 8 lan
```

```
{
```

```
P1=n; // Dich bit xang trai  
tre(5000);
```

```
}
```

```
}
```

```
}
```

```
*****
```

Debug để thấy sự thay đổi các cổng.

3.8) Kinh nghiệm :

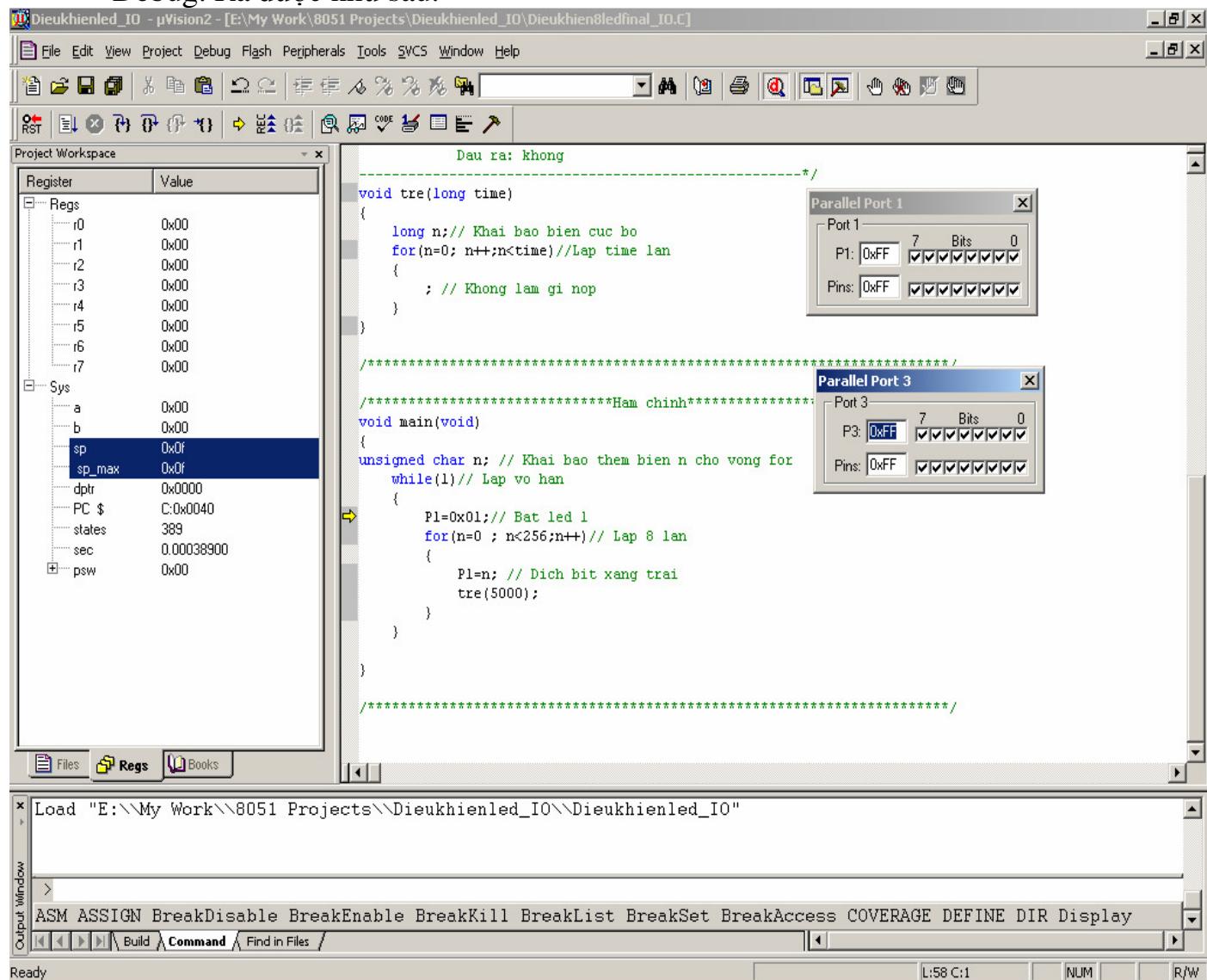
*Để chuyển đổi giữa các hệ số nhanh các bạn dùng cái calculator có ngay trong window. Chọn Start → All programs → Accessories → Calculator.

Trong Calculator các bạn chọn menu View → Chọn scientific. Cách chuyển đổi tự khám phá nhé.

* Để tính ra số hex nhanh nhất .

Tôi ví dụ muốn đưa chân P3.5 và chân P3.2 xuống 0(0V) còn các chân còn lại ta làm như sau:

Cứ cho P3= 100 ; hay 1 giá trị bất kì .Vì code dịch không lỗi cú pháp mới debug được nên phải cho giá trị bất kì vào. Dịch chương trình rồi nhấn Debug. Ra được như sau:

Các bạn thấy trong cửa sổ mô phỏng cổng 3 có ghi giá trị của cổng 3 là : 0xFF tương ứng tất cả 8 bit là 1111 1111. Giờ các bạn bỏ dấu tích trên chân 3.5 và 3.2 đi . Đếm từ trái qua phải nhé.

The screenshot shows the µVision2 IDE interface with the following details:

- Title Bar:** Dieukhienled_IO - µVision2 - [E:\My Work\8051 Projects\Dieukhienled_IO\Dieukhienledfinal_IO.C]
- Menu Bar:** File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help
- Toolbar:** Includes icons for RST, REC, CODE, etc.
- Project Workspace:** Shows the current project structure.
- Code Editor:** Displays the C source code:

```
Dau ra: khong
-----
void tre(long time)
{
    long n;// Khai bao bien cuc bo
    for(n=0; n<time)//Lap time lan
    {
        ; // Khong lam gi nop
    }
}

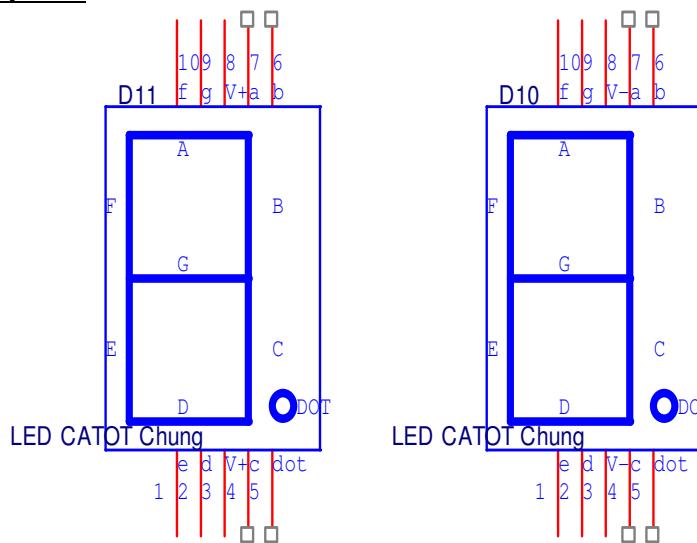
*****
Ham chinh*****
void main(void)
{
    unsigned char n; // Khai bao them bien n cho vong for
    while(1)// Lap vo han
    {
        P1=0x01;// Bat led 1
        for(n=0 ; n<256;n++)// Lap 8 lan
        {
            P1=n; // Dich bit xang trai
            tre(5000);
        }
    }
}
*****
```
- Parallel Port 1 Configuration:** Port 1, P1: 0xFF, Pins: 0xFF. Bit 7 is checked.
- Parallel Port 3 Configuration:** Port 3, P3: 0xDB, Pins: 0xDB. Bits 7 and 0 are checked.
- Registers Window:** Shows CPU register values.
- Status Bar:** Load "E:\My Work\8051 Projects\Dieukhienled_IO\Dieukhienled_IO"
- Bottom Navigation:** ASM, ASSIGN, BreakDisable, BreakEnable, BreakKill, BreakList, BreakSet, BreakAccess, COVERAGE, DEFINE, DIR, Display, Build, Command, Find in Files.

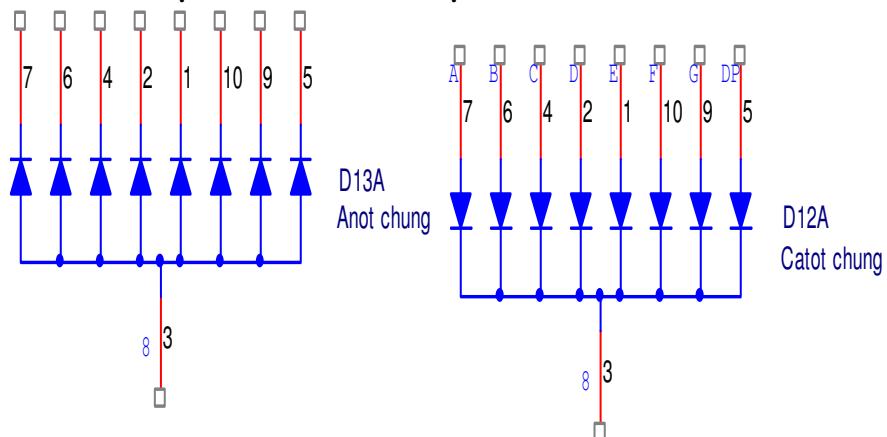
Thấy cổng 3 có giá trị là 0xDB. Như vậy các bạn đỡ mất công nhầm đổi số nhị phân ra số hex. Nếu không dùng cách này để là như trên các bạn phải nghĩ trong đầu ra được dãy số 1101 1011 rồi đổi qua số HEX kết quả sẽ là 0xDB nhưng mệt lắm.

Bài 4: Điều khiển Led 7 thanh Anot chung.

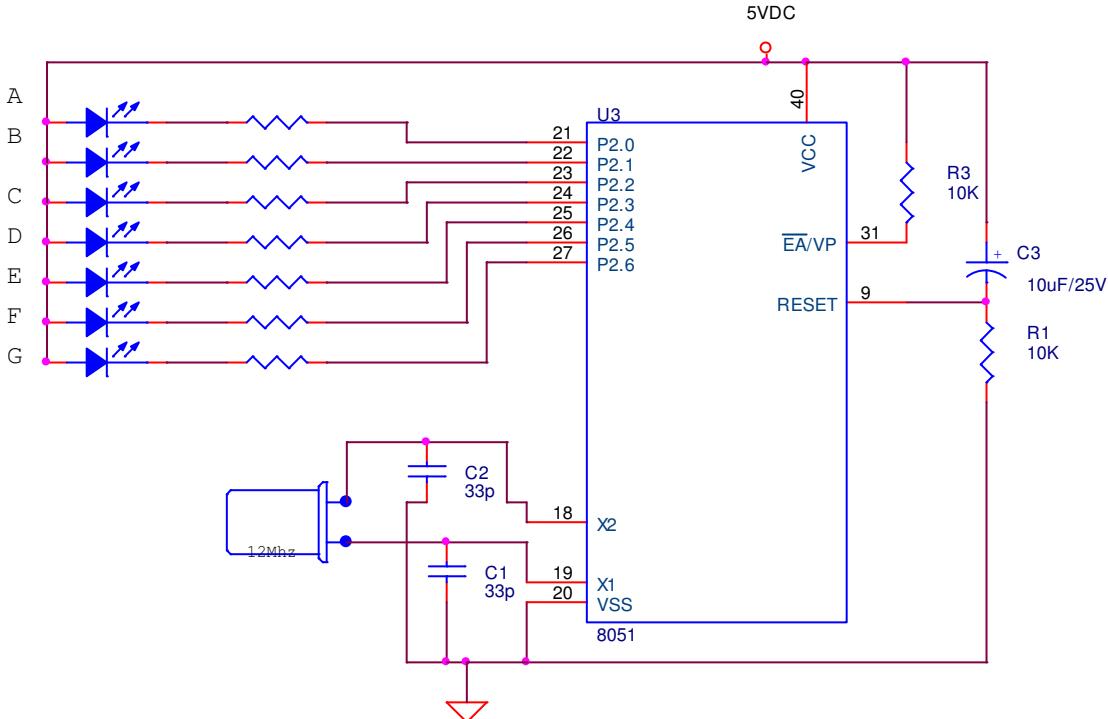
4.1) Lắp mạch :

Có hai loại led 7 thanh: Anốt chung và Catốt chung. Hình trên là sơ đồ chân của hai loại led. Nó có cấu tạo như sau:

Chỉ là 8 con led đấu chung 1 đầu: Anốt hoặc Catốt.
Mạch lắp sử dụng led Anốt chung như sau:

- Lắp mạch: Mạch bài trước(Điều khiển led đơn) để nguyên, chỉ lắp thêm vào.
 - + Bước 1: Lắp 7 điện vào 7 chân cổng P2 từ P2.0 đến P2.7(Từ chân 21 → Chân 27) của vi điều khiển. Chú ý đếm bit của cổng 2 từ dưới lên trên.
 - + Bước 2: Lắp led 7 thanh 5 chân phía trên sông, 5 chân phía dưới sông(Giống lắp AT89C51).
 - + Bước 3: Dùng dây điện câu từ các chân theo sơ đồ. Chân điều khiển thanh A vào điện trở nối vào P2.0 và cứ thế đến chân điều khiển thanh G vào điện trở nối vào P2.7. Bỏ qua chân điều khiển dấu chấm(Dot chân 5 của led 7 thanh).
 - + Bước 4: Dùng dây câu chân 3(hoặc chân 8, hoặc cả hai chân 3 và 8) lên +5V.

Lắp mạch nên để dây câu khác màu và rõ ràng tránh nhầm lẫn.

- Test led:

Cho nguồn vào(Dĩ nhiên led đơn bài trước vẫn nhấp nháy).

Rút 1 đầu điện trở nối với chân P2.0 của VĐK cắm xuông đất thấy led 7 thanh sáng đèn A,cắm lại điện trở về vị trí cũ. Tương tự test 6 thanh còn lại. Thanh nào không sáng thì kiểm tra lại xem cắm dây tiếp xúc chưa. Vẫn không sáng thì led đã hỏng thay led khác vào.

4.2) Nguyên lí hoạt động:

Khi cắm nguồn vào mạch tất cả các chân của các cổng IO của VĐK là 5V(Nếu cổng 0 không lắp điện trở treo thì sẽ là 0V). Nhìn sơ đồ mạch không có chênh lệch điện áp nên không có đèn nào sáng. Chúng ta muốn sáng thanh nào chỉ việc đưa ra điện áp 0V ở chân vi điều khiển nối với thanh đó.

	Thanh hiện	Thanh tắt	Giá trị(P2)
Để hiện thị số 1:	B,C	các thanh còn lại	1111 1001
Để hiện thị số 2:	A,B,D,E,G	các thanh còn lại	1010 0100
....			
Để hiện thị số 8:	Tất cả các thanh	không thanh nào	1000 0000 gfe dcba
		Bít thứ 8 P2.7	không dùng.
Ngoài ra led 7 thanh còn có thể hiện thị 1 số chữ			
Để hiển thị chữ B: Giống số 8			
Hiển thị chữ A: A,B,C,E,F,G	D		1000 1000

4.3) Lập trình :

Cách 1: Lập trình dễ hiểu không cần phải tính toán nhưng phải viết và copy, past và sửa nhiều.

Code như sau:

```
#include <AT89X52.H>
/* Khai bao cac bien bit gan voi chan vi dieu khien*/
sbit ThanhA = P2^0;
sbit ThanhB = P2^1;
sbit ThanhC = P3^5;
sbit ThanhD = P3^4;
sbit ThanhE = P3^3;
sbit ThanhF = P2^2;
sbit ThanhG = P2^3;
/* Khai bao bien */
long n;// Cho vong for

/* Khai bao ham */

/* Ham tre */
void delay(long time)
{
    for(n=0; n<time; n++)
    {
        ;
    }
}
```



```

}

/* Ham tat tat ca cac thanh */
void tat(void)
{
    ThanhA =1;
    ThanhB =1;
    ThanhC =1;
    ThanhD =1;
    ThanhE =1;
    ThanhF =1;
    ThanhG =1;
}

/* Cac ham hien thi chu va so */

void so1(void)
{
tat();
    ThanhA =1;
    ThanhB =0;
    ThanhC =0;
    ThanhD =1;
    ThanhE =1;
    ThanhF =1;
    ThanhG =1;
}

void so2(void)
{
tat();
    ThanhA =0;
    ThanhB =0;
    ThanhC =1;
    ThanhD =0;
    ThanhE =0;
    ThanhF =1;
    ThanhG =0;
}

void so3(void)
{
tat();
    ThanhA =0;
    ThanhB =0;
    ThanhC =0;
    ThanhD =0;
}

ThanhE =1;
ThanhF =1;
ThanhG =0;
}

void so4(void)
{
tat();
    ThanhA =1;
    ThanhB =0;
    ThanhC =0;
    ThanhD =1;
    ThanhE =1;
    ThanhF =0;
    ThanhG =0;
}

void so5(void)
{
tat();
    ThanhA =0;
    ThanhB =1;
    ThanhC =0;
    ThanhD =0;
    ThanhE =1;
    ThanhF =0;
    ThanhG =0;
}

void so6(void)
{
tat();
    ThanhA =0;
    ThanhB =1;
    ThanhC =0;
    ThanhD =0;
    ThanhE =0;
    ThanhF =0;
    ThanhG =0;
}

void so7(void)
{
tat();
}

```



```

ThanhA =0;
ThanhB =0;
ThanhC =0;
ThanhD =1;
ThanhE =1;
ThanhF =1;
ThanhG =1;
}

```

```

void so8(void)
{
tat();
ThanhA =0;
ThanhB =0;
ThanhC =0;
ThanhD =0;
ThanhE =0;
ThanhF =0;
ThanhG =0;
}

```

```

void so9(void)
{
tat();
ThanhA =0;
ThanhB =0;
ThanhC =0;
ThanhD =0;
ThanhE =1;
ThanhF =0;
ThanhG =0;
}

```

```

void chuA(void)
{
tat();
ThanhA =0;
ThanhB =0;
ThanhC =0;
ThanhD =1;
ThanhE =0;
ThanhF =0;
ThanhG =0;
}

```

```

void chuB(void)
{
tat();
ThanhA =0;
ThanhB =0;
ThanhC =0;
ThanhD =0;
ThanhE =0;
ThanhF =0;
ThanhG =0;
}

```

```

void chuC(void)
{
tat();
ThanhA =0;
ThanhB =1;
ThanhC =1;
ThanhD =0;
ThanhE =0;
ThanhF =0;
ThanhG =1;
}

```

```

void chuD(void)
{
tat();
ThanhA =0;
ThanhB =0;
ThanhC =0;
ThanhD =0;
ThanhE =0;
ThanhF =0;
ThanhG =1;
}

```

```

void chuE(void)
{
tat();
ThanhA =0;
ThanhB =1;
ThanhC =1;
ThanhD =0;
ThanhE =0;
ThanhF =0;
}

```



```
ThanhG =0;
}
```

```
void chuF(void)
```

```
{
tat();
```

```
ThanhA =0;
```

```
ThanhB =1;
```

```
ThanhC =1;
```

```
ThanhD =1;
```

```
ThanhE =0;
```

```
ThanhF =0;
```

```
ThanhG =0;
```

```
}
```

```
void chuG(void)
```

```
{

```

```
tat();
```

```
ThanhA =0;
```

```
ThanhB =1;
```

```
ThanhC =0;
```

```
ThanhD =0;
```

```
ThanhE =0;
```

```
ThanhF =0;
```

```
ThanhG =1;
```

```
}
```

```
void chuH(void)
```

```
{

```

```
tat();
```

```
ThanhA =1;
```

```
ThanhB =0;
```

```
ThanhC =0;
```

```
ThanhD =1;
```

```
ThanhE =0;
```

```
ThanhF =0;
```

```
ThanhG =0;
```

```
}
```

```
void chuI(void)
```

```
{

```

```
tat();
```

```
ThanhA =1;
```

```
ThanhB =1;
```

```
ThanhC =1;
```

```
ThanhD =1;
```

```
ThanhE =0;
```

```
ThanhF =0;
```

```
ThanhG =1;
```

```
}
```

```
void chuL(void)
```

```
{

```

```
tat();
```

```
ThanhA =1;
```

```
ThanhB =1;
```

```
ThanhC =1;
```

```
ThanhD =0;
```

```
ThanhE =0;
```

```
ThanhF =0;
```

```
ThanhG =1;
```

```
}
```

```
void chuO(void)
```

```
{

```

```
tat();
```

```
ThanhA =0;
```

```
ThanhB =0;
```

```
ThanhC =0;
```

```
ThanhD =0;
```

```
ThanhE =0;
```

```
ThanhF =0;
```

```
ThanhG =1;
```

```
}
```

```
void chuP(void)
```

```
{

```

```
tat();
```

```
ThanhA =0;
```

```
ThanhB =0;
```

```
ThanhC =1;
```

```
ThanhD =1;
```

```
ThanhE =0;
```

```
ThanhF =0;
```

```
ThanhG =0;
```

```
}
```

```
void chuR(void)
```

```
{

```

```
tat();
```

```
ThanhA =0;
```

```
ThanhB =0;
```



```

ThanhC =0;
ThanhD =1;
ThanhE =0;
ThanhF =0;
ThanhG =0;
}

```

```

void chuS(void)
{
tat();
ThanhA =0;
ThanhB =1;
ThanhC =0;
ThanhD =0;
ThanhE =1;
ThanhF =0;
ThanhG =0;
}

```

```

void chuU(void)
{

```

```

/* Ham chinh */
void main(void)
{
while(1)
{
so0();
delay(20000);
so1();
delay(20000);
so2();
delay(20000);
so3();
delay(20000);
so4();
delay(20000);
so5();
delay(20000);
so6();
delay(20000);
so7();
delay(20000);
so8();
delay(20000);

```

```

tat();
ThanhA =1;
ThanhB =0;
ThanhC =0;
ThanhD =0;
ThanhE =0;
ThanhF =0;
ThanhG =1;
}

```

```

void chuY(void)
{
tat();
ThanhA =1;
ThanhB =0;
ThanhC =0;
ThanhD =0;
ThanhE =1;
ThanhF =0;
ThanhG =0;
}

```

```

so9();
delay(20000);
chuA();
delay(20000);
chuB();
delay(20000);
chuC();
delay(20000);
chuD();
delay(20000);
chuE();
delay(20000);
chuF();
delay(20000);
chuG();
delay(20000);
chuH();
delay(20000);
chuI();
delay(20000);
chuL();
delay(20000);
chuO();

```



```
delay(20000);
chuP();
delay(20000);
chuR();
delay(20000);
chuS();
delay(20000);
```

```
chuU();
delay(20000);
chuY();
delay(20000);
}
}
```

Cách 2: Các bạn viết 1 chương trình đơn giản rồi dùng công cụ Debug để xem số hex rồi viết vào rất ngắn gọn.

Ví dụ:

Hàm hiển thị số 1:

```
void so1(void)
{
tat();
P2=0xF5;
}
```

Các bạn debug cho hiển thị cổng P2 lên. Để dấu tích ở các đèn tắt(1) , bỏ dấu tích ở các đèn cần bật(0). Rồi đọc giá trị hex như tôi hướng dẫn ở bài trước.

4.4) Nạp chíp:

Đã hướng dẫn. Nếu các bạn gặp phải vấn đề của mạch nạp. Thường là:

- + Treo chip Master: Rút nguồn mạch nạp ra, đợi chút rồi cắm lại.
- + Không nhận cổng COM. Các bạn nhấp chuột phải vào Mycomputer, chọn Properties → Device manage. Nhấn vào Scan for hardware change để máy tính nhận lại cổng COM. Rồi khởi động lại máy.
- + Lý do khác các bạn thử kiểm tra phần cứng mạch nạp.
- + Vẫn không được tôi chịu.

Từ bài sau sẽ không có phần này.

4.5) Kết quả:

Nhìn vào hàm main các bạn thấy chương trình sẽ hiển thị số 1 ở led 7 thanh, trễ 1 khoảng thời gian, rồi nhảy sang số 2 đến số 9 , rồi đến chữ. Nếu các bạn không có hàm trễ thì led sẽ hiển thị ra sao?

Led sẽ hiện số 8. Vì tắt cả 8 led được bật tắt quá nhanh (chỉ cần >24 Hz) do hiện tượng lưu ảnh mắt các bạn sẽ nhìn thấy tắt cả các led sáng chứ không hiện số.

4.6) Kinh nghiệm :

Sau khi đã thực hiện theo các rút gọn như viết hàm số 1 ở trên các bạn áp dụng cấu trúc lệnh switch case để viết lại chương trình thì chương trình sẽ rất gọn.

```
void Hienthiled(unsigned char x) // Co 1 bien dau vao de xac dinh xem la hien thi so nao
{
    switch(x)
    {
        case 1: { tat(); P2=0xF5; break;} // So 1
        case 2: { tat(); P2=0xFF; break;}// So 2
        ...
        case 9: { tat(); P2=0xFF; break;}// So 9
        case 10: { tat(); P2=0xFF; break;}// Chu A
        ...
        case 20: { tat(); P2=0xFF; break; } // Chu Y
    }
}
```

Các giá trị ở trên chỉ là ví dụ các bạn đã rút gọn và tự copy vào. Với hàm hiển thị led các bạn đã viết để hiện các số và các chữ giờ hàm main chỉ cần như sau:

```
void main (void)
{
    while(1)
    {
        for(n=0; n<20; n++)
        {
            Hienthiled(n);
            delay(20000);
        }
    }
}
```

Bài 5: Đọc bàn phím.

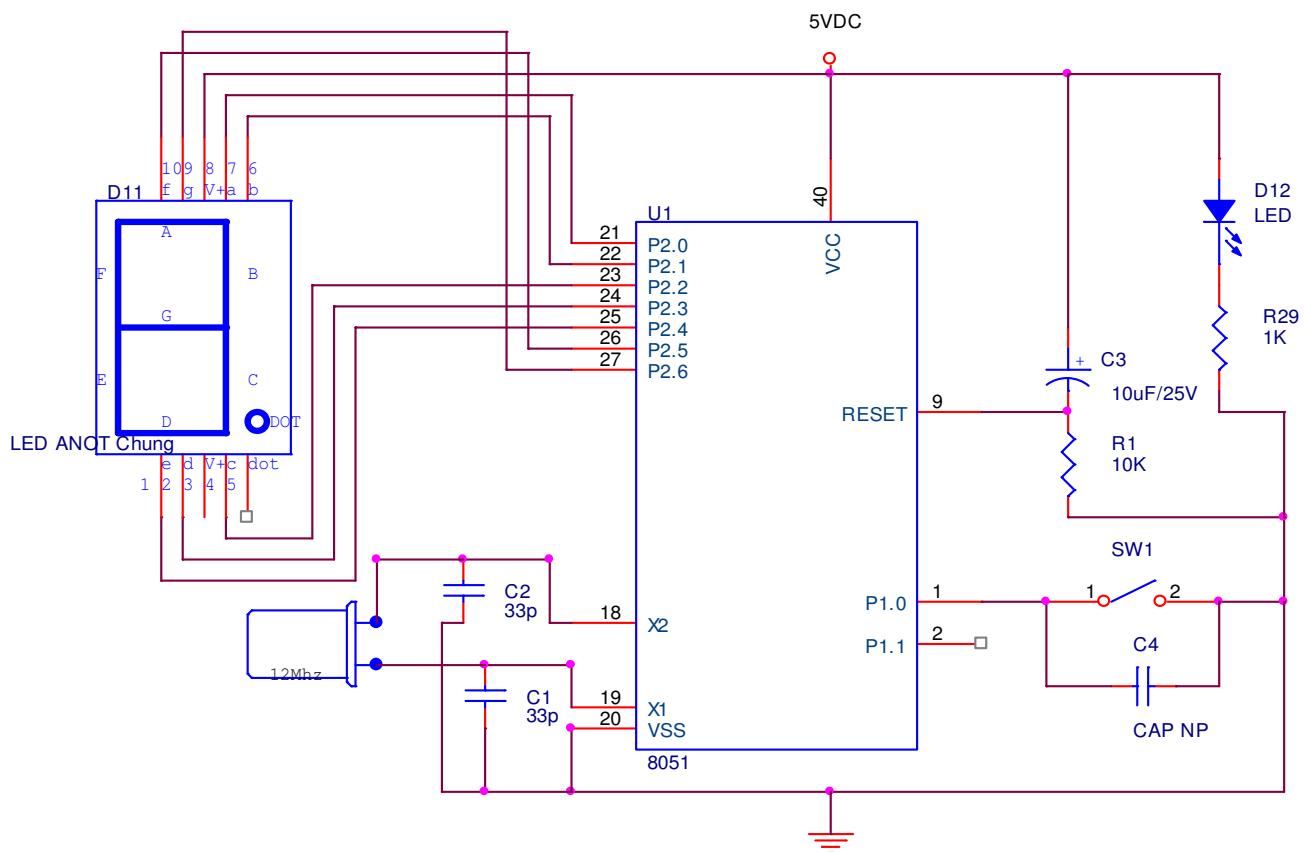
Bài 5: Đọc bàn phím.

Phần 1: Đọc 1 phím.

Nhiệm vụ:

Đếm số lần phím bấm giới hạn từ 0 đến 9 hiển thị ra led 7 thanh.

5.1) Lắp mạch như sau:

- Mạch bài 5 led 7 thanh giữ nguyên.

Lắp mạch: quá đơn giản.

Bước 1: Lắp 1 nút bấm ở đâu đó trên mạch.

Bước 2: Dùng dây câu 1 chân nút bấm với P1.0(Thay thế led bài 4).

Bước 3: Dùng dây câu 1 chân nút bấm xuống đất.

Bước 4: Lắp 1 tụ 104 giữa 2 chân nút bấm.

Bước 5: Lắp trở vào chân P1.0 và led từ +5V vào đầu trở còn lại(Chú ý đúng chiều led).

- Test nút bấm: Cắm nguồn vào, nhấn nút đèn sáng. Nhả nút đèn tắt.

5.2) Nguyên lí hoạt động:

- Phần nút bấm: (khi không có tụ 104) ban đầu chân P1.0 ở mức cao +5V, nếu bấm nút 2 đầu nút bấm thông với nhau. Chân P1.0 thông với GND. Led sáng do có chênh áp. Chân P1.0 thông đất.

Nếu có tụ 104 tụ điện được nạp điện, khi bấm nút tụ điện sẽ phóng điện từ cực dương sang cực âm làm chân P1.0 thông với GND nhưng lâu về 0 V hơn 1 chút(trễ cứng).

- Khi bấm nút theo nguyên lí thi bấm 1 cái là xuống 0 liền, nhưng do tiếp điểm cơ khí của nút bấm nên khi bấm nút nó sẽ có 1 số xung điện chứ không phải là bấm cái là nó xuống 0 luôn. Tụ 104 để giảm nhiễu đó. Tụ 104 cũng có thể bỏ đi không lắp vì ta có thể khử nhiễu bằng phần mềm.

5.3) Lập trình:

Code bài 5 giữ nguyên: soạn thêm một số hàm như sau hàm đọc phím bấm. Hàm đọc số lần ấn phím.

group

Led7Thanh - µVision2 - [C:\Bai giang VDK\Led7Thanh\Led7Thanh.C]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

Target 1

Project Workspace

Target 1
 Source Group 1
 Led7Thanh.C

```
void chuY(void)
{
tat();
ThanhA =1;
ThanhB =0;
ThanhC =0;
ThanhD =0;
ThanhE =1;
ThanhF =0;
ThanhG =0;
}
unsigned char i=0;// Khai bao them bien de dem so lan an nut
unsigned char Doccongtac(void)// Ham tra lai gia tri unsigned char
(
  if( P1_0 ==0)// Neu nut duoc bam
  (
    delay(300);// Tre 1 khoang thoi gian qua xung nhieu
    while(P1_0 ==0) // Cho toi khi nha tay khoi nut bam
    (
      //Khong lam gi
    )
    i++; // Nha ty thi tang i
    if( i ==10) i=0;// Quay vong gia tri cua i
  )
  return i;
}
void main(void)
```

Files

compiling Led7Thanh.C...
 linking...
 *** WARNING L16: UNCALLED SEGMENT, IGNORED FOR OVERLAY PROCESS
 SEGMENT: ?PR?DOCCONGTAC?LED7THANH
 Program Size: data=18.0 xdata=0 code=912
 creating hex file from "Led7Thanh"...
 "Led7Thanh" - 0 Error(s), 1 Warning(s).

Build Command Find in Files

L:359 C:1

NUM

R/W

[Start](#) [IE](#) [Firefox](#) [Opera](#) [Safari](#) [Notepad](#) [Bai5_led7thanh - Microsoft Word](#) [Bai6_DOCPHIM - Microsoft Word](#) [Led7Thanh - µVision2](#) [E](#) [98](#) 4:42 AM

group

Hàm hiển thị số tương ứng.

Led7Thanh - µVision2 - [C:\Bai giang VDK\Led7Thanh\Led7Thanh.C]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

Target 1

Project Workspace

Target 1

```

        {
            //Khong lam gi
        }
        i++;// Nha ty thi tang i
        if( i ==10) i=0;// Quay vong gia tri cua i
    }
    return i;
}

void hienthisolanhanphim(unsigned char solan)
{
    switch(solan)// Tuy vao so lan
    {
        case 0: { so0(); break; } // Neu so lan =0 hien so 0 thoat khoi switch
        case 1: { so1(); break; } // Neu so lan =1 hien so 1 thoat khoi switch
        case 2: { so2(); break; } // ....
        case 3: { so3(); break; }
        case 4: { so4(); break; }
        case 5: { so5(); break; }
        case 6: { so6(); break; }
        case 7: { so7(); break; }
        case 8: { so8(); break; }
        case 9: { so9(); break; } // Neu so lan =9 hien so 9 thoat khoi switch
    }
}

void main(void)
{
    while(1)
}

```

Output Window

```

*** WARNING L16: UNCALLED SEGMENT, IGNORED FOR OVERLAY PROCESS
SEGMENT: ?PR?DOCCONGTAC?LED7THANH
*** WARNING L16: UNCALLED SEGMENT, IGNORED FOR OVERLAY PROCESS
SEGMENT: ?PR?_HIENTHISOLANNHANPHIM?LED7THANH
Program Size: data=18.0 xdata=0 code=986
creating hex file from "Led7Thanh"...
"Led7Thanh" - 0 Error(s), 2 Warning(s).

```

Build Command Find in Files

L:373 C:82 NUM R/W

Start webhay - Notepad Bai5_led7thanh - Microso... Bai6_DOCPHIM - Microso... Led7Thanh - µVision2... 4:48 AM

group

Hàm main được sửa lại như sau:

Led7thanh_1phim - µVision2 - [C:\Bai giang VDK\Led7thanh_1phim\Led7Thanh_1phim.C]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

Target 1

Project Workspace

```

void hienthisolanhanphim(unsigned char solan)
{
    switch(solan)// Tuy vao so lan
    {
        case 0: { so0(); break; } // Neu so lan =0 hien so 0 thoat khoi switch
        case 1: { so1(); break; } // Neu so lan =1 hien so 1 thoat khoi switch
        case 2: { so2(); break; } // ....
        case 3: { so3(); break; }
        case 4: { so4(); break; }
        case 5: { so5(); break; }
        case 6: { so6(); break; }
        case 7: { so7(); break; }
        case 8: { so8(); break; }
        case 9: { so9(); break; } // Neu so lan =9 hien so 9 thoat khoi switch
    }
}

void main(void)
{
while(1)
{
    Doccongtac(); // Gọi ham doc so lan nhan phim
    hienthisolanhanphim(i); // Hien thi so lan nhan phim, bien i la bien toan cuc
}
}

```

Build target 'Target 1'
"led7thanh_1phim" - 0 Error(s), 0 Warning(s).

Output Window

Ready L:28 C:11 NUM R/W

Start webhay - Notepad Bai5_Led7thanh - Micros... Bai6_DOCPHIM - Microso... led7thanh_1phim - µ... 4:56 AM

Đây là code các hàm bổ sung:

```

unsigned char i=0;// Khai bao them bien toan cuc de dem so lan an nut
unsigned char Doccongtac(void)// Ham tra lai gia tri unsigned char
{
    if( P1_0 ==0)// Neu nut duoc bam
    {
        delay(300);// Tre 1 khoang thoi gian qua xung nhieu
        while(P1_0 ==0) // Cho toi khi nha tay khoi nut bam
        {
            ;//Khong lam gi
        }
        i++; // Nha ty thi tang i
        if( i ==10) i=0; // Quay vong gia tri cua i
    }
    return i;
}

void hienthisolannhanphim(unsigned char solan)
{
    switch(solan)// Tuy vao so lan
    {
        case 0: { so0(); break; } // Neu so lan =0 hien so 0 thoat khoi switch
        case 1: { so1(); break; } // Neu so lan =1 hien so 1 thoat khoi switch
        case 2: { so2(); break; } // ....
        case 3: { so3(); break; }
        case 4: { so4(); break; }
        case 5: { so5(); break; }
        case 6: { so6(); break; }
        case 7: { so7(); break; }
        case 8: { so8(); break; }
        case 9: { so9(); break; } // Neu so lan =9 hien so 9 thoat khoi switch
    }
}

void main(void)
{
while(1)
{
    Doccongtac(); // Goi ham doc so lan nhan phim
    hienthisolannhanphim(i); // Hien thi so lan nhan phim, bien i la bien toan cuc
}
}

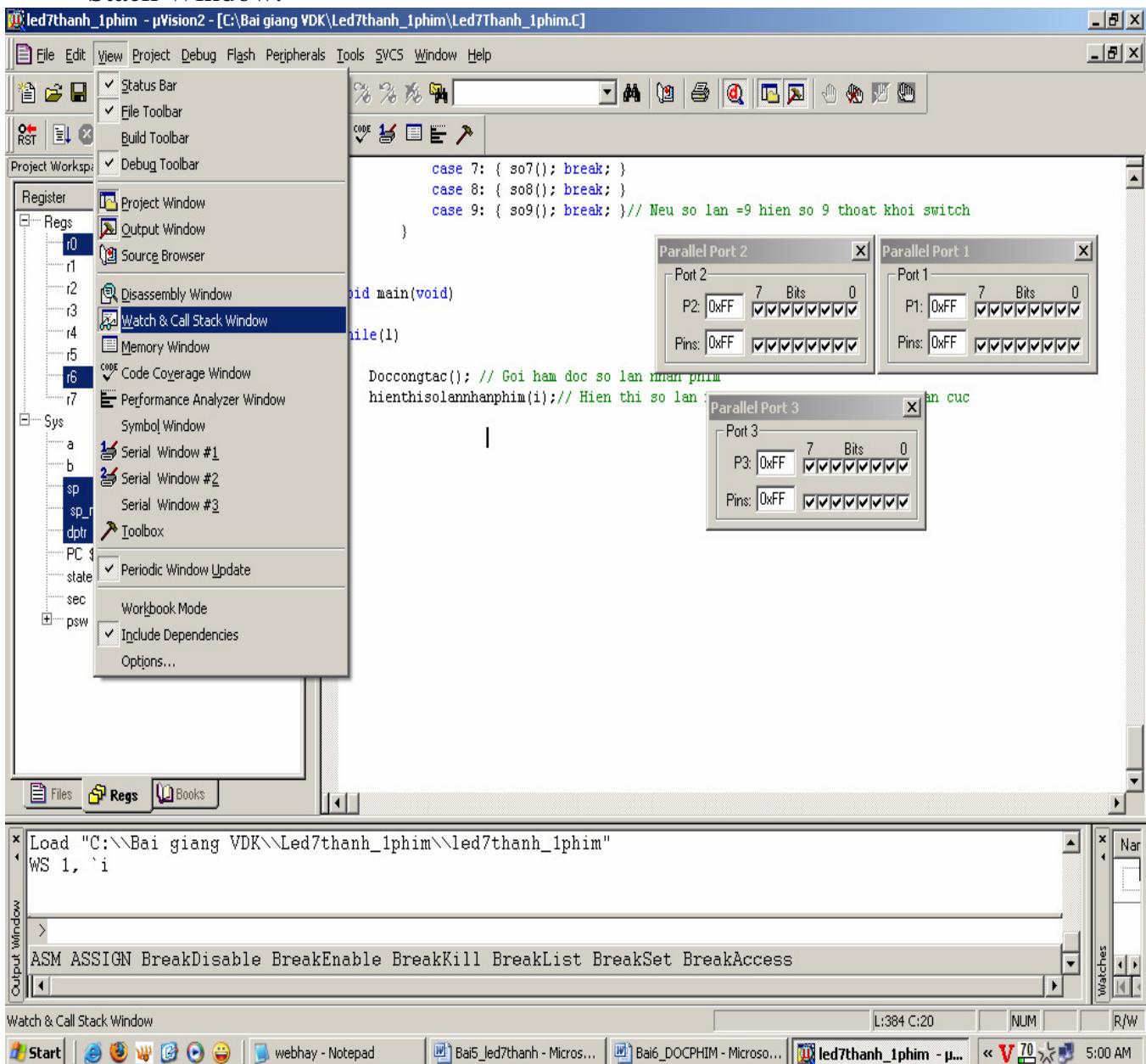
```


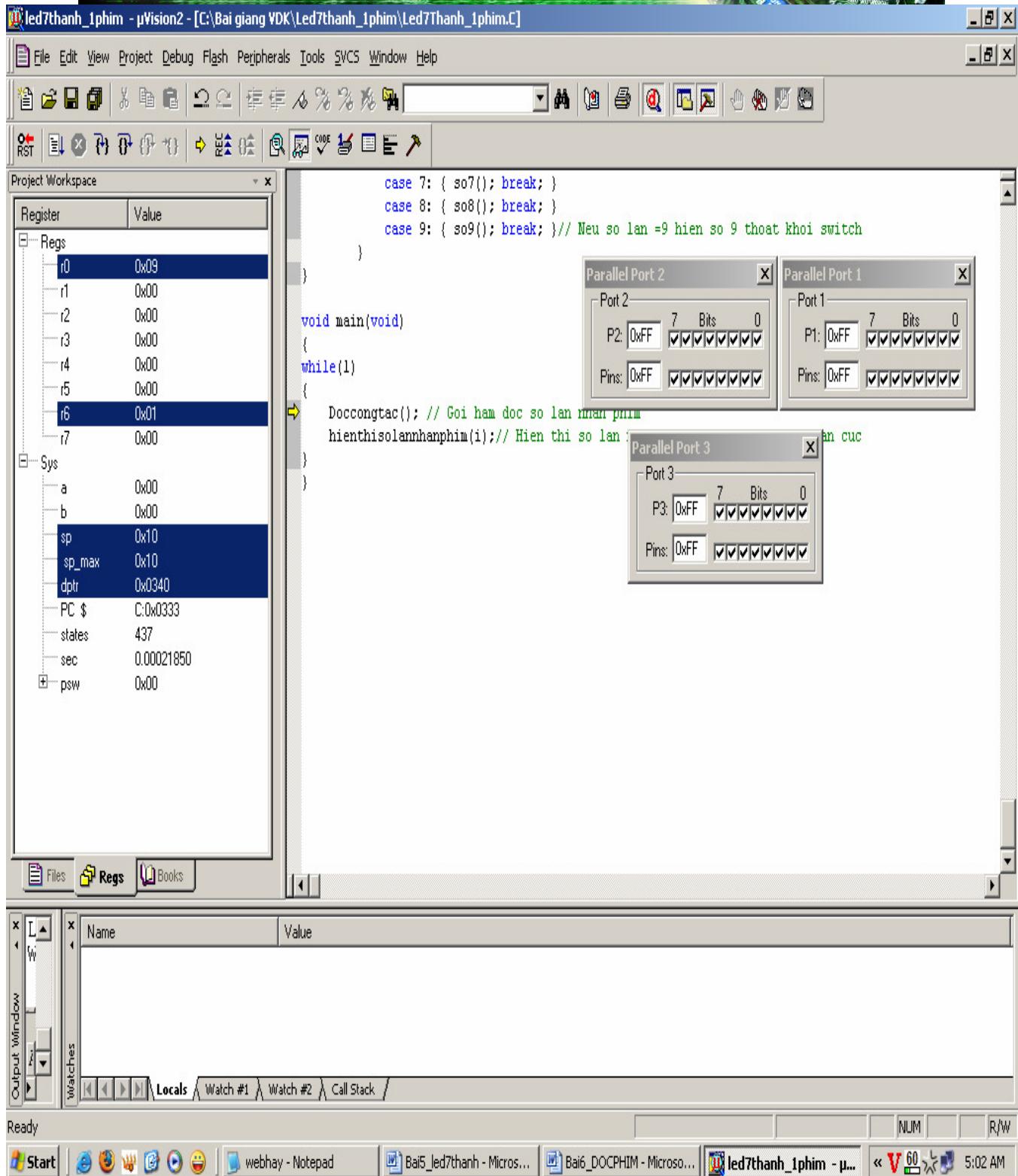
5.4) Kinh nghiệm:

- Xem các giá trị của biến trong Debug.

Sau khi viết xong chương trình và biên dịch chương trình các bạn vào công cụ Debug của Keil C. Được màn hình sau: Chọn View → Watch& Call Stack Window.

Được như sau:

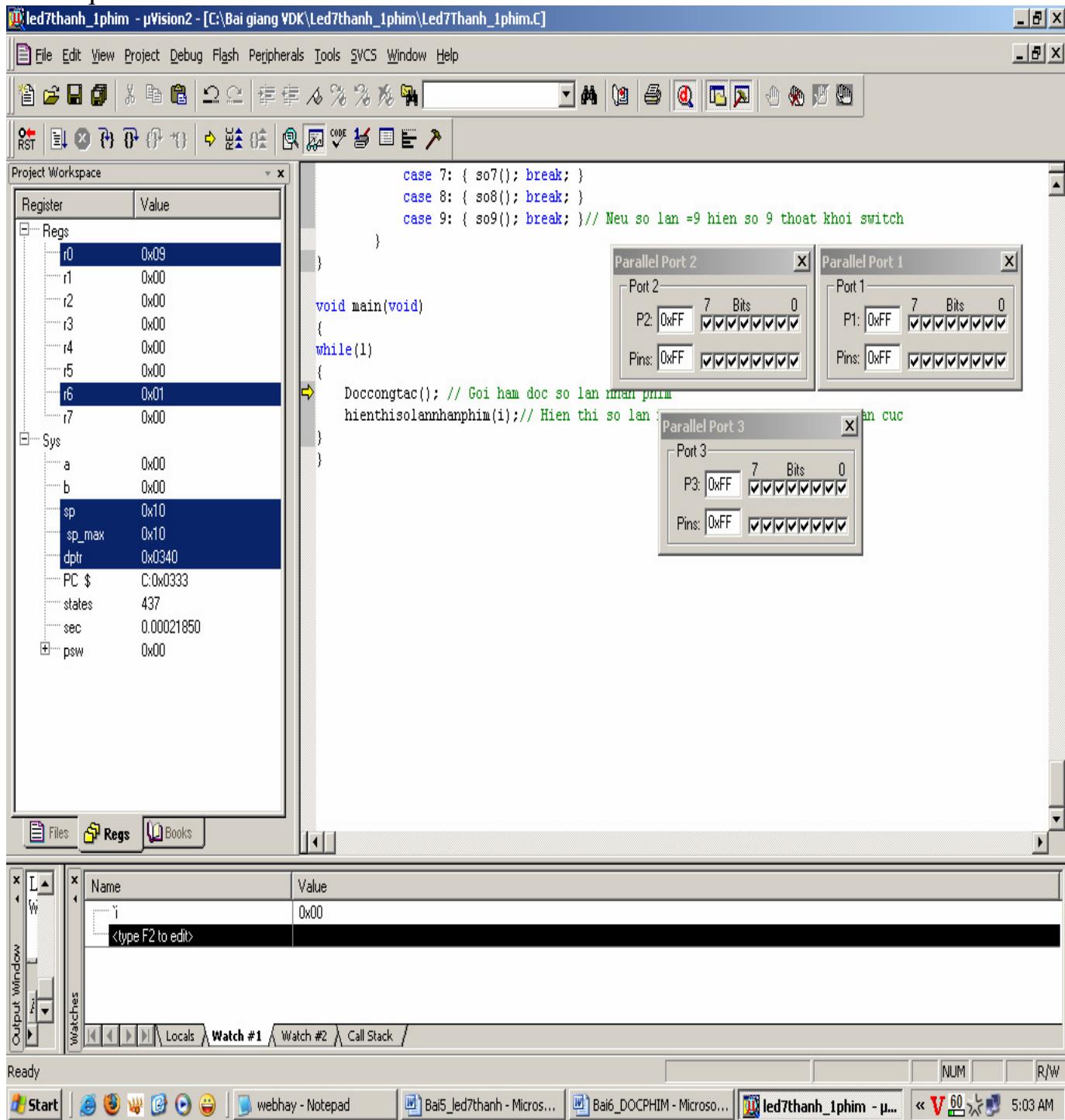

group

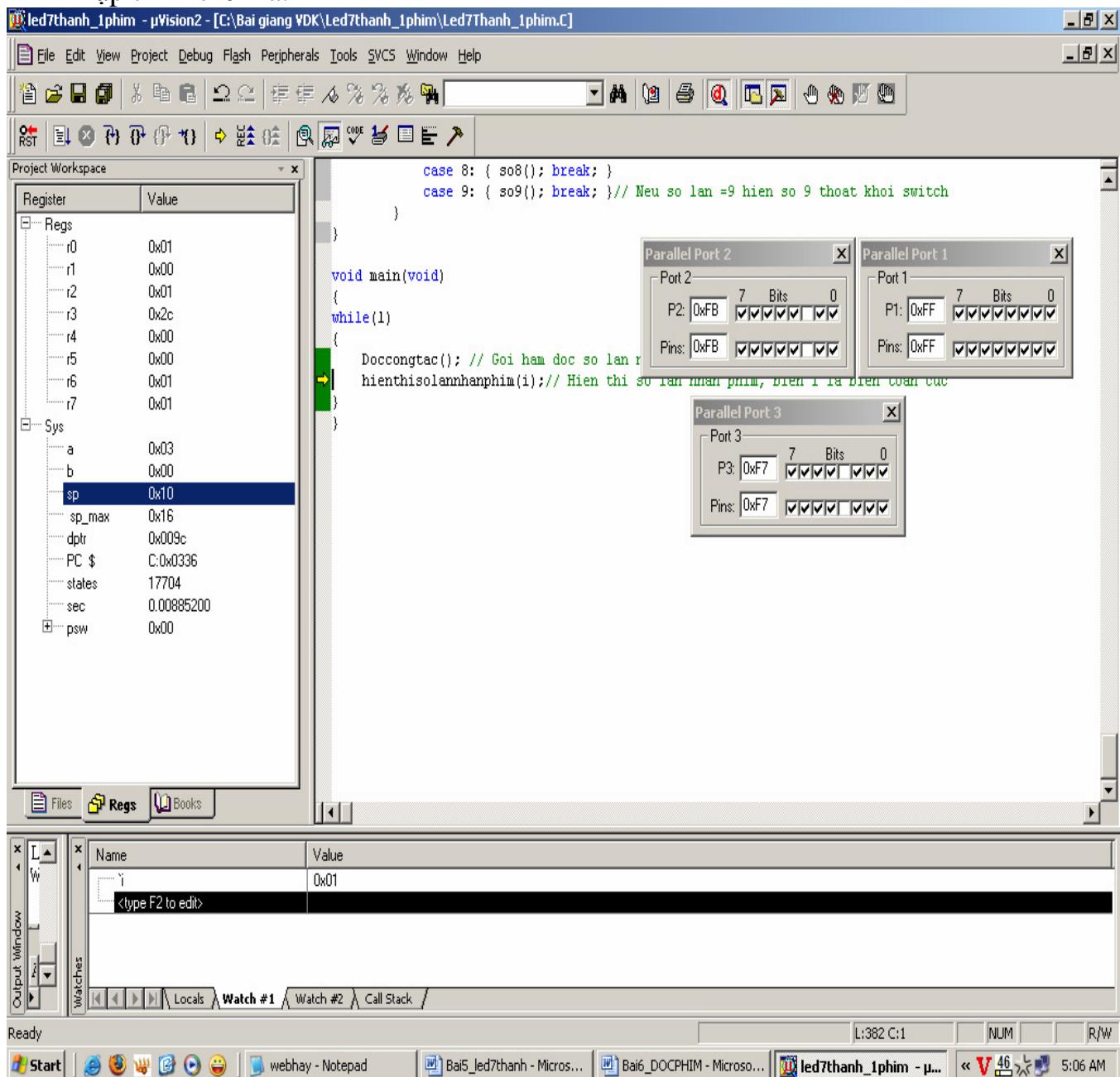
Trong khung phía dưới chính là Watch& Call Stack Window. Chuyển sang tab watch#1, nhấp chuột vào chữ F2 to edit, nhấn F2 và gõ vào tên biến cần quan sát.

Phân 1 kết thúc.

Chúng ta quan sát biến I, nên gõ I vào và được hình như trên. Các bạn nhấn F11 để chạy mô phỏng. Mỗi lần ấn phím, cho chân P1.0 xuống 0 rồi lên 1, tương đương với ấn phím và nhả phím I sẽ tăng 1 như sau: (Khi ấn phím phải chờ hàm delay(300) và hàm while(P1_0 == 0) xong I mới tăng vì mình lập trình thế mà.)

Giá trị của I hiển thị theo số hex.

Bài 6: Đọc bàn phím.

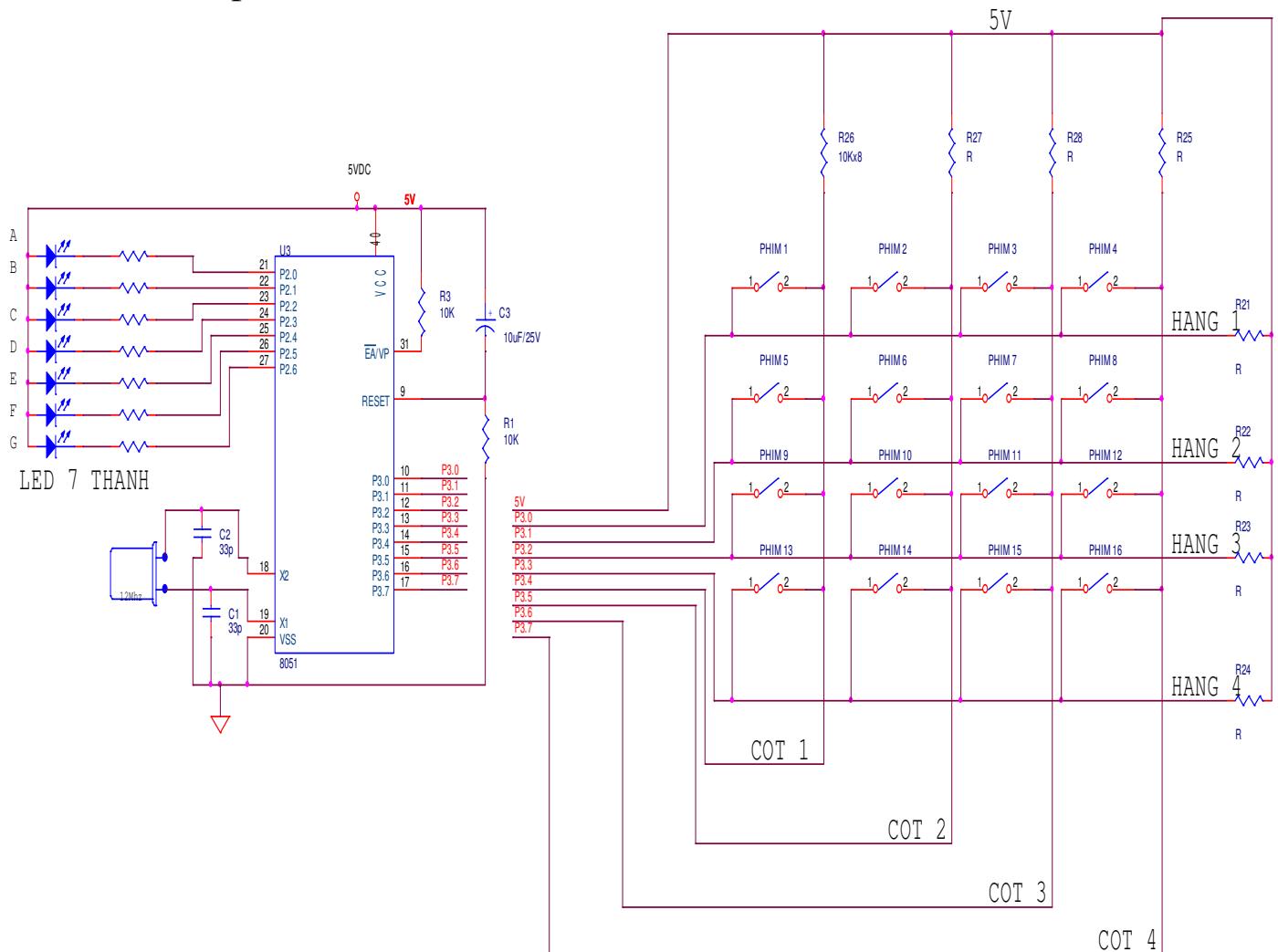
Bài 6: Đọc bàn phím.

Phần 2: Đọc ma trận phím.

Nhiệm vụ:

Quét bàn phím 16 phím bấm(4x4), xem phím nào được bấm, các phím được đánh số từ 0 đến 15 rồi hiển thị giá trị ra led 7 thanh.

5.1) Lắp mạch theo sơ đồ sau:

- Lắp mạch:mạch bài led 7 thanh giữ nguyên và với bàn phím các bạn hàn được chỉ cần câu vào cổng 3 đúng thứ tự chân và câu chân 5V lên +5V.

5.2) Nguyên lí quét phím:

- Vì sao mạch phím đấu theo ma trận. Nếu để đọc từ 16 nút bấm bình thường phải dùng 16 chân vi điều khiển. Nếu đấu theo dạng ma trận thì chỉ mất 8 chân ta cũng có thể đọc được 16 phím bấm.

- Có 2 cách quét phím theo cột và theo hàng, tôi chọn cách quét theo hàng, quét theo cột các bạn có thể làm tương tự.

- Bước 1 : Ta đưa chân P3.0 nối với Hàng 1 xuống 0V.Rồi ta kiểm tra giá trị logic của các chân P3.4,P3.5,P3.6,P3.7.Nếu phím 1 được bấm thì Cột 1_ P3.4 sẽ có giá trị bằng 0. Nếu phím 2 được bấm thì Cột 2_ P3.5 sẽ có giá trị bằng 0. Nếu phím 3 được bấm thì Cột 3_ P3.6 sẽ có giá trị bằng 0. Nếu phím 4 được bấm thì Cột 4_ P3.7 sẽ có giá trị bằng 0. Ta căn cứ vào đó để xác định xem phím nào được bấm.

- Bước 2 : Ta đưa chân P3.1 nối với Hàng 2 xuống 0V.Rồi ta kiểm tra giá trị logic của các chân P3.4,P3.5,P3.6,P3.7.Nếu phím 5 được bấm thì Cột 1_ P3.4 sẽ có giá trị bằng 0. Nếu phím 6 được bấm thì Cột 2_ P3.5 sẽ có giá trị bằng 0. Nếu phím 7 được bấm thì Cột 3_ P3.6 sẽ có giá trị bằng 0. Nếu phím 8 được bấm thì Cột 4_ P3.7 sẽ có giá trị bằng 0. Ta căn cứ vào đó để xác định xem phím nào được bấm.

- Bước 3 : Ta đưa chân P3.2 nối với Hàng 3 xuống 0V.Rồi ta kiểm tra giá trị logic của các chân P3.4,P3.5,P3.6,P3.7.Nếu phím 9 được bấm thì Cột 1_ P3.4 sẽ có giá trị bằng 0. Nếu phím 10 được bấm thì Cột 2_ P3.5 sẽ có giá trị bằng 0. Nếu phím 11 được bấm thì Cột 3_ P3.6 sẽ có giá trị bằng 0. Nếu phím 12 được bấm thì Cột 4_ P3.7 sẽ có giá trị bằng 0. Ta căn cứ vào đó để xác định xem phím nào được bấm.

- Bước 4 : Ta đưa chân P3.3 nối với Hàng 1 xuống 0V.Rồi ta kiểm tra giá trị logic của các chân P3.4,P3.5,P3.6,P3.7.Nếu phím 13 được bấm thì Cột 1_ P3.4 sẽ có giá trị bằng 0. Nếu phím 14 được bấm thì Cột 2_ P3.5 sẽ có giá trị bằng 0. Nếu phím 15 được bấm thì Cột 3_ P3.6 sẽ có giá trị bằng 0. Nếu phím 16 được bấm thì Cột 4_ P3.7 sẽ có giá trị bằng 0. Ta căn cứ vào đó để xác định xem phím nào được bấm.

Ta sẽ dùng câu lệnh if để kiểm tra.

5.3) Lập trình:

- Tạo 1 project mới, copy phần hiển thị các số 0...9 các chữ A...Y của bài trước. Rồi bổ sung các hàm sau. Hàm hiển thị phím ấn.

```
void phim_duoc_an(unsigned char phim)
```

```
{
```



```

switch(phim)// Tuy vao so lan
{
    case 0: { so0(); break; } // Neu so lan =0 hien so 0 thoat khoi switch
    case 1: { so1(); break; } // Neu so lan =1 hien so 1 thoat khoi switch
    case 2: { so2(); break; } // ....
    case 3: { so3(); break; }
    case 4: { so4(); break; }
    case 5: { so5(); break; }
    case 6: { so6(); break; }
    case 7: { so7(); break; }
    case 8: { so8(); break; }
    case 9: { so9(); break; } // Neu so lan =9 hien so 9 thoat khoi switch
}
  
```

Hàm quét phím:

```

/*Khai bao 1 mang 4 phan tu nhu sau: quetphim[4]={P0=0xFE,0xFD,0xFB,0xF7}
De dua 0 ra lan luot cac hang phim, khi do neu nut nao duoc an thi chan vi dieu khien se
xuong 0.Chu y fai kiem tra phim khoang 100 lan.*/
unsigned char quetphim[4]={0xFE,0xFD,0xFB,0xF7};
// Dinh nghia so lan quet phim
#define solanquetphim 100 // Cac ban co the thay doi gia tri nay cho phu hop
unsigned char quetbanphim(void)
{
unsigned char giatribanphim;// Bien de luu gia tri phim an tu 0 den 15 ma hoa 16 phim
unsigned char x,y;
//Quet 4 hang phim
for(x=0; x<4;x++)
{
    P3=quetphim[x];// Dua lan luot cac hang xuong 0
    for(y=0;y<solanquetphim;y++)// Kiem tra solanquetphim lan
    {
        if(P3_4==0) giatribanphim=0+4*x;// Gia tri phim tuong ung
        if(P3_5==0) giatribanphim=1+4*x;// Tuy thuoc vao hang x
        if(P3_6==0) giatribanphim=2+4*x;// La may ma gia tri cua
        if(P3_7==0) giatribanphim=3+4*x;// gia tri ban phim tuong ung.
    }
}
return(giatribanphim);
}
  
```

Hàm Main.

```

void main(void)
{
unsigned char i;
  
```



```

while(1)
{
    i=quetbanphim();
    phim_duoc_an(i);
}
  
```

Thêm câu lệnh #define vào đầu chương trình:

Matranphim - μVision2 - [C:\Bai giang VDK\Matranphim_Led7thanhs\Matranphim.C]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

Target 1

Project Workspace

Target 1

Source Group 1

Matranphim.C

at89x52.h

```

#include <AT89X52.H>
// Dinh nghia so lan quet phim
#define solanquetphim 100 // Cac ban co the doi gia tri nay cho phu hop

sbit ThanhA = P2^0;
sbit ThanhB = P2^1;
sbit ThanhC = P2^2;
sbit ThanhD = P2^3;
sbit ThanhE = P2^4;
sbit ThanhF = P2^5;
sbit ThanhG = P2^6;

long n;
void delay(long time)
{
    for(n=0; n<time; n++)
    {
    ;
    }
}

void tat(void)
{
    ThanhA =1;
    ThanhB =1;
    ThanhC =1;
    ThanhD =1;
    ThanhE =1;
    ThanhF =1;
}
  
```

Build target 'Target 1'

compiling Matranphim.C...

linking...

*** WARNING L16: UNCALLED SEGMENT, IGNORED FOR OVERLAY PROCESS
SEGMENT: ?PR?_DELAY?MATRANPHIM

*** WARNING L16: UNCALLED SEGMENT, IGNORED FOR OVERLAY PROCESS
SEGMENT: ?PR?SO0?MATRANPHIM

*** WARNING L16: UNCALLED SEGMENT, IGNORED FOR OVERLAY PROCESS

Output Window

Build Command Find in Files

L:2 C:31 NUM R/W

Start Yahoo! Messenger with ... Bai6phan2guimail - Micro... Matranphim - μVision...

« V 66 2:42 AM

group

Viết hàm phím được ấn:

Matranphim - µVision2 - [C:\Bai giang VDK\Matranphim_Led7thanh\Matranphim.C]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

Target 1

Project Workspace

```

void chuy(void)
{
tat();
ThanhA =1;
ThanhB =0;
ThanhC =0;
ThanhD =0;
ThanhE =1;
ThanhF =0;
ThanhG =0;
}
//Hien thi phim duoc an la phim may
void phim_duoc_an(unsigned char phim)
{
    switch(phim)// Tuy vao so lan
    {
        case 0: ( so0()); break; // Neu so lan =0 hien so 0 thoat khoi switch
        case 1: ( so1()); break; // Neu so lan =1 hien so 1 thoat khoi switch
        case 2: ( so2()); break; // ....
        case 3: ( so3()); break;
        case 4: ( so4()); break;
        case 5: ( so5()); break;
        case 6: ( so6()); break;
        case 7: ( so7()); break;
        case 8: ( so8()); break;
        case 9: ( so9()); break; // Neu so lan =9 hien so 9 thoat khoi switch
    }
}

```

Output

```

*** WARNING L16: UNCALLED SEGMENT, IGNORED FOR OVERLAY PROCESS
SEGMENT: ?PR?CHUU?MATRANPHIM
*** WARNING L16: UNCALLED SEGMENT, IGNORED FOR OVERLAY PROCESS
SEGMENT: ?PR?CHUY?MATRANPHIM
Program Size: data=21.0 xdata=0 code=865
creating hex file from "Matranphim"...
"Matranphim" - 0 Error(s), 17 Warning(s).

```

Start | Yahoo! Messenger with ... | Bai6phan2guimail - Micr... | Bai6_DOCPHIM - Micros... | Matranphim - µVisio... « V 49 2:53 AM

group

Viết hàm quét bàn phím và hàm main.

Matranphim - µVision2 - [C:\Bai giang VDK\Matranphim_Led7thanh\Matranphim.C]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

Target 1

Project Workspace

Target 1
Source Group 1
Matranphim.C
at89x52.h

```

/*Khai bao 1 mang 4 phan tu nhu sau: quetphim[4]=(P0=0xFE,0xFD,0xFB,0xF7)De dua 0 ra lan luot cac hang phim*/
unsigned char quetphim[4]=(0xFE,0xFD,0xFB,0xF7);
unsigned char quetbanphim(void)// Ham tra lai gia tri
{
    unsigned char giatribanphim;// Bien de luu gia tri phim an tu 0 den 15 ma hoa 16 phim
    unsigned char x,y;
    //Quet 4 hang phim
    for(x=0; x<4;x++)
    {
        P3=quetphim[x];// Dua lan luot cac hang xuong 0
        for(y=0;y<solanquetphim;y++)// Kiem tra solanquetphim lan
        {
            if(P3_4==0) giatribanphim=0+4*x;// Gia tri phim tuong ung
            if(P3_5==0) giatribanphim=1+4*x;// Tuy thuoc vao hang x
            if(P3_6==0) giatribanphim=2+4*x;// La may ma gia tri cua
            if(P3_7==0) giatribanphim=3+4*x;// gia tri ban phim tuong ung.
        }
        return(giatribanphim);// Tra lai gia tri ban phim
    }
void main(void)
{
    unsigned char i;
    while(1)
    {
        i=quetbanphim();
        phim_duoc_an(i);
    }
}

```

Output Window

```

*** WARNING L16: UNCALLED SEGMENT, IGNORED FOR OVERLAY PROCESS
SEGMENT: ?PR?CHUU?MATRANPHIM
*** WARNING L16: UNCALLED SEGMENT, IGNORED FOR OVERLAY PROCESS
SEGMENT: ?PR?CHUY?MATRANPHIM
Program Size: data=21.0 xdata=0 code=865
creating hex file from "Matranphim"...
"Matranphim" - 0 Error(s), 17 Warning(s).

```

Build Command Find in Files

L:344 C:36 NUM R/W

Start | Yahoo! Messenger with ... | Bai6phan2guimail - Micr... | Bai6_DOCPHIM - Micros... | Matranphim - µVisio... « V 46 2:54 AM

5.4) Kinh nghiệm:

- Các bạn chạy Debug xem sự thay đổi giá trị của biến giá trị bàn phím.
- Các bạn mới dùng 10 phím từ 0...9 . Bài tập cho các bạn là dùng phím 16 để chọn mode: nhấn phím 16 thì thay đổi chế độ hiện số thành hiện chữ và phím 1 tương đương chữ A,phím 2 tương đương chữ B và cứ như vậy.
 - Các bạn thử thay đổi giá trị #define solanquetphim 100 xem sao.
 - Đừng lo lắng về các warning. Các warning nó cảnh báo là bạn có khai báo 1 số hàm mà bạn không dùng đến. Như hàm delay(); hàm chữ A, vv.

Bài 6: Điều khiển LCD 16x2.

Bài 6: Điều khiển LCD 16x2.

Nhiệm vụ: Điều khiển hiển thị LCD 16x2 dòng chữ

“www.EmbestDKS.com”

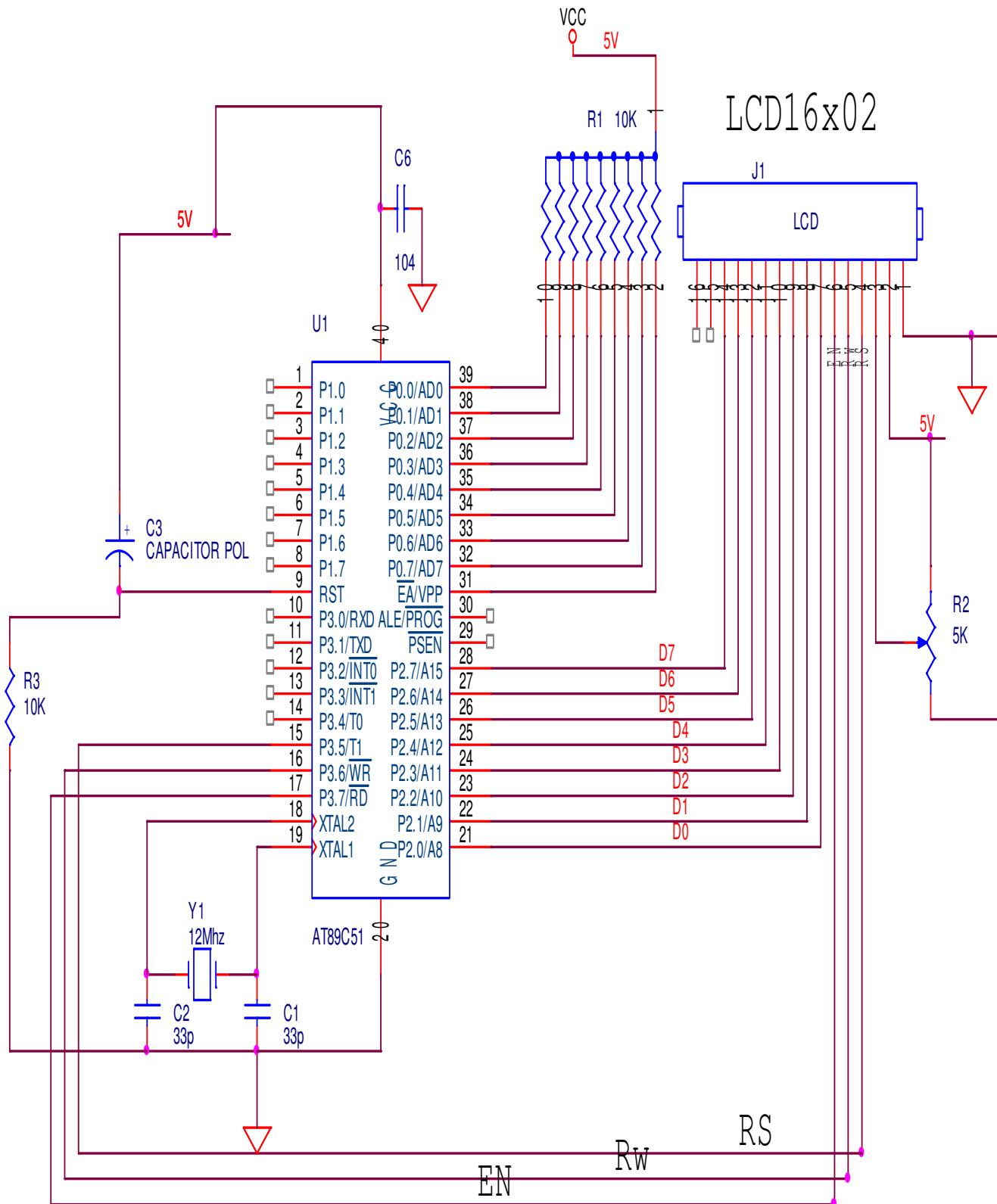
chạy trên màn hình LCD.

Có 16 chân như sau:

Chân	Ký hiệu	I/O	Mô tả
1	V _{SS}	-	Đất
2	V _{CC}	-	Dương nguồn 5v
3	V _{EE}	-	Cấp nguồn điều khiển phản
4	RS	I	RS = 0 chọn thanh ghi lệnh. RS = 1 chọn thanh dữ liệu
5	R/W	I	R/W = 1 đọc dữ liệu. R/W = 0 ghi
6	E	I/O	Cho phép
7	DB0	I/O	Các bít dữ liệu
8	DB1	I/O	Các bít dữ liệu
9	DB2	I/O	Các bít dữ liệu
10	DB3	I/O	Các bít dữ liệu
11	DB4	I/O	Các bít dữ liệu
12	DB5	I/O	Các bít dữ liệu
13	DB6	I/O	Các bít dữ liệu
14	DB7	I/O	Các bít dữ liệu

Chân 15 và chân 16: ghi là A và K. Nó là anốt và katốt của 1 con led dùng để sáng LCD trong bóng tối. Chúng ta không sử dụng. Nếu các bạn muốn dùng thì nối chân A qua 1 điện trở từ 1K đến 5K lên dương 5V, chân K xuống đất đèn sẽ sáng.

6.1) Lắp mạch theo sơ đồ sau:

- Hướng dẫn: Cắm luôn 8 bit dữ liệu của LCD từ D0 đến D7 vào cổng 2 của 8051 mà không cần cầu dây. Để thửa 6 chân ra ngoài là: EN,RW,RS,Ve, Vcc, GND ra ngoài. Rồi dùng dây để câu chân 1 xuống GND, chân 2 lên +5V, chân 3 vào chân giữa của biến trở tinh 5K, 2 chân còn lại của biến trở tinh 1 chân câu lên +5V, 1 chân câu xuống 0V.

6.2) Nguyên lí hoạt động của LCD:

- Chân V_{CC} , V_{SS} và V_{EE} : Các chân V_{CC} , V_{SS} và V_{EE} : Cấp dương nguồn -5v và đất tương ứng thì V_{EE} được dùng để điều khiển độ tương phản của LCD.

- Chân chọn thanh ghi RS (Register Select): Có hai thanh ghi trong LCD, chân RS(Register Select) được dùng để chọn thanh ghi, như sau: Nếu RS = 0 thì thanh ghi mà lệnh được chọn để cho phép người dùng gửi một lệnh chẳng hạn như xoá màn hình, đưa con trỏ về đầu dòng v.v... Nếu RS = 1 thì thanh ghi dữ liệu được chọn cho phép người dùng gửi dữ liệu cần hiển thị trên LCD.

- Chân đọc/ ghi (R/W): Đầu vào đọc/ ghi cho phép người dùng ghi thông tin lên LCD khi R/W = 0 hoặc đọc thông tin từ nó khi R/W = 1.

- Chân cho phép E (Enable): Chân cho phép E được sử dụng bởi LCD để chốt dữ liệu của nó. Khi dữ liệu được cấp đến chân dữ liệu thì một xung mức cao xuống thấp phải được áp đến chân này để LCD chốt dữ liệu trên các chân dữ liệu. Xung này phải rộng tối thiểu là 450ns.

- Chân D0 - D7: Đây là 8 chân dữ liệu 8 bit, được dùng để gửi thông tin lên LCD hoặc đọc nội dung của các thanh ghi trong LCD. Để hiển thị các chữ cái và các con số, chúng ta gửi các mã ASCII của các chữ cái từ A đến Z, a đến f và các con số từ 0 - 9 đến các chân này khi bật RS = 1.

Cũng có các mã lệnh mà có thể được gửi đến LCD để xoá màn hình hoặc đưa con trỏ về đầu dòng hoặc nhấp nháy con trỏ.

- Chú ý: Chúng ta cũng sử dụng RS = 0 để kiểm tra bít cờ bận để xem LCD có sẵn sàng nhận thông tin. Cờ bận là bít D7 và có thể được đọc khi R/W = 1 và RS = 0 như sau:

Nếu R/W = 1, RS = 0 khi D7 = 1 (cờ bận 1) thì LCD bận bởi các công việc bên trong và sẽ không nhận bất kỳ thông tin mới nào. Khi D7 = 0 thì LCD sẵn sàng nhận thông tin mới. Lưu ý chúng ta nên kiểm tra cờ bận trước khi ghi bất kỳ dữ liệu nào lên LCD.

- Sau đây là bảng mã lệnh của LCD:

Mã (Hex)	Lệnh đến thanh ghi của LCD
1	Xoá màn hình hiển thị
2	Trở về đầu dòng
4	Giảm con trỏ (dịch con trỏ sang trái)
6	Tăng con trỏ (dịch con trỏ sang phải)
5	Dịch hiển thị sang phải
7	Dịch hiển thị sang trái
8	Tắt con trỏ, tắt hiển thị
A	Tắt hiển thị, bật con trỏ
C	Bật hiển thị, tắt con trỏ
E	Bật hiển thị, nhấp nháy con trỏ
F	Tắt con trỏ, nhấp nháy con trỏ
10	Dịch vị trí con trỏ sang trái
14	Dịch vị trí con trỏ sang phải
18	Dịch toàn bộ hiển thị sang trái
1C	Dịch toàn bộ hiển thị sang phải
80	Ép con trỏ về đầu dòng thứ nhất
C0	Ép con trỏ về đầu dòng thứ hai
38	Hai dòng và ma trận 5 × 7

- Điều khiển LCD qua các bước sau:

Bước 0 : Chuẩn bị phần cứng. Dùng tuốc vít hay cái gì bạn có xoay biến trỏ 5 K điều chỉnh độ tương phản của LCD. Xoay cho đến khi các ô vuông(các điểm ảnh) của LCD hiện lên thì xoay ngược biến trỏ lại 1 chút.

Bước 1 : Khởi tạo cho LCD.

Bước 2 : Gán các giá trị cho các bit điều khiển các chân RS,RW,EN cho phù hợp với các chế độ : Hiển thị kí tự lên LCD hay Thực hiện 1 lệnh của LCD.

Bước 3: Xuất byte dữ liệu ra cổng điều khiển 8 bit dữ liệu của LCD.

Bước 4: Kiểm tra cờ bận xem LCD sẵn sàng nhận dữ liệu mới chưa.

Bước 5: Quay vòng lại bước 1.

6.3) Lập trình:

- Để có thể lập trình cho LCD ta thêm vào thư viện string.h của trình biên dịch bằng câu lệnh:

```
#include <string.h>
```

- Khai báo các chân của LCD gắn với các cổng:

```
/*
```

```
RS chon thanh ghi  
=0 ghi lenh
```


=1 ghi du lieu

RW doc ghi

=0 ghi

=1 doc

E cho fep chot du lieu

xung cao xuong thap toi thieu 450 ns.

Bit co ban D7

khi RS=0 RW=1 neu D7=1 LCD ban

D7=0 LCD san sang.

*/

```
sfr LCDdata = 0xA0;// Cong 2 , 8 bit du lieu P0 co dia chi 0x80, P1 0x90 , P2 0xA0
sbit BF = 0xA7; // Co ban bit 7
```

```
sbit RS = P3^5;
```

```
sbit RW = P3^4;
```

```
sbit EN = P3^3;
```

- Viết 1 số hàm điều khiển LCD như sau:

* Hàm kiểm tra LCD có bận hay không:

```
void wait(void)
```

```
{
```

```
    long n = 0;
```

```
    EN=1;// Dua chan cho fep len cao
```

```
    RS=0;// Chon thanh ghi lenh
```

```
    RW=1;// Doc tu LCD
```

```
    LCDdata=0xFF;// Gia tri 0xFF
```

```
    while(BF){n++; if(n>100) break;}// Kiem tra co ban
```

```
// Neu ban dem n den 100 roi thoat khoi while
```

```
    EN=0;// Dua xung cao xuong thap de chot
```

```
    RW=0;// Doc tu LCD
```

```
}
```

* Hàm điều khiển LCD thực hiện 1 lệnh:

```
void LCDcontrol(unsigned char x)
```

```
{
```

```
    EN=1;// Dua chan cho fep len cao
```

```
    RS=0;// Chon thanh ghi lenh
```

```
    RW=0;// Ghi len LCD
```

```
    LCDdata=x;// Gia tri x
```

```
    EN=0;// Xung cao xuong thap
```

```
    wait();// Doi LCD san sang
```

```
}
```

Hàm có 1 biến đầu vào là các giá trị trong bảng mã lệnh của LCD.

* Hàm khởi tạo LCD:

```
void LCDinit(void)
```

```
{
```



```

LCDcontrol(0x30); //Che do 8 bit.
LCDcontrol(0x30);
LCDcontrol(0x30);
LCDcontrol(0x38); // 2 dong va ma tran 5x7
LCDcontrol(0x0C); // Bat con tro
LCDcontrol(0x06); // Tang con tro xang fai
LCDcontrol(0x01); // Xoa man hinh
}

```

* Hàm lệnh cho LCD hiển thị 1 kí tự :

```

void LCDwrite(unsigned char c)
{
    EN=1; // Cho fep muc cao
    RS=1; // Ghi du lieu
    RW=0; // Ghi len LCD
    LCDdata=c; // Gia tri C
    EN=0; // Xung cao xuong thap
    wait(); // Cho
}

```

Hàm có 1 biến đầu vào là mã của kí tự trong bảng ASCII.

* Hàm lệnh cho LCD hiển thị 1 xâu kí tự (dòng chữ):

```

void LCDputs(unsigned char *s,unsigned char row)
{
    unsigned char len;
    if(row==1) LCDcontrol(0x80); // Ep con tro ve dau dong 1
    else LCDcontrol(0xC0); // Ep con tro ve dau dong 2
    len=strlen(s); // Lay do dai bien duoc tro boi con tro
    while(len!=0) // Khi do dai van con
    {
        LCDwrite(*s); // Ghi ra LCD gia tri duoc tro boi con tro
        s++; // Tang con tro
        len--; // Tru do dai
    }
}

```

Hàm có hai biến đầu vào là : xâu kí tự cần hiển thị và dòng cần hiển thị xâu đó(1 hoặc 2).

*s là con trỏ, trỏ tới biến s

6.3.1) Con trỏ là gì?

Bộ nhớ của VĐK các bạn tưởng tượng như 1 cái tủ nhiều ngăn. Khi khai báo 1 biến, ví dụ biến kiểu unsigned char i; thì vđk lưu biến I vào 1 ngăn trong tủ_1 ô nhớ trong bộ nhớ, dĩ nhiên để xác định các ngăn tủ người ta đánh số cho từng ngăn, còn vđk cấp cho các ô nhớ trong bộ nhớ 1 địa chỉ để xác định ô nhớ đó. Ví dụ tiếp: I có giá trị là 100, thì nội dung của ô nhớ

lưu biến I là 100,i=100, còn con trỏ trỏ đến I có giá trị là địa chỉ của ô nhớ chứa biến I đó.

6.3.2) Cách sử dụng con trỏ:

Để khai báo con trỏ có thêm dấu * trước tên biến. *I là biến kiểu con trỏ, trỏ tới biến i(unsigned char). I mang giá trị từ 0 đến 255, *I mang địa chỉ của ô nhớ chứa i.

* Hàm hiển thị 1 số integer:

```
void LCDwritei(int d)
```

```
{
```

```
unsigned char i,j,k,l;
i=d%10;// Chia lay phan du, duoc chu so hang don vi
d=d/10;// Chia lay phan nguyen, duoc nhung chu so da bo hang don vi
j=d%10;// Duoc chu so hang chuc
d=d/10;// Nhung chu so da bo hang don vi va hang chuc
k=d%10;// Duoc hang tram
l=d/10;// Duoc hang nghin
LCDwrite(48+l);// Hien thi ki tu trong bang ascii
LCDwrite(48+k);// Trong bang ascii so 0 co co so thu tu la 48
LCDwrite(48+j);
LCDwrite(48+i);
```

```
}
```

Hàm có 1 biến đầu vào là số int lớn đến hàng nghìn cần hiển thị.

* Hàm trễ:

```
void delay(long time)
```

```
{
```

```
    long n;
    for(n=0;n<time;n++) ;
```

```
}
```

* Hàm main:

```
void main(void)
```

```
{
```

```
char x;
```

```
    LCDinit();
```

```
    LCDputs("8052 MCU",1);
```

```
    delay(30000);
```

```
    while(1)
```

```
    {
```

```
        for(x=0;x<16;x++)// Dich 16 lan.
```

```
        {
```

```
            LCDputs("8052 MCU",1);
```

```
            LCDcontrol(0x18);// Dich hien thi sang trai.
```



```
delay(5000); // Tre
}
}
}

}
```

Bài 7: Điều chế độ rộng xung(PWM)

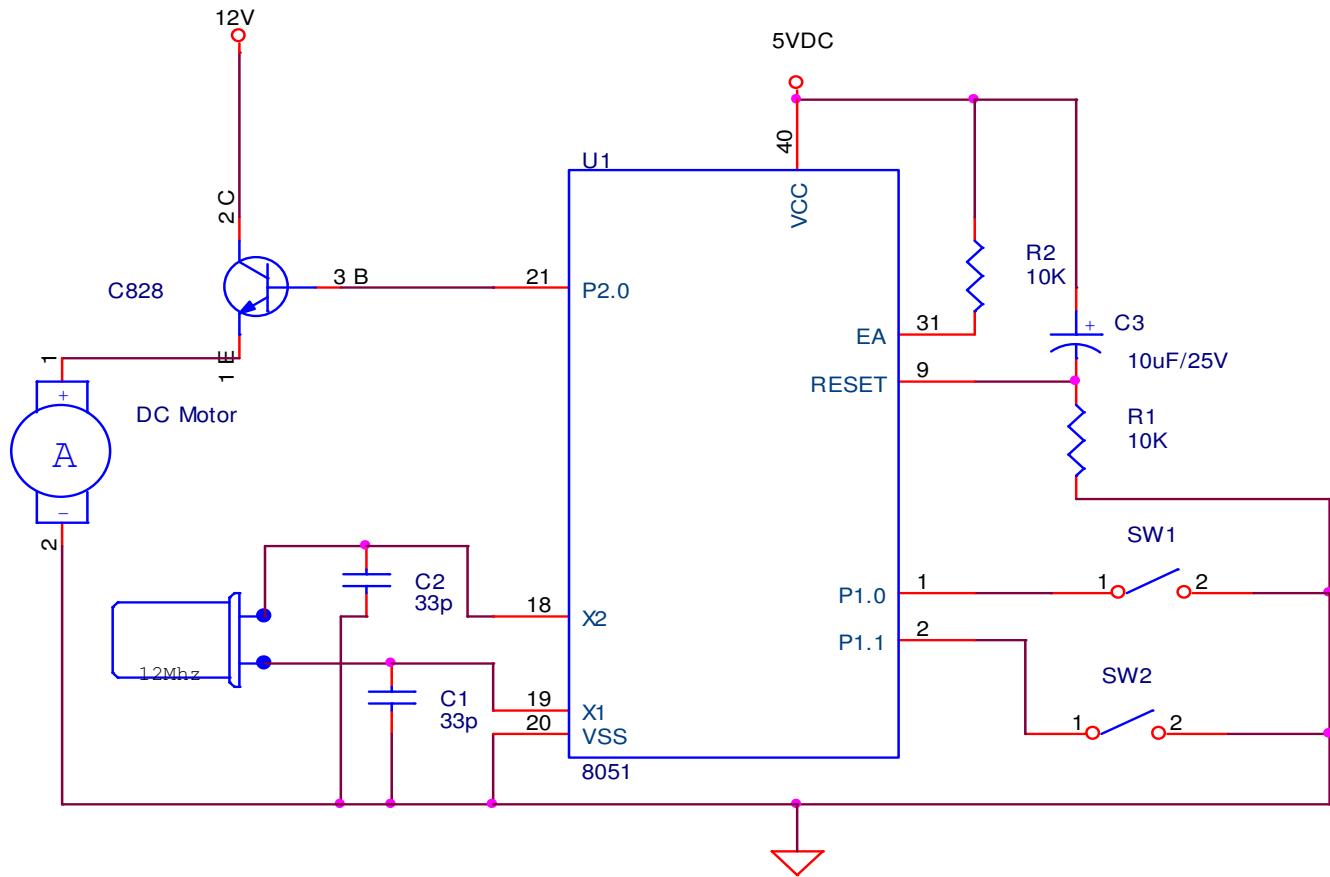
Điều khiển tốc độ động cơ bằng xung PWM Timer 0.

Điều khiển tốc độ động cơ. Dùng ngắt Timer 0.

Nhiệm vụ:

Tạo ra xung có độ rộng thay đổi, 10 cấp, tần số 1Khz, để điều khiển tốc độ động cơ (10 cấp tốc độ).

7.1) Lắp mạch theo sơ đồ sau:

- Hướng dẫn: Chân của C828 là ECB, nếu cầm xuôi transistor nhìn vào mặt có chữ, tính từ bên trái sang.

7.2) Lập trình:

- Cách tạo xung có độ rộng thay đổi bằng VĐK.

+ Cách 1: Như các bạn điều khiển nhấp nháy 1 con led, đó là tạo ra 1 xung ở 1 chân của vi điều khiển, nhưng xung đó có độ rộng cố định, tần số lớn, cách bạn có thể điều chỉnh lại hàm delay để tần số của nó đúng 1 KHz. Tuy nhiên vì là dùng hàm delay nên trong thời gian có xung lên 1(5V) và thời gian không có xung(0V) vi điều khiển không làm gì cả, hơn nữa tạo xung bằng việc delay mà các bạn có nhu cầu cần 2 bộ phát xung ở 2 kênh, có cùng tần số mà khác độ rộng xung thì trở nên rất khó khăn. Cho nên chúng ta dùng bộ định thời Timer của vi điều khiển trong trường hợp này rất tiện.

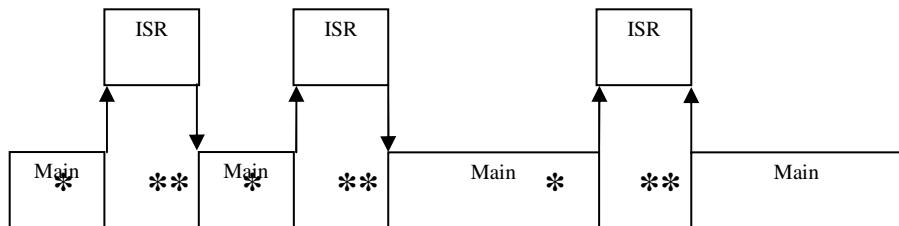
+ Cách 2: Dùng ngắt Timer của bộ vi điều khiển.

Trước hết nhắc lại về ngắt của vi điều khiển:

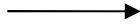
+ Ngắt là gì ? để trả lời câu hỏi này tôi xin trích đoạn về ngắt trong bài 2 ví dụ cho ngắt timer:

Timer

Program excution without interrupt

Program excution with interrupt.

Một chương trình chính không có ngắt thì chạy liên tục, còn chương trình có ngắt thì cứ khi nào điều kiện ngắt được đảm bảo thì con trỏ sẽ nhảy sang hàm ngắt thực hiện xong hàm ngắt lại quay về đúng chỗ cũ thực hiện tiếp chương trình chính. Tôi có 1 ví dụ như sau: Bạn đang ăn cơm , có tiếng điện thoại , bạn đặt bát cơm ra nghe điện thoại , nghe xong lại quay về bưng bát cơm lên ăn tiếp. Thì quá trình ăn cơm của bạn là chương trình chính,có điện thoại gọi đến là điều kiện ngắt, bạn ra nghe điện thoại là thực hiện

chương trình ngắn(Interrupt Service Routine), quay về ăn cơm tiếp là tiếp tục thực hiện chương trình chính.

Ngắt đối với người mới học vi điều khiển là rất khó hiểu, vì đa số các tài liệu đều không giải thích ngắn để làm gì. Có nhiều loại ngắn khác nhau nhưng tất cả đều có chung 1 đặc điểm, ngắn dùng cho mục đích đa nhiệm. Đa tức là nhiều, nhiệm tức là nhiệm vụ. Thực hiện nhiều nhiệm vụ.

Các bạn nhìn vào tiên trình của hàm main với chương trình có ngắn : Chương trình chính đang chạy, ngắn xảy ra, thực hiện hàm ngắn rồi quay lại chương trình chính. Chương trình trong vi điều khiển khác với ví dụ ăn cơm nghe điện thoại của tôi ở chỗ, thời gian thực hiện hàm chính là rất lớn, thời gian thực hiện hàm ngắn là rất nhỏ, cho nên thời gian thực thi hàm ngắn không ảnh hưởng nhiều lắm đến chức năng hàm chính. Như vậy trong hàm ngắn các bạn làm 1 việc, trong hàm chính các bạn làm 1 việc như vậy coi như các bạn làm được 2 việc(đa nhiệm) trong 1 quang thời gian tương đối ngắn cõ mS, chứ thực ra tại 1 thời điểm vi điều khiển chỉ thực thi 1 lệnh.

Ví dụ : Bạn thử nghĩ xem làm thế nào để vừa điều chế xung PWM để điều chỉnh tốc độ động cơ , vừa đọc các cảm biến đầu vào mà tốc độ động cơ phụ thuộc đầu vào cảm biến.

Vậy ngắn là 1 điều kiện nào đó xảy ra ngẫu nhiên mà vi điều khiển có thể biết do phần cứng của vi điều khiển, rồi ta căn cứ vào đó để lập trình.

* Ví dụ: Với ngắn bộ định thời timer, hay bộ đếm counter là khi tràn bộ đếm thì phần cứng của vi điều khiển sẽ bảo có ngắn xảy ra và nhảy đến chương trình phục vụ ngắn(ISR_ Interrupt Sevice Routine) 1 cách tự động.

Với ngắn ngoài, chân P3.2 chẳng hạn, nếu ta khai báo trước chân sử dụng chân P3.2 sử dụng cho ngắn ngoài chứ không phải sử dụng cho mục đích IO thì cứ khi có 1 xung xuất hiện từ mạch ngoại vi truyền vào chân P3.2 thì phần cứng của vi điều khiển nhận ra và chuyển tới chương trình phục vụ ngắn.

Với ngắn cổng nối tiếp thì cứ khi thu song 1 kí tự hay truyền song 1 kí tự ở cổng nối tiếp, nếu ta có sử dụng ngắn truyền dữ liệu nối tiếp thì vi điều khiển sẽ nhảy tới chương trình phục vụ ngắn.

- Hàm ngắn:

Cấu trúc:

```
Void Tênhàm(void) interrupt nguồnngắt using băngthanhhgi
{
// Chương trình phục vụ ngắn ở đây
}
```

Chú ý về hàm ngắn:

- + Hàm ngắt không được phép trả lại giá trị hay truyền biến vào hàm.
- + Tên hàm bất kì.
- + interrupt là từ khóa phân biệt hàm ngắt với hàm thường.
- + Nguồn ngắt từ 0 tới 5 theo bảng vector ngắt.
- + Băng thanh ghi trên ram chọn từ 0 đến 3.

Tùy theo bạn viết hàm ngắt cho nguồn nào bạn chọn nguồn ngắt từ bảng sau:

Ngắt do	Cờ	Địa chỉ vector
Reset hệ thống	RST	0000H
Ngắt ngoài 0	IE0	0003H
Bộ định thời 0	TF0	000BH
Ngắt ngoài 1	IE1	0013H
Bộ định thời 1	TF1	001BH
Port nối tiếp	RI hoặc TI	0023H
Bộ định thời 2	TF2 hoặc EXF2	002BH

Riêng ngắt Reset không tính, bắt đầu đếm từ 0 và từ ngắt ngoài 0. Ví dụ: tôi cần viết hàm ngắt cho bộ định thời timer 1 hàm ngắt sẽ là.

```
void timer1_isr(void) interrupt 3 using 0
```

```
{
// Lệnh cần thực hiện.
}
```

- Về using 0: Có 4 băng thanh ghi bạn có thể chọn cho chương trình phục vụ ngắt, cái này cũng không quan trọng. Trong hàm ngắt các bạn có thể bỏ đi từ using 0, khi đó vi điều khiển sẽ tự sắp xếp là dùng băng thanh ghi nào.

- Hàm ngắt khác hàm bình thường chỗ nào. Hàm bình thường ví dụ hàm delay, cứ khi bạn gọi nó thì nó sẽ được thực hiện, có nghĩa là nó có vị trí cố định trong tiến trình hàm main, có nghĩa là bạn biết nó xảy ra khi nào. Còn hàm ngắt thì không có tiến trình cố định, điều kiện ngắt có thể xảy ra bất kỳ lúc nào trong tiến trình hàm main và cứ khi nào có điều kiện ngắt thì hàm ngắt sẽ được gọi tự động.

- Để sử dụng ngắt ta phải làm các công việc sau:

1) Khởi tạo ngắt: dùng ngắt nào thì cho phép ngắt đó hoạt động bằng cách gán giá trị tương ứng cho thanh ghi cho phép ngắt IE(Interrupt Enable):

EA	ET2	ES	ET1	EX1	EX0	ET0	Điều khiển các nguồn ngắt
IE			(0: không cho phép; 1: cho phép)				
IE.7	EA			Cho phép/ không cho phép toàn cục			
IE.6	---				Không sử dụng		
IE.5	ET2					Cho phép ngắt do bộ định thời 2	

IE.4	ES	Cho phép ngắn do port nối tiếp
IE.3	ET1	Cho phép ngắn cho bộ định thời 1
IE.2	EX1	Cho phép ngắn từ bên ngoài (ngắn ngoài 1)
IE.1	EX0	Cho phép ngắn từ bên ngoài (ngắn ngoài 0)
IE.0	ET0	Cho phép ngắn do bộ định thời 0

IE là thanh ghi có thể xử lí từng bít. Ví dụ : bạn muốn cho phép ngắn timer 1 bạn dùng lệnh: ET1=1; Không cho phép nữa bạn dùng lệnh : ET1=0; Hoặc bạn có thể dùng lệnh IE= 0x08; thì bit 3 của thanh ghi IE tức(IE) sẽ lên 1. Nhưng cách thứ nhất tiện hơn.

2) Cấu hình cho ngắn: Trong 1 ngắn nó lại có nhiều chế độ ví dụ: với ngắn timer. Bạn phải cấu hình cho nó chạy ở chế độ nào, chế độ timer hay counter, chế độ 16 bit, hay 8 bit,... bằng cách gán các giá trị tương ứng cho thanh ghi TMOD(Timer MODO).

TMOD		Chọn model cho bộ định thời 1						
7	GATE	Bิต điều khiển cổng. Khi được set lên 1, bộ định thời chỉ hoạt động trong khi INT1 ở mức cao						
6	C/T	Bít chọn chức năng đếm hoặc định thời: 1= đếm sự kiện 0= định thời trong một khoảng thời gian						
5	M1	Bit chọn chế độ thứ nhất						
4	M0	Bit chọn chế độ thứ 2						
		M1	M0	Chế độ	Chức năng			
		0	0	0	Chế độ định thời 13 bit			
		0	1	1	Chế độ định thời 16 bit			
		1	0	2	Chế độ tự động nạp lại 8 bit			
		1	1	3	Chế độ định thời chia sẻ			
3	GATE	Bit điều khiển cổng cho bộ định thời 0						
2	C/T	Bit chọn chức năng đếm / định thời cho bộ định thời 0						
1	M1	Bit chọn chế độ thứ nhất cho bộ định thời 0						
0	M0	Bit chọn chế độ thứ 2 cho bộ định thời 0						

Ví dụ tôi cấu hình cho bộ định thời 1 chế độ timer,với bộ đếm 8 bit tự động nạp lại(auto reload) dùng lệnh sau: TMOD=0x20.

Các bạn đừng lo vì việc phải nhớ bảng thanh ghi này, các bạn không phải nhớ nói trăng ra như vậy, chuyển sang phần lập trình các bạn sẽ được hướng dẫn làm thế nào để không phải nhớ, nhưng chỉ lập trình với C mới làm được còn lập trình Asem thì bắt buộc phải nhớ .

3)Bắt đầu chương trình có ngắn:

- Trước khi bắt đầu cho chạy chương trình ta phải cho phép ngắt toàn cục được xảy ra bằng cách gán EA(Enable All interrupt) bằng 1, thì ngắt mới xảy ra.

- Thường thì ngay vào đầu chương trình(hàm main) trước vòng while(1) chúng ta đặt công việc khởi tạo, cấu hình và cho phép kiểm tra ngắt. Ví dụ với bộ định thời timer ta gán các giá trị phù hợp cho thanh ghi TCON(Timer CONtrol).

TCON		Điều khiển bộ định thời
TCON.7	TF1	Cờ tràn của bộ định thời 1. Cờ này được set bởi phần cứng khi có tràn, được xoá bởi phần mềm, hoặc bởi phần cứng khi bộ vi xử lý trả đến trình phục vụ ngắt
TCON.6	TR1	Bit điều khiển hoạt động của bộ định thời 1. Bit này được set hoặc xoá bởi phần mềm để điều khiển bộ định thời hoạt động hay ngưng
TCON.5	TF0	Cờ tràn của bộ định thời 0
TCON.4	TR0	Bit điều khiển hoạt động của bộ định thời 0
TCON.3	IE1	Cờ ngắt bên ngoài 1 (kích khởi cảnh). Cờ này được set bởi phần cứng khi có cảnh âm (cuống) xuất hiện trên chân INT1, được xoá bởi phần mềm, hoặc phần cứng khi CPU trả đến trình phục vụ ngắt
TCON.2	IT1	Cờ ngắt bên ngoài 1 (kích khởi cảnh hoặc mức). Cờ này được set hoặc xoá bởi phần mềm khi xảy ra cảnh âm hoặc mức thấp tại chân ngắt ngoài
TCON.1	IE0	Cờ ngắt bên ngoài 0 (kích khởi cảnh)
TCON.0	IT0	Cờ ngắt bên ngoài 0 (kích khởi cảnh hoặc mức)

Ví dụ để chạy bộ định thời timer 1 ta dùng câu lệnh: TR1=0; TR1(Timer Run 1). Còn bạn nào thích khó thì: TCON=0xxx; Còn các loại ngắt khác quá trình tương tự, đây là khóa học cơ bản chỉ làm việc với ngắt timer, trong khóa nâng cao sẽ có các ngắt còn lại, tuy nhiên làm việc được với ngắt timer thì các ngắt khác các bạn cũng có thể làm tương tự, các bạn làm đến ngắt nào thì dùng tài liệu tra bảng thanh ghi của ngắt đó. Tài liệu tôi sẽ gửi cùng bài này.

- Quay trở lại bài học:

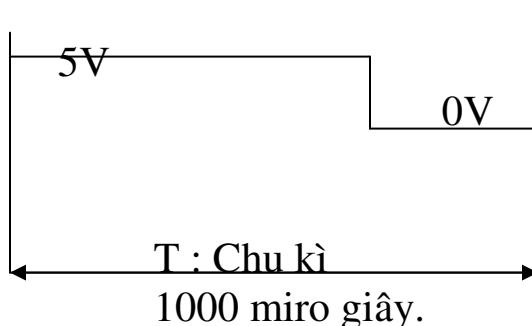
Sau khi khởi tạo song và cho ngắt timer 1 chạy thì điều gì xảy ra?
Khi bắt đầu cho timer 1 chạy thì bộ đếm của timer sẽ đếm dao động của thạch anh, cứ 12 dao động của thạch anh(1 chu kì máy), bộ đếm của timer 1 TL1(Timer Low1) sẽ tăng 1,có thể nói timer 1 đếm số chu kì máy. Đối với chế độ 8 bít.

TL1 là 1 thanh ghi 8 bít, là bộ đếm của bộ định thời rõ rồi. Nó đếm được từ 0, đến 255. Nếu nó đếm đến 256 thì bộ đếm tràn, TL1 quay vòng lại bằng 0, và cờ ngắt TF1(Timer Flag 1) tự động được gán lên 1(bằng phần cứng của vi điều khiển) như 1 công tắc tự động bật, và ngắt xảy ra.

Còn với chế độ 16 bít, bộ đếm của bộ định thời còn 1 thanh ghi 8 bít nữa là TH1(Timer high 1), nếu cấu hình cho timer 1 hoạt động ở chế độ 16 bit thì khi TL1 tràn nó sẽ đếm sang TH1(TH1 sẽ tăng 1). Như vậy ta có thể đếm: 2^{16} chu kì máy(2 thanh ghi $8+8=16$ bít).

Chú ý là khi bộ đếm tràn ngắt sẽ xảy ra. Nếu ta cần đếm 256 chu kì máy thì khi khởi tạo ta cho TL1=0; , còn nếu không muốn đếm 256 chu kì máy mà ta chỉ cần đếm 100 thôi ngắt đã xảy ra rồi thì ta phải làm như sau: $256-100 = 156$; và khi khởi tạo ta gán : TL1=155; vì đếm từ 155 đến 255 là đủ 100 lần thì ngắt xảy ra.

Với yêu cầu của bài. Tạo xung tần số 1Khz \rightarrow Chu kì = $1/10^3 = 0,001$ giây= 1 mili giây=1000 uS= 1000 chu kì máy. Với 10 cấp tốc độ, tức là bạn phải tạo ra được xung 10%, 20%, 30%, 40%, ..., 90%, 100%. 1 xung như sau:

Khoảng thời gian xung kéo dài 5V là T1. Xung 10% tức là $T_1/T = 10\% = 1/10$. Xung 20% $T_2/T = 2/10$...PWM(Thay đổi độ rộng xung)
Bây giờ tôi mới xin nói về phần 2.

7.3) Nguyên lí hoạt động:

- Xung PWM: Đưa ra mở transistor, xung với độ rộng lớn hơn transistor sẽ mở lâu hơn động cơ sẽ quay nhanh hơn,dĩ nhiên không tuyến tính. Không có xung động cơ sẽ không quay, có xung 100% động cơ sẽ quay max.Tuy nhiên xung phải lớn hơn 1 mức nào đó thì mới đủ khởi động cho động cơ.

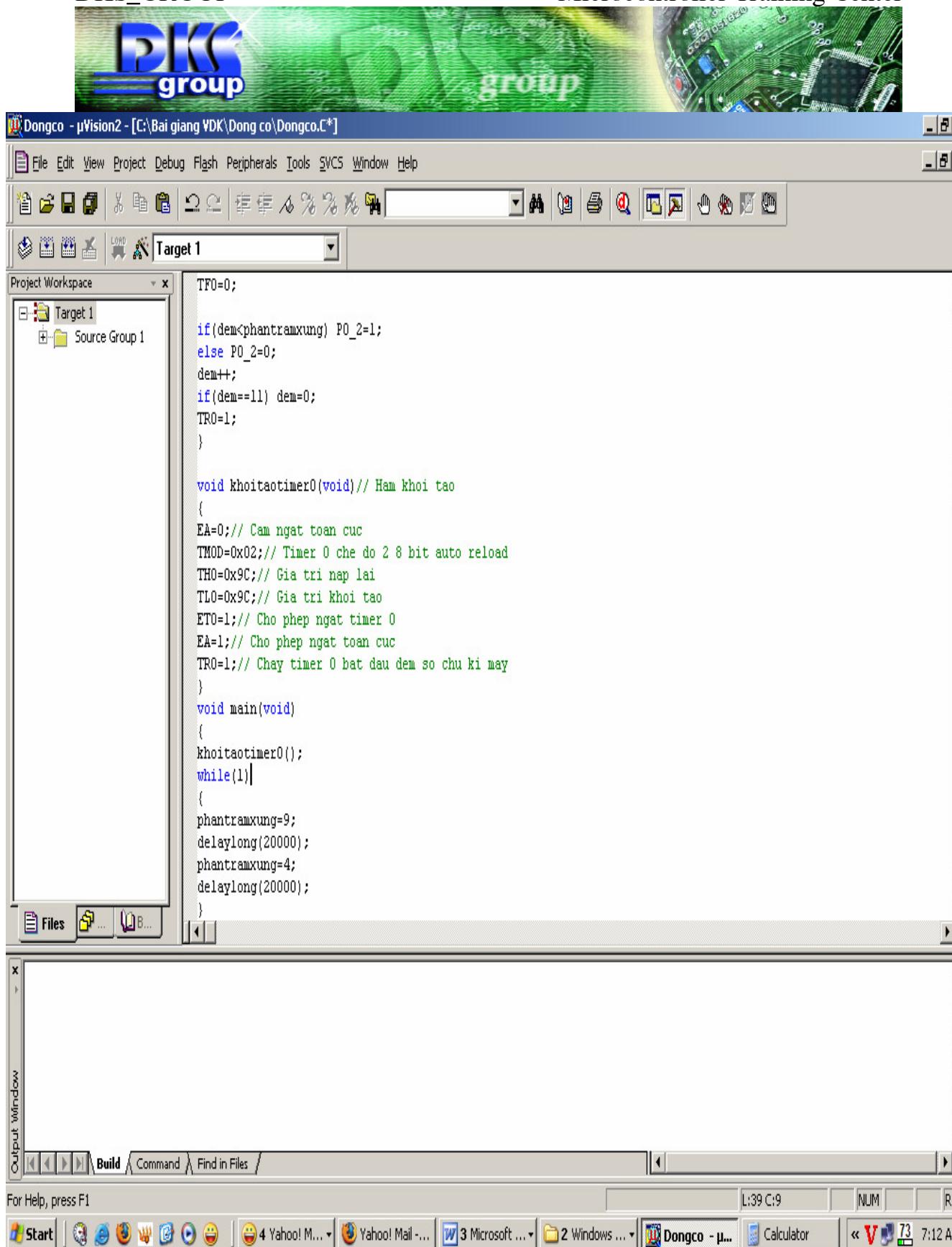
Các đặc tính này các bạn tham khảo trong giáo trình về máy điện, khí cụ điện, nếu các bạn cần thông số chính xác.

Để có thể thay đổi 10 cấp tốc độ với chu kỳ 1000uS, ta khởi tạo cho ngắt timer: 100 uS ngắt 1 lần. Trong hàm ngắt kiểm tra xem ta cần cấp xung bao nhiêu % thì ta sẽ gán giá trị cho nó. Cụ thể như sau:

* Hàm khởi tạo ngắt.

Dùng ngắt timer 0, 100 uS ngắt 1 lần, dùng chế độ 2 8 bit tự động nạp lại của timer (vì mình chỉ cần đếm đến 100). TL0 nạp bằng 156. Đối với chế độ 2 khi tràn bộ đếm TL0 sẽ quay vòng giá trị bằng 0, nhưng sau đó nó lại được nạp giá trị lưu trong TH0(giá trị nạp lại), do đó ta chỉ cần gán giá trị cho TL0 và TH0 trong hàm khởi tạo, còn ở các chế độ khác 16 bit, 2 timer counter 8 bit, khi tràn bộ đếm TL0 không được nạp lại mà ta phải tự gán lại giá trị cho nó trong hàm ngắt.

```
void khoitaotimer0(void)// Ham khai tao
{
EA=0;// Cam ngat toan cuc
TMOD=0x02;// Timer 0 ché do 2 8 bit auto reload
TH0=0x9B;// Gia tri nap lai 155 doi ra so hex
TL0=0x9B;// Gia tri khai tao 155 doi ra so hex
ET0=1;// Cho phep ngat timer 0
EA=1;// Cho phep ngat toan cuc
TR0=1;// Chay timer 0 bat dau dem so chu ki may
}
```


* Hàm ngắt:

```
unsigned char dem=0;// Khai bao bien dem de dem tu 1 den 10
unsigned char phantramxung;// Bien chua phan tram xung(0...10)
```

```
void timer0(void) interrupt 1 //Ngat timer 0
{
TR0=0;// Dung chay timer 0
TF0=0;// Xoa co, o che do co tu duoc xoa,che do khac can toi cu viet vao day
dem++;
if(dem<phantramxung) P2_0=1;// Neu bien dem < phan tram xung thi dua gia tri 1 ra
chan, xung 5V
else P2_0=0;// Neu dem = phan tram xung
if(dem==10) dem=0;// Neu dem du 10 thi gan lai bang 0 de bat dau chu ki moi
TR0=1;// Cho chay timer
}
```

Để có thể thay đổi độ rộng xung thì ta lưu độ rộng xung vào 1 biến, vì hàm ngắt không cho truyền biến vào ta khai báo biến đó là biến toàn cục để có thể gán giá trị ở mọi hàm.

100 uS ngắt 1 lần để xác định đủ chu kì 1000 uS ta cần đếm từ 1 đến 10 ta khai báo biến đếm.

```
void timer0(void) interrupt 1 //Ngat timer 0
{
TR0=0;// Dung chay timer 0
TF0=0;// Xoa co, o che do co tu duoc xoa,che do khac can toi cu viet vao day
TH0=0xAB;
TL0=0xAB;
.....
TR0=1;// Cho chay timer
}
```

Cấu trúc hàm ngắt timer nào cũng phải theo, do chế độ 2 tự động nạp lại nên không cần gán giá trị cho TH0 và TL0.

Về biến dem sẽ đếm từ 1 đến 10 nếu bằng 10 kết thúc 1 chu kì $10 * 100 = 1000$ uS, ta gán lại nó bằng 0 để sang chu kì mới.

```
if(dem<phantramxung) P2_0=1;// Neu bien dem < phan tram xung thi dua gia tri 1 ra
chan, xung 5V
```

```
else P2_0=0;// Neu dem = phan tram xung
```

Câu lệnh này kiểm tra nếu đếm nhỏ hơn phantramxung thì sẽ đưa ra công giá trị 1, bằng hoặc lớn hơn sẽ đưa ra giá trị 0. Khi vào chương trình chính ta chỉ việc thay đổi giá trị biến phantramxung thì độ rộng xung sẽ thay đổi.

* Hàm main:

```
void main(void)
```



```
{
khoitaotimer0();
while(1)
{
phantramxung=9;
delaylong(20000);
phantramxung=4;
delaylong(20000);
}
}
```

Dongco - μVision2 - [C:\Bai giang VDK\Đong co\Đongco.C]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

Target 1

Project Workspace

Target 1

```

}

void khoitaotimer0(void)// Ham Khoi tao
{
EA=0;// Cam ngat toan cuc
TMOD=0x02;// Timer 0 che do 2 8 bit auto reload
TH0=0x9C;// Gia tri nap lai
TL0=0x9C;// Gia tri khoi tao
ET0=1;// Cho phep ngat timer 0
EA=1;// Cho phep ngat toan cuc
TR0=1;// Chay timer 0 bat dau dem so chu ki may
}
void main(void)
{
khoitaotimer0();
while(1)
{
phantramxung=9;
delaylong(20000);
phantramxung=4;
delaylong(20000);
}
}
```

Output Window

Build Command Find in Files

For Help, press F1 L:46 C:1 NUM R/W

Start | Yahoo! Mail... | Yahoo! Mail... | Microsoft... | Windows... | Dongco - μ... | Calculator | « V 59 7:25 AM

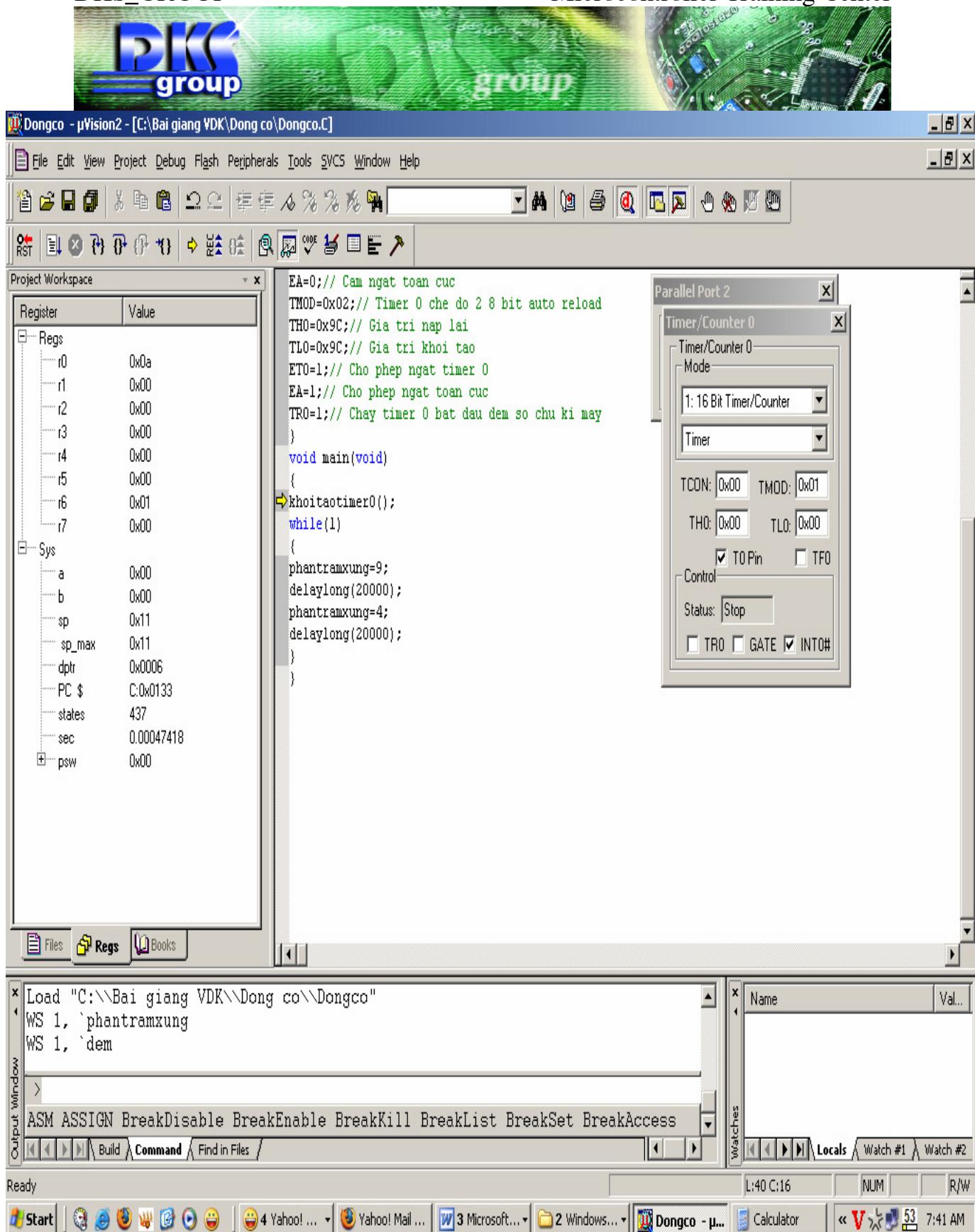

Giả sử khi các bạn gán phantramxung=4; Thì cứ mỗi 100uS ngắt xảy ra 1 lần, và kiểm tra biến đếm. Lần đầu dem=1 <4 nên giá trị P2_0 = 1 mức cao, lần thứ 2 , 200 uS, dem =2<4 P2_0 = 1 mức cao, lần thứ 3, 300uS, dem=3<4, P2_0=1 mức cao, lần thứ 4, 400uS, dem =4 <4 sai, P2_0=0, bắt đầu xuống mức thấp, có xung từ cao xuống thấp, dem = 5<4 sai , P2_0=0 mức thấp, ..., dem =10 <4 sai P2_0 mức thấp đủ 1000 uS , 400uS cao, 600uS thấp quay vòng dem=0, ngắt lần thứ 11, dem=1 < 4 , P2_0=1 mức cao, có xung thấp lên cao....

Để PWM 2 chân P2_0 và P3_5, các bạn khai báo thêm 1 biến phantramxung2 và đưa thêm dòng lệnh sau vào hàm ngắt.

```
if(dem<phantramxung) P3_5=1;// Neu bien dem < phan tram xung thi dua gia tri 1 ra chan, xung 5V
else P3_5=0;// Neu dem = phan tram xung
```

Chú ý: Thực ra 1 chu kỳ như ta vừa làm không chính xác 100% là 1Khz, vì ta chưa tính đến độ dài của hàm ngắt,mỗi lần ngắt 100uS, 10 lần là 1000uS đã đủ, còn thời gian thực hiện hàm ngắt nữa, như vậy là chu kỳ của ta lớn hơn 1000uS, tần số sẽ <1Khz, nhưng thực sự sai số đó không đáng kể. Nếu các bạn muốn chính xác tôi cũng chiều lòng các bạn. Các bạn chạy debug, để thạch anh đúng 12Mhz, quan sát dòng sec xem hàm ngắt diễn ra trong bao nhiêu chu kỳ máy, khi nạp giá trị cho TL0 và TH0 các bạn lấy 155 trừ đi giá trị đó được giá trị a gán vào, như vậy a+thời gian thực hiện hàm ngắt đúng đủ 100uS.

Chỉ vào list mode: Chọn chế độ, rồi quan sát giá trị ở TMOD rồi quay lại điền vào chương trình.

Chú ý: Vô cùng quan trọng các bạn chỉ được chạy với động cơ loại nhỏ, nếu động cơ loại to phải có mạch điều khiển riêng không là sẽ cháy chip. Nếu không có mạch điều khiển các bạn có thể làm, có thể mượn của tôi, không thì chịu khó chạy mô phỏng.

Dongco - µVision2 - [C:\Bai giang VDK\Đong co\Đongco.C]

File Edit View Project Debug Flash Peripherals Tools SVCS Window Help

RST CODE

Project Workspace

Register	Value
Regs	
r0	0x0a
r1	0x00
r2	0x00
r3	0x00
r4	0x00
r5	0x00
r6	0x01
r7	0x00
Sys	
a	0x00
b	0x00
sp	0x11
sp_max	0x11
dptr	0x0006
PC \$	C:0x0133
states	437
sec	0.00047418
psw	0x00

```

EA=0;// Cam ngat toan cuc
TMOD=0x02;// Timer 0 che do 2 8 bit auto reload
TH0=0x9C;// Gia tri nap lai
TL0=0x9C;// Gia tri khai tao
ET0=1;// Cho phep ngat timer 0
EA=1;// Cho phep ngat toan cuc
TR0=1;// Chay timer 0 bat dau dem so chu ki may
}
void main(void)
{
    khoitaotimer0();
    while(1)
    {
        phantramxung=9;
        delaylong(20000);
        phantramxung=4;
        delaylong(20000);
    }
}

```

Parallel Port 2

Timer/Counter 0

Mode: 2: 8 Bit auto-reload

Timer

TCON: 0x00 TMOD: 0x02

TH0: 0x00 TL0: 0x00

T0 Pin TF0

Status: Stop

TR0 GATE INTO#

Output Window

Load "C:\\Bai giang VDK\\Đong co\\Đongco"
WS 1, `phantramxung
WS 1, `dem

Output Window

ASM ASSIGN BreakDisable BreakEnable BreakKill BreakList BreakSet BreakAccess

Ready

Start | Yahoo! Mail | 3 Microsoft... | 2 Windows... | Dongco - µ... | Calculator | « V 42 7:43 AM

Bài 8: Led Ma Trận

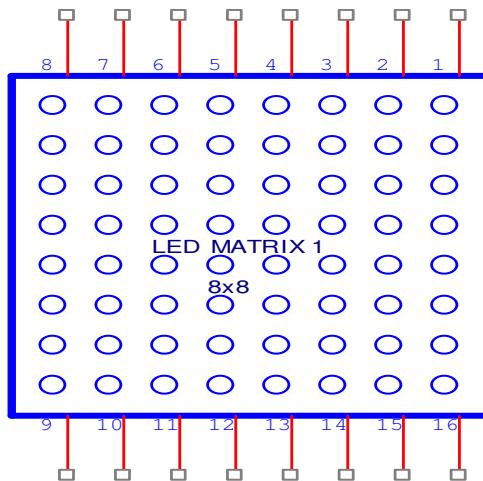
Bài 8: Led Ma Trận

Nhiệm vụ:

Điều khiển Led ma trận 8x8. Hiện thị dòng chữ chạy “MTC”

Chuẩn bị:

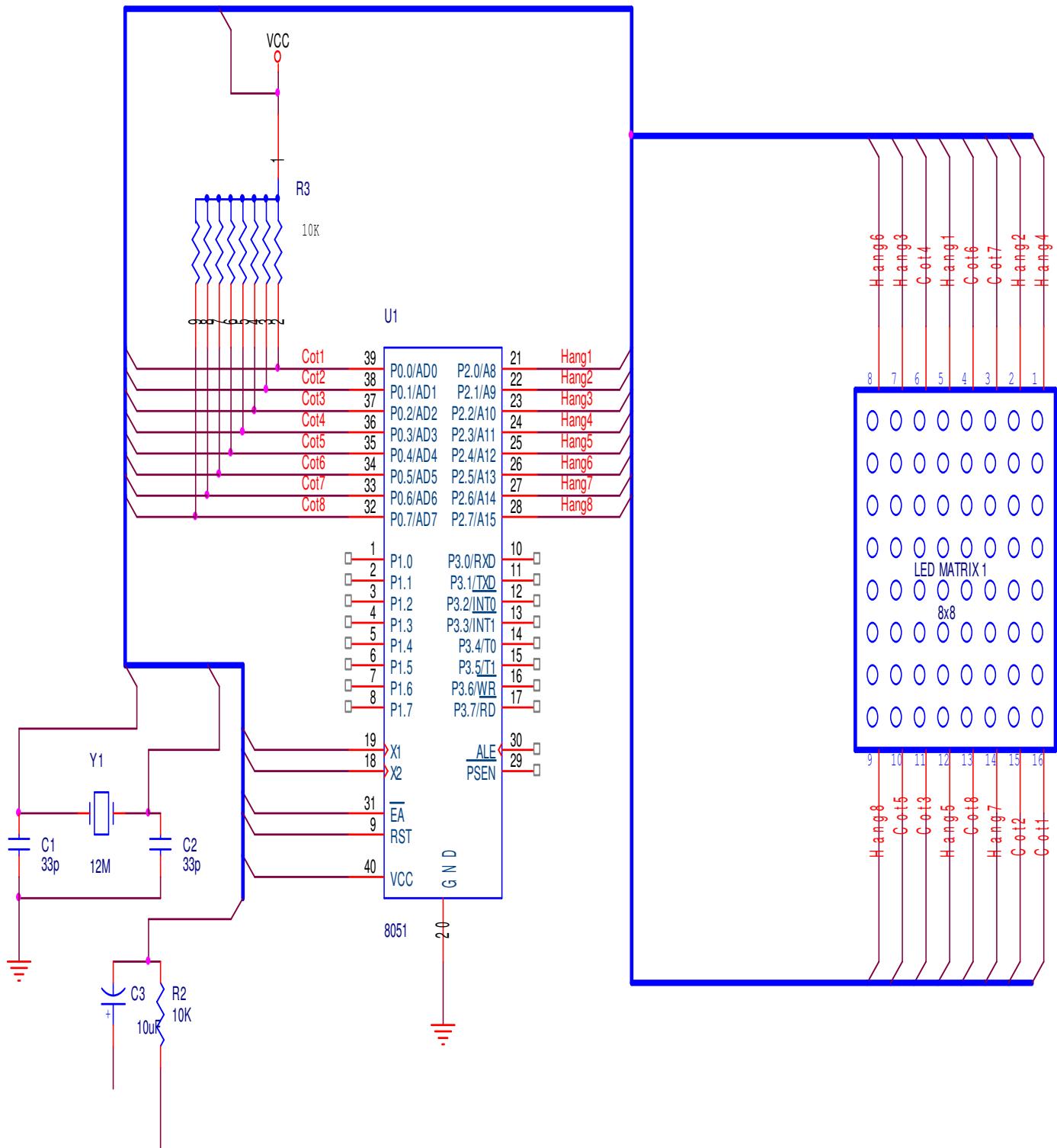
Led ma trận 8x8

Sơ đồ chân led ma trận 8x8:

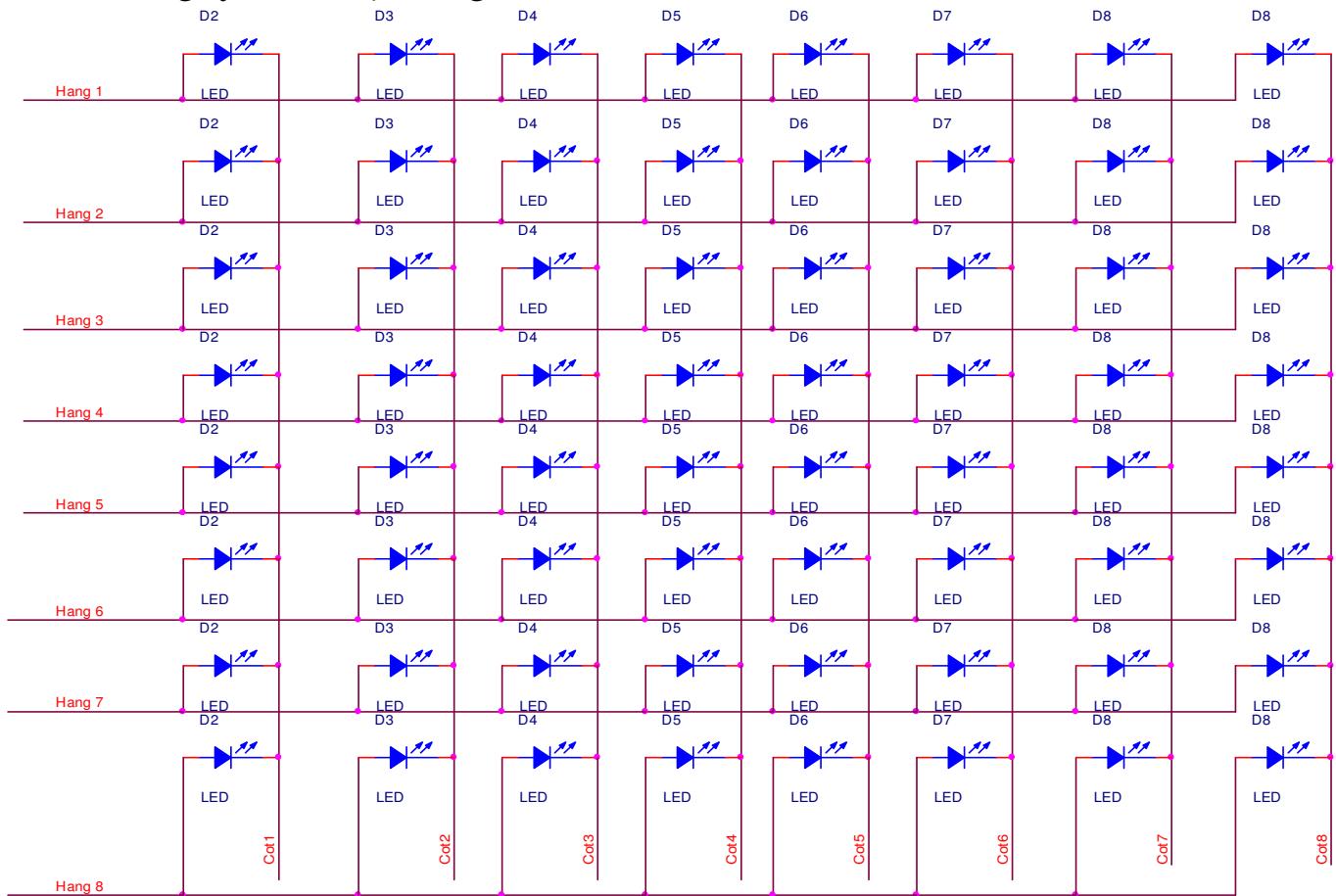
Chân	Cột	Hàng	Chân	Cột	Hàng
1		4	9		8
2		2	10		5
3	7		11		3
4	6		12		5
5		1	13		8
6	4		14		7
7		3	15		2
8		6	16		6

8.1) Lắp mạch theo sơ đồ sau:

8.2) Nguyên lí hoạt động:

Muốn cho led sáng, cấp điện dương 5V vào hàng, 0V vào cột, dòng 10mA đến 15 mA.

Ví dụ: muốn đèn led ở vị trí 5x4 sáng, ta đưa điện áp cột 4(P0_3) xuống 0V, điện áp hàng 5(P2_5) lên 5V.

Hiển thị chữ: thống kê các điểm sáng thành chữ rồi cho các hàng cột điện áp tương ứng. Có thể dùng công cụ debug để lấy giá trị cổng tương ứng với các led sáng.

Giống như quét bàn phím, đưa điện áp 0V ra từng cột nối với cổng 0. Như vậy sẽ có 8 giá trị: 0xFE, 0xFD, 0xFB, 0xF7, 0xEF, 0xDF, 0xBF, 0x7F phải đưa vào 1 mảng 8 phần tử, rồi sau đó đưa vào 1 vòng for tăng dần 1 biến để tăng phần tử mảng cot[8].

Với mỗi lần 1 chân cổng 0 xuống 0V ta dùng cổng 2 đưa ra 1 giá trị 8 bit để điều khiển trong 1 cột những đèn nào sáng. Ví dụ muốn hàng 1 và hàng 3 sáng thì hàng 1 và 3 có giá trị 5V còn các hàng khác 0V, ta được giá trị 8 bit sau: 0x05 (1010 000).

Tại mỗi thời điểm chỉ có một số đèn trên 1 cột sáng, nhưng do ta quét 8 cột với tần số nhanh, vì mắt có hiện tượng lưu ảnh nên ta thấy trong 1 thời điểm ta thấy toàn bộ ký tự. Với 8 cột lần lượt bằng 0V ta phải đưa ra tương ứng 8 giá trị 8 bit ra cổng 2, do đó ta phải lưu 8 giá trị đó vào 1 mảng 8 ký tự kytu1[8], ta sẽ viết các ký tự trên 7 cột. Để mỗi ký tự sẽ cách nhau 1 cột không sáng. Ta khai báo mảng kytu1[9] có 9 phần tử và phần tử đầu tiên có giá trị đẩy ra cổng 2 là 0x00 để tắt toàn bộ cột đó.

Quá trình điều khiển hiển thị như sau:

Cột 1, hàng 1, cột 2 hàng 2, ..., cột 8 , hàng 8.

Để làm chữ chạy:

Thêm 1 biến vào để điều khiển thứ tự hiển thị hàng.

Hiện 1 chữ trên led như trên đã đưa ra:

Cột 1, hàng 1, cột 2 hàng 2,, cột 8 , hàng 8.

Muốn chữ đó dịch chuyển sang trái ta hiển thị như sau:

Cột 1, hàng 2, cột 2 hàng 3,, cột 7, hàng 8,cột 8 , hàng 1 ký tự sau.

Cột 1, hàng 3, cột 2 hàng 4, ..., cột 7 hàng 1 ký tự sau,cột 8 , hàng 2 ký tự sau.

8.3) Code:

```
#include <REGX51.H>
```

```
/* Cot tu P0.0 den P0.7
   Hang tu P2.0 den P2.7
   De quet dua muc logic 0 lan luot ra cong 0
*/
/* Ham tre */
void delay(long time)
{
    long n;
    for(n=0; n<time; n++)
    {
        ;
    }
}

unsigned char kytu1[9];// Mang 9 phan tu chua gia tri cac hang day ra cong 2
unsigned char k=0;// Bien xac dinh cac ky tu
/* Ham nap gia tri hien thi cac ky tu vao mang kytu1
co 8 gia tri dua ra va 1 gia tri khong bat den nao de cac ky tu cach nhau 1 cot */
void mahoa(unsigned char x)
{
    switch(x)
    {
```



```

// Dau trang
case 0: { kytu1[0]=0x00; kytu1[1]=0x00; kytu1[2]=0x00; kytu1[3]=0x00;
kytu1[4]=0x00; kytu1[5]=0x00; kytu1[6]=0x00; kytu1[7]=0x00; kytu1[8]=0x00; break; }
// Chu M
case 1: { kytu1[0]=0x00; kytu1[1]=0xFF; kytu1[2]=0x02; kytu1[3]=0x04;
kytu1[4]=0x08; kytu1[5]=0x04; kytu1[6]=0x02; kytu1[7]=0xFF; kytu1[8]=0x00; break;
}
// Chu T
case 2: { kytu1[0]=0x00; kytu1[1]=0x01; kytu1[2]=0x01; kytu1[3]=0x01;
kytu1[4]=0xFF; kytu1[5]=0x01; kytu1[6]=0x01; kytu1[7]=0x01; kytu1[8]=0x00; break;
}
// Chu C
case 3: { kytu1[0]=0x00; kytu1[1]=0x7E; kytu1[2]=0x81; kytu1[3]=0x81;
kytu1[4]=0x81; kytu1[5]=0x81; kytu1[6]=0x42; kytu1[7]=0x00; kytu1[8]=0x00; break; }
// Dau trang
case 4: { kytu1[0]=0x00; kytu1[1]=0x00; kytu1[2]=0x00; kytu1[3]=0x00;
kytu1[4]=0x00; kytu1[5]=0x00; kytu1[6]=0x00; kytu1[7]=0x00; kytu1[8]=0x00; break; }
}

/* Ham quet led ma tran_ vua hien thi vua dich ky tu dan sang trai*/
void hienthi(void)
{
  unsigned char n,m,lap;
  unsigned char cot[8]={0xFE,0xFD,0xFB,0xF7,0xEF,0xDF,0xBF,0x7F}; // Cac phan tu
  quet cot
  for(m=0; m<8 ; m++)// Dich hien thi
  {
    for(lap=0; lap<10; lap ++)// Lap hien thi
    {
      for(n=0; n<8 ; n++)// Quet cot
      {
        if((n+m)<9 )// Neu n+m < 9 hien thi ky tu 1
        {
          mahoa(k); // Nap cac gia tri ma hoa ky tu dua ra cac hang (Cong 2)
          P0=cot[n]; // Day gia tri 0V ra cong 0 (cac cot)
          P2=kytu1[n+m];// Day cac gia tri cac hang (ma hoa ky tu) ra cong 2(cac hang)
          delay(45);// Tre du de led sang
        }
        if((n+m) > 7)// Neu n+m >7 hien thi ky tu 2
        {
          mahoa(k+1); // Nap gia tri ma hoa ky tu tiep de dua ra cac hang(Cong 2)
          P0=cot[n];// Day gia tri logic 0V ra cong 0(cac cot)
          P2=kytu1[n+m-8];// Day cac gia tri cac hang (ma hoa ky tu) ra cong 2(cac hang)
          delay(45);// Tre du de led sang
        }
      }
    }
  }
}

```



```

        }
P0=0xFF;// Day cac cot len cao
P2=0x00;// Dua cac hang xuong thap de tat toan bo cac led.
{
}
{
}
{
}
}

```

```

void main(void)
{
while(1)// Vong lap vo han.
{
    hienthi(); // Hien thi 2 ky tu dau tien dau trang va chu M
    k=k+1; // Tang k de hien thi chu M va chu T lan tiep
    if(k==4) k=0;// Quay vong hien thi
}
}

```

Chú ý:

Mạch led sáng đều tuy nhiên sáng yếu, do lắp trên board chúng ta không lắp các linh kiện khuyêch đại dòng và ổn dòng để led sáng đẹp, đều. Khi làm mạch các bạn thêm các linh kiện khuyêch đại hoặc ổn dòng để đèn sáng đều như ULN2003 hoặc ULN 2803 để đưa giá trị logic ra hàng, dùng transistor hoặc dùng luôn ULN để quét cột.